

Эсэгэ ороноо, эхэ нютагаа эб хамта мандуулая!

БУРЯАД

Бүгэдэ арадай сонин

ҮНЭН

1921 оной декабриин 21-нээ гарана

ДУХЭРИГ

№ 26 (431)

2005
июлиин
7
Четверг
№ 78
(21164)

Нажарай
хуул
харагшан
хонин
харын
1
гарагай
5

Бурятия

Июлиин 5-да Буряадай Президент 70 наһа хүрэбэ. Иимэ дэмбэрэлтэ ойн баяраарнь гүрэн түрын мэдээжэ ажаябуулагшад амаршалһан байна

Хүндэтэ
Леонид Васильевич!

70 наһанайтнай ойн баяраар амаршалнаб. Олон жэлэй туршада харюусалгатай тушаалда үрэ дүн ехэтэй ажаябуулгатнай үндэр дээрэ сэгнэгдэнхэй. Танай ажал эрхилхэ шадабари, мэргэжэлэй талаар баян дүй дүршэл Буряад Республикын мүнөөнэй социально-экономическа бэрхэшээлнүүдые дабалгада тон ехэ туһална. Гүрэн түрын орёо ажал хэрэгтэтай амжалта, элүүр энхые болон жаргал хүсэнэб.

Росси Федерациин
Президент В.ПУТИН

Хүндэтэ Леонид Васильевич!

Росси Федерациин Правительствын мүн өөрынгоо зүгһөө таниие 70 наһанайтнай ойн баяраар амаршалнаб! Буряад Республикын социально-экономическа хүгжэлтын асуудалнуудые шийдхэлгэдэ аргагүй ехэ хубитаяа оруулаат, Байгалай регион танай хүтэлбэри доро энергетическэ, промышленна, транспортна, эрдэм ухаанай болон соёлой талаар Росси Федерациин гүрүү субъектнүүдэй нэгэн болонхой. Леонид Васильевич, Танда болон танай дүтын зондо аза жаргал, амгалан байдал үнэн зүрхэнһөө хүсэн үлэнэб.

Росси Федерациин
Правительствын Гүрүүлэгшэ
М.ФРАДКОВ

Хүндэтэ Леонид Васильевич!
Түрэнэн үдэрөөртнай хани халуунаар амаршалхыемни зүбшөөгыт. Танай мэргэжэл ехэхээ, мүн ажал хэрэгтээ үнэн сэхэ байлганаа Росси Федерациин Конституциин ёһоор олон тоото бэрхэшээлнүүд усадхагдана.

Элүүр энхые, хүнгэн бэшэ ажалдатнай амжалта хүсөөд, та-най дүтынхидтэ болон бүхы буряад арад зондо жаргал, амгалан байдал үрэн үлэнэб.

Росси Федерациин
Конституционно Сүүдэй
Түрүүлэгшэ В.ЗОРЬКИН

Хүндэтэ Леонид Васильевич!
Түрэнэн үдэрөөртнай амаршалнаб. Үнэн зүрхэнһөө элүүр энхые, аза жаргал, амгалан байдал, амжалта туйлалтануудые хүсэнэб.

Росси Федерациин
Президентын Захиргааниие
хүтэлбэрилэгшын орлогшо,
Росси Федерациин
Президентын туһалагша
И.СЕЧИН

Хүндэтэ Леонид Васильевич!
Далан жэлэйтнай ойн баяраар амаршалхыемни зүбшөөгыт. Үнэн зүрхэнһөө элүүр энхые, ажалдатнай аза талаан, амжалта хүсэн үлэгшэ

Росси Федерациин
Сибириин Федеральна
тойрогтохи бүрин эрхэтэ
түлөөлэгшэ А.КВАШНИН

АМАРШАЛАЯ! Түнхэнэй аймагай хүндэтэ эрхэтэн

Буряадай арадай уран зохиолошо, Росси Федерациин соёлой габьяата ажал ябуулагша, хэлэ бэшэгэй эрдэмэй кандидат, Буряад Республикын гүрэнэй болон бэшэ Уран зохиолой республикын шангуудай лауреат, Монголой, Росси ба Беларусииин журналистнуудай холбооной шагналнуудта, мүн Уласхоорондын INSAM гэхэн Алтан медальда, «Золотой слиток» гэхэн уласхоорондын Швейцариин банкын үмэнзһөө бизнес, үйлэдбэри, соёл гэгээрэлдэ бүхэдгэлхэйн хүгжэлтэдэ габьяатай байһанайнь түлөө шагналда хүртэгшэ, «Хани нүхэсэл» орденной кавалер, хүтэлбэрилхы шадабарингаа түлөө «Буряад үнэн» хэблэлэй байшангай генеральна директор-ахамад редактор А.Л. Ангархаевта «Түнхэнэй аймагай хүндэтэ эрхэтэн» гэхэн нэрэ хүндэ аймагай зунай найрта олгогдобо. Өөрын хэлэхээр, нютагаархинайнь энэ үндэр сэгнэлтэ гэлхэйн ямаршые шагналһаа үнэтэй.

Энэ үндэр нэрэ зэргээрнь республикын олонштын зүгһөө Арган Лопсоновиче үнэн зүрхэнһөө амаршалай, аласай замда амжалтатай ябахын хүсэе.

Улаан-Үдэ хотын һайндэр

ҺУНИНДӨӨШЬЕ ЯЛАРНАЛ, ҮДЭРТӨӨШЬЕ НАРГААМАЛ ПАЙХАН ФОНТАН

... Инь-ян гэхэн хорбоо дэлхэйн холбоото хоёр удха гэршэлһэн загаһанай дүрсэтэй фонтан Улаан-Үдын гол гудамжада мүнделбэ.

Тэрэниие нээлгын эхиндэ Байгал далай баабайе болон Сэлэнгэ мүрэниие дууряһан тусхай хубсаһатай артистнууд Улаан-Үдые уһаараа салгидан, аршаан мэтэ адислажа байха тус фонтан нээхые хүхэ мүнхэ Тэнгэри Эсэггэхээ, мүн үлгэн Дэлхэй Эхэхээ зүбшөөл эрибэ. Тиигэжэ фонтанай дэргэдэ концерт-наадан захалаа һэн.

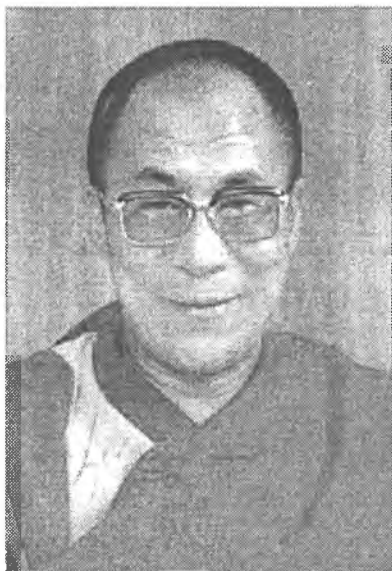
Энэ барилгада 2 млн. 800 түхэриг мүнгэн һомологдоо гэжэ тэмдэглэлтэй. Пүниин харанхыда яларха толорхо хэрэгсэлнүүдын тон үнэтэй һэн хойноо, нарин хандалга хэрэгтэй. Бүрэнхыдэ элдэб үнгэ бүрээр сасаржа байхаараа хотын бусад фонтануудһаа Арбадай фонтан онсо илгарна гэжэшэ.

А.ЦЫБИКОВАГАЙ зураг.

ШАМБАЛАДА ТҮРЭХЭМНАЙ БОЛТОГОЙ!

ДАЛАЙ ЛАМЫН ГЭГЭЭНТЭНЭЙ МҮНДЭЛЭН ҮДЭР

14-дүгээр Далай ламын Гэгээнтэн үсгэлдэр, июлийн 6-да, 70 наһа гүйсээ.

Бурхан шажантада аргагүй ехэ удаха шанартай энэ ойтой дашарамдуулан, энэ үдэр республикын Үндэштэнэй Номой санда «XIV Далай лама болон мүнөө үеын дэлхэй» гэдэн «Дүхэриг шэрээ» үнгэрбэ. Эмхидхэлшэдынь - РБ-гэй Соёлой министрство, Россин Бурхан шажантанай Заншалта Сангхын «Ногоон Дара Эхэ» бүлгэм, Буряадай эрдэмтэй түбэй Монголоведнийн, буддологийн болон тибетологийн институт. Эндэ «Ногоон дара Эхэ» бүлгэмэй бэлдэжэ хэблээн гурбан номуудтай танилсада, Далай багша тухай номуудай выставкэ гэхэ мэтэ дурдахагдаа.

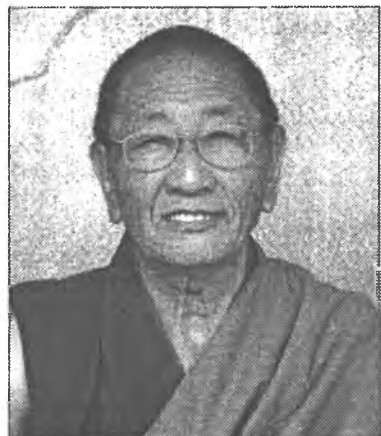
Үдэшын 17 сагта Революциин галмай дээрэ Далай ламын мундэлэн үдэртэ зорюулагдаһан концерт үнгэрөө.

Дуйнхор хуралнууд хурагдадаг хэн. Тэрэ үедэ манай нотагай ехэ ехэ дасангуудта хурагдадаг байһан Цамгай хуралнууд Дуйнхорой тарнитай мүн лэ нягта холбоотой байгаа.

Тэрэл саһаа Буряадай мэргэн эрдэмтэ ламанар Дуйнхор ваангуудые табижа эхилхэн юм. Цанид Хамба Цэншаб Агваан Доржиевай 1929 ондо Агын дасанда иимэ ваан хүртөөһэн тухай баримта бии. Тэрэ удаа ваан хүртөөлгэ ХХ зуун жэлдэ Буряада тухайнхын байжа болоо. 1924 ондо Тамчын Хамбын хүрэндэ тэрэ үеын Бандида Хамба лама Цэнгунжаб Бониев (Баниин Хамба) Дуйнхор ваан хүртөөһэн гэжэ «Буряад-Монголой үнэнэй» нэгэ дугаар соо мэдээсэл бии. Тэрэ сагта Бурханай Ном ажалша арадые мунхаруулан «хуурмаг удхатай» гэжэ Совет засагай сэгнэдэг дээрэһээ Баниин Хамба Дуйнхор ваан табинаб гэжэ зоние мэхэлнэ гэхэшлэн дурсагдаша мэдээсэл дотор бэшээтэй. Тийхэдэ мүн лэ 1920-ёод онуудта Агваан Доржиев Түнхэнэй, Хандагайтын дасанда Дуйнхор ваан табинаб гэжэ баримта бии. Тиймэ болохоороо урда тээнь дээдын энэ ваан нэгэ удаа бэшэ, харин хэдэн удаа Буряада табигдаһан болоно.

Дээдын ноууса тарниин олонхи номууд (Ямандага, Дэмчог) үсөөхэн зондо табигдадаг аад, эдэ ваангуудта хүртэһэн хүнүүд эдэ тарниин тухай уншалгануудые үдэр бури бүтээхэ уялгатай байдаг. Харин Дуйнхор ваан нэгэ зулаар олон хүнүүдтэ хүртөөгдэдэг. Жэшээнь, Бурхан багшын боди хотог олоһон Энэхүгэй Богдая хотодо Далай ламын иимэ Ваан хүртөөхэдэ, 300 мянгаад хүн

суглардаг. 2003 ондо баһал эды тухай зондо Далай багшын тэндэ табиган ваанда Буряада табияд мүргэлшэд ошоо хамнай. 1995 ондо Далай лама Улаан-Баатарай Гандан хийдэй хорёо соо олон мянган зондо Дуйнхор ваан хүртөөгөө хэн. Буряадаһаа, Агаһаа

Цэншаб Кирти Рибмүүшэ

300-гаад хүртэһэн, мүн Тываһаа Бурхан шажантан олоһон байгаа. Дуйнхор ваанда хүртэгшэд тус Номые заабол бүтээхэ уялга абадаггүй. Энэ ваан хүн бүхэндэ, бүхэли арада, оршон тойронхи дайлада тон хүсэтэй адис болон үлэдэг. Энэ адисай ашаар Дуйнхор ваанда хүртэһэн хүн хойтынугоо али нэгэн наһандаа Шамбалын орондо түржэ, эхэ хамаг амитанай аша туһада Бурханай Номой хүсэтэй бүтээл бисалгал ямаршые хаад түбэг-

гүйгөөр тэндэ бэлдүүлжэ сүлөө аргатай болодог. Жэшээнь, нүгэлэйнгөө зэргээр хэн нэгэн удаадахи наһандаа боргооһон боложо түрээбшье, Дуйнхор ваантай хаа, 14-дэхи түрээдөө Шамбалын орондо сохон түрэхэ гэжэ Тинлэй багша айлаадаг.

Гадна Дуйнхор ваанай табигдаһан орон нотагта хэрүүл хөмөрөөн замхажа, амгалаң байдал дээрлэдэг. Урзанда жэл Богдо Гэгээн Джебзун Дамба хотогто Хальмагта, Тывада Дуйнхор ваан хүртөөжэ, Буряадай олон хүртөөһэн тийшэ ошожо, ваанда хүртэжэ бусаа хэн.

Цэншаб Кирти Рибмүүшын табиган Дуйнхор ваанай Буряада, Россид тон найн үрэ хойшолонтой байхань сохон. Энэнь хожомоо, магад бури налын сагта, Далай ламын иимэ ваан Буряада хүртөөлгэдэ эрхим бэлдэхэл боложо үгэхэ зэргэтэй. Далай ламын Дармасала хотодохи Намжал дасанда хэдэн жэлдэ Дуйнхорой Номдо тусгаар хуража гаранан Буда лама Цэншаб Кирти Рибмүүшэдэ ваан хүртөөхэ ябадалдан туһа хүргэхэ, буряад хэлэндэ оршуулаха. Мүн Дуйнхор дуганай лама, хубарагууд Дуйнхор Бурханай байрладаг Мандал ордоние үнгэтэ гоё элхээр бүтээгээд, ваанай түгсэһэнэй хүлээл илюийн 24-дэ мандал пандаргадажа, Дуйнхор Бурханай дэмбэрэл эхэтэ адис гүйсэд шэнгээһэн элхэнийн хүртээһэдэ тараагдаха, зарим хубинь голдо шэнгээгдэхэ.

Боро юрынгээ хэрэгүүдые орхёдо, Далай ламын багша Цэншаб Кирти Рибмүүшын хүртөөхэ ехэ ваанда урдижэ ерээбэл, хэн хэндэ, хүүгэдэ, түрэлхидтэ аша буян тон ехэтэй, энэ наһанда дахин тохёолдохоор хэсүү ушар байхань сохон. Бүхыдөө Буряад орондоннай амгалан байдал тогтоолодошые үүргэ нүлөө ехэтэй байха.

Николай БАДМАРИНЧИНОВ.

ДУЙНХОР ВААН

Гэгээн түрэлтэ Далай ламын багша - Цэншаб Кирти Рибмүүшэ июлийн 15, 16, 17-го Дээдэ-Онгостойн Хамбын хүрэнэй Дуйнхор дуган шагар Дуйнхор ваан хүртөөхэнь.

Дуйнхор (энэхүг хэлээр Калачакра) болбол Сагай хүрдэ гэхэн удхатай дээдэ ноууса тарниин Бурхан болоно. Дошхон хүсэтэй энэ Номые Будда Бурхан багша энэ юртэмсэдэ ажаһуухада анхан айладалан түүхэтэй. Нирваан болоһонийн хүүдээр Дуйнхорой тарни Шамбалын орондо айладагдан дамжуулагдадаг хэн.

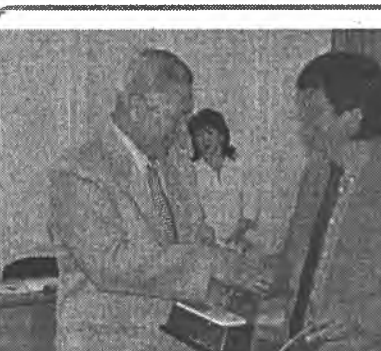
XI зуун жэлдэ Энэхүгэй шэдитэ мэргэн Цилюба багша Шамбалын орондо Дуйнхорой Номдо хүртөөд, энэ Номые манай юртэмсэдэ залажа асарһан буянтай. түүдэнь Нангин энэ Ном Түбэдтэ, тэндэһээ Монголодо, Буряада дэлгэрһэн байна.

XX зуунай эхиндэ Буряадай олонхи дасангуудта Дуйнхор дуганууд бии болонхой, тэндэ

ОБРАЩЕНИЕ участников I республиканского Фестиваля прессы главам муниципальных образований Республики Бурятия Республика Бурятия, с. Сосново-Озерское, 18 июня 2005 года

Уважаемые главы районов! Республиканский фестиваль обращается к вам с предложением принять решительные меры по финансовому обеспечению редакции своих районных газет на основе Договора на тот период, когда перед Государственной Думой поставлен и решается вопрос о государственной поддержке «районки».

Считаем недопустимым, когда главы отдельных районов утверждают смету расходов редакции ниже реальных затрат. Подобные «эксперименты» с районными газетами, - на сегодняшний день самыми мощными трибунами формирования общественного мнения, - никому и никогда не приносили ни политических, ни экономических дивидендов.

ЭЛШЭН САЙД ЗАЛАРБА

Таиланд гүрэнэй посольствын түлөөлөгшэд Буряад Республикын байдалтай танилсаха хүржэ эрэбэ.

Айлшад республикын экономикын министр Т.Г.Думноватай уулзаа, Улаан-Удын авиазаводой байдалаар хонирхоо. Ивалгын дасан, этнографическа музей ошоо.

ГҮРЭНЭЙ СОВЕДЭЙ ЗҮБЛӨӨН Республикын Президент А.В.Потапов Россин Федерациин Гүрэнэй Соведей зүблөөндэ хабаадалсаба. Калининград хотодо болоһон энэ зүблөөндэ гүрэнэй субьектүүдэй социальн-экономическа асуудалнуудые тодорхойлон хөөрэлдэһэн байна.

АКАДЕМИИН ХЭЛТЭС НЭЭГДЭБЭ Россин Академиин социальна эрдэмтэй отделени манай республикада нээгдэбэ. Энэ ушараар тус Академиин ректор Геннадий Осипов ерэжэ, хэлтэсэй түрүүшын заседани үнгэрэбэ. Эрдэмтэй шэнэ гуламтын вице-президентээр Борис Вагданович Базаров томилогдоо.

Энэ Академиин хүндэтэ гэшүүдэй тоодо Нобелиин шангай 25 лауреадууд тоологдоно. Академиин хэлтэсэнүүд Америкэдэ, Германида бии.

КОМИССИИН ШЭНЭ БҮРИДЭЛ Правительствын тогтоолоор, инвестициин түсбэлзгын комиссиин бүридэлдэ Правительствын Түрүүлгшын орлогшо Степан Гаврилович Ефимов, экономическа хүгжэлтын, гададын харилсаанай

ОБРАЩЕНИЕ I республиканского Фестиваля прессы депутату Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации Кузнецову Василию Федотовичу! Республика Бурятия, с. Сосново-Озерское, 18 июня 2005 года

Уважаемый Василий Федотович! Республиканский фестиваль обращается к Вам с предложением инициировать в парламенте России вопрос о государственной поддержке районных газет.

На грань выживания поставлены сегодня «районки» - самые близкие и доступные российскому народу газеты. Если в самое ближайшее время не принять Закон о господдержке, тысячи российских сел лишатся трибуны формирования общественного мнения и армия российских безработных пополнит большой отряд российских журналистов. Этого нельзя допускать.

По поручению республиканского Фестиваля прессы - главные редакторы средств массовой информации Республики Бурятия.

ҺҮҮЛЭЙ НОНИН

министрэй нэгэдэхи орлогшо Александр Георгиевич Гребенщиков, Президентын дэргэдэхи Хиналтын управленийн начальник Геннадий Николаевич Орлов, «Тусхай программануудай нэгэдэмэл дирекци» гэжэ байгуулаһын хүтэлбэрилэгшэ Елена Павловна Лавова гэгшэд оролсо. Комиссиин түрүүлгшээр Правительствын Түрүүлгшын Нэгэдэхи орлогшо Иннокентий Матвеевич Егоров томилогдоо.

ЯМАР МЭРГЭЖЭЛТЭД ХЭРЭГТЭЙБ... Зоние ажаалаар хангаха асуудал мүнөө үедэ тон шухала болонхой.

Зэдын аймагта тусхай яармаг эмхидхэгдэжэ, багша, врач, наймаашан, наалишан гэхэ мэтэ 34 мэргэжэлтэд хэрэгтэй болоһон тухай дүрбэн эмхи, предпрятинууд захил хэбэ.

Иимэ яармаг Хорин аймагта мүн лэ үнгэрэгдөө.

«АЛТАРГАНАДА» АЛТА МҮНГЭН ХЭРЭГТЭЙ Буряад утганай «Алтаргана» гэхэн Уласхоорондын фестиваль 2006 оной зун

Улаан-Үдэдэ үнгэрхэ. Хоёр жэлэй туршада нэгэ удаа эмхидхэгдэдэг энэ найрта хойто жэл Хитагта, Монголодо, Эрхүүгэй болон Шэтын областнуудта ажаһуудаг буряад зоной түлөөлөгшэд хабаадалсаха. Түрүүшын зургаан фестиваль Монгол орондо, нэгэ фестиваль Агын автономито округто үнгэрөө бэлэй.

Фестивалиин үнгэржэ байха үедэ буряад арадай уг заншалта уран найханай бүтээлнүүдэй выставкэ, тадаан бэлигэй харуулаха дуушад, хатаршадтай конкурс гэхэ мэтэ хэмжээнүүд хараалагдана.

Энэ найраанад үнгэрэхэ хэрэгтэ мүнгэн хэрэгтэй. Тиймэнээ Буряад Республика Президент Леонид Потапов һая Улаан-Үдэдэ ерэнэн Россин соёл культурын министр А.С.Соколовто хандажа, тэрэнэй зүбшөөл абаһан байна.

ҮШӨӨ НЭГЭ ФЕСТИВАЛЬ

Мүн лэ хойто жэлэй энэ үедэ «Сибирский транзит» гэхэн фестиваль Улаан-Үдэдэ үнгэрэгдэхөөр хараалагдана. Тэрэнэй программада гол түлэб театр нааданай репертуар оролоно. Новосибирск, Омск, Томск, Красноярск, Эрхүү хотонуудай артистнар фестивалда хабаадалсаха түсэбтэй байһан тушаагаа мүнөөнөө мэдүүлнэ.

Николай НАМСАРАЕВ.

БУРЯАДАЙ ГҮРЭНЭЙ СТАТИСТИКЫНАЛБАНАЙ МЭДЭЭСЭЛЭЭР

Январь - май һарануудта манай республикын промышленна үйлдэбэрийн хүгжэлтын индекс һедондоной энэ хугасаатай сасуулахда, 93,7 процент байгаа. Ашагта малтамад абалга 107,6 процент, электроэнерги үйлдэбэрилгэ 105,3 процент, харин болбосоролго-буйлуулалгын үйлдэбэрийн индекс юрэдөө, 79,5 процент болоо гэжэ республикын стат-комитет мэдээсэнь.

Барилгын һалбари һедондоной хэмжээнэй 77 процентдэ арай гэжэ хүрөө гэхэ гү, али дүн хамта 807 миллион түхэригэй барилга эрхилһэн байна. 24,5 мянган дүрбэлжэн метр талмайтай 312 квартиранууд ашаглагдаа тушаагдан байха юм. Энэнь һедондоной хэмжээнэй 78,2 процент гэшэ.

Хүсэндөө байһан мүнөөнэй үнэ сэнгээр, хүдөө ажахынхидай үйлдэбэрилһэн продукция хамтадаа 2067,5 млн. түхэригтэ хүрөө, тэрэнэй индекс 101,9 процент болоо.

Республикын дэбисхэр дээрэхи худалдаанаймаанай эрьсэ һедондонойхидо орходоо 7,6 процентээр ехэ болоо гэхэ гү, али дүн хамта 12 млрд 738 миллион гаран түхэригэй хэмжээндэ хүрэбэ. Тэрэ тоодо дэлгүүртэ табигдадаг гар үзүүрэй худалдаан хадаа наймаанай эрьссын 16,2 процент хубие эзэлһэн байна. Эдэе хоолой хуби хадаа наймаанай 57,5 процент, кафе, столово, ресторонтэжэ мэтэ эдээлүүлэгын газарнуудта 473,7 млн. түхэриг оруулагдаа.

Зоной мүнгэнэй бодото олзо энэ үедэ, һедондонойхидо 8 процентээр дээшлээ юм байна. Тусхайбал, май һарада хүн бүхэнэй хубида дунда зэргээр 5054 мянган түхэриг олзо олодоо гэжэ статистическэ управлени тоолоно.

Апрель һарада предпрятни, организациинуудай худалмэршэнэй дунда зэргын салин 7086 түхэриг болоо, һедондоной апрель һарын салинһаа 22

процентээр ехэ болоо. Зүгөөр предпрятни, организацинууд хоорондын салингуудые сасуулахда, угаа ехэ илгаатай гэжэ ажалгал хэгдэнэ. Тусхайбал, электроэнерги, транспорт болон хэлхээ холбоной һалбаринуудта ажалладаг зоной, финансын эмхинүүдтэ худалмэршэдг хүнүүдэй салин ехэ, харин хүдөө ажахыда, ой модоной һалбарыда ажалладаг зоной салин республикадахи дунда зэргын салинһаа 68 процентээр бага юм байна.

Ажал хэхэ аргатай 438 мянган хүн республикада тоологдоно. Бүхы ажа-һуугшадтай 45 процент хубинь болоно. Харин ажалай наһатай аад, худалмэри оложо шадаагүй 13,7 мянган хүн олзгүй һууна гэшэ.

Николай НАМСАРАЕВ.

С 28 июля текущего года в Министерстве экономического развития и внешних связей РБ начинает работу Приемная по обращению предпринимателей по вопросам административных барьеров при создании и ведении бизнеса. Прием ведут специалисты Комитета торговли, предпринимательства по четвергам 2-ой и 4-ой недели месяца с 9.00 до 17 часов в каб. 103, 105 здания Правительства РБ (вход со стороны гостиницы «Байкал»).

ЗАСАГАЙ СЭХЭ ХҮТЭЛБЭРИЛГЫЕ ЗАЛАН ХУБИЛГАХА

России Правительство регионуудай бүрин эрхэ түлөөлгэнүүдые үргэдхэнэ

Калининград хотын 750 жэлэй ойн баяр тэмдэглэхэ үедэ болоһон Госсоевдэй зүблөөн дээрэ В.Путин Россин губернаторнуудта бэлэг барихан байна. ФСБ, Оборонын министерство болон Прокуратураһаа гадуур бусад албан зургаануудые (регионийнгоо МВД, МЧС, Минюст, Федеральная регистрационно албан, сүүдэй приставуудай албан гэхэмэтые) харгалзалха эрхэ губернаторнуудта бусааха тухай Зарлигта гараа табяа бшуу. Нютагай өөһэдэйн хүтэлбэрийн реформы 2008 он болотор хойшолуула тухай дурдхал дэмжээд, түб болон регионуудай хоорондо эрхэ түлөөлгэнүүдые хубаарилха талаар яаралта болоо гээд Россин Президент мэдэрбэ.

Буряад Республикын Президентын-Правительствын Түрүүлэгшын хэблэлэй албанай секретарь Александр Дружинин мэдээсээр, Калининградта болоһон Госсоевдэй хабаадаһан Леонид Потапов энэ үйлэ хэрэг тухай иигэжэ ханамжална:

- Имагтал Калининградта Гүрэнэй Соевдэй зүблөө үнгэргэхэ тухай шийдхэбэрийе тон ухаатай, холын хараатай гээд тоолоноб. Энэмнай онсо хизаар дэбисхэр, өөрын орёо асуудалнуудтай, бусад хизаарнуудһаа бүри орёохон байдалтай, тийбэ яабашье Россин хизаар нютаг гээшэ. Госсоевдэй зүблөө үнгэргэһэн ушарые Калининградска областийн зон тон халуунаар дэмжээ. Бидэниие хани ёһоор угтаа. Россин Президент Владимир Путин калининградтай хансаараа бэшэт, таанадтай бүхы Росси гэжэ ойгуудаа гээд ханамжална.

Эндэ абтаһан шийдхэбэрийнүүдэй шухала байһан тухай хэлэхэ зуураа регионуудаар сахилгаан түргөөр тараһыень тэмдэглэлтэй. Вторнигой эртэ үлөөгүүр Россин регионуудай

засаг түрые толгойлогшонорто Федеральная байгуулалтануудтай зохисуулан, харилсан ажалаа талаар бүрин эрхэнүүдые олгохо тухай Зарлиг намда ороо нэн.

Тус асуудал шийдхэхэдэ тохёолдонхой шахардуу байдал тухай ханаагаа зобожо, ходо хэлэдэг нэнби. Федерацийн субъектые толгойлогшо нимэ эрхэ байдалда яагаад аша үрэтэйгөөр хүтэлбэрилхэб даа. Харин мүнөө бүхы юмэн өөрынгөө нуурида ороо, ондо ондоо хэмжээнэй албан зургаануудай дары түргэн, бэе бэеэ ойголсон ажалаахад тус Зарлигтай һайн нүлөө үзүүлхэнэ дамжаггүй. Федеральная байгуулалтануудай (ФСБ, Прокуратура, Оборонын министерствэһээ гадна) бүхы тушаалта хүтэлбэрилэгшэд энээнһээ хойшо зүбшэн хэлсэлгын гуримаар томилогдохо. Регионуудай хүтэлбэрилэгшэдтэ 114 бүрин эрхэ дамжуулагдаба. Энэ ушар бюджет хоорондын харилсаануудые гуримшуула гээд найдагдана. Госсоевдэй зүблөөн дээрэ үгэ хэлэһэн регионуудай хүтэлбэрилэгшэд эдэ эрхэнүүдые үшөө үргэдхэхэ хэрэгтэй гээд дурдхалхан байна.

Эзэгүй эрхэ түлөөлгэнүүд байха ёһогүй гээд В.Путин хэлээ нэн. Оролто үгэ соогоо Россин Федерацийн Президент валова дотоодын продукт хоёр дахин ехэ болгохо, мүн үгэгтэй ядуу байдалтай тэмсэл болбол гол асуудалнууд гээд мэдээсээ. Эдэ асуудалнуудта саг үргэлжэ эрьен бусажа байхабди, түрүүлшын ээлжэндэ шийдхэгдэхэ асуудал үлэһэн зандаа.

«РФ-гэй Правительство регионуудтай аша үрэ ехэ-тэйгээр харилсан хүдэл-мэрилхэ ёһотой», - гээд Россин Федерацийн Президент РФ-гэй Правительствоын Түрүүлэгшэ Михаил Фрадковто хэлээ. Аймагуудай толгойлогшонортой нара бүрийн заншалта зүблөөнүүд дээрэ харагдаха

асуудалнуудые хэн нэгэнтэйнь зүбшэнгүйгөөр шийдхэбэри абадаггүй заншалтайб.

Өөһэдэйн хүтэлбэрийн асуудалнуудаар 131-дэхи Федеральная Хуули тухай энэ зүблөөн дээрэ хэлсэхэдээ, тэрэниие түргэдүүлжэ болохогүй гэнэн нэгэн ханалтай болообди. Регионуудай хүтэлбэрилэгшэд энэ хуули 2008 оной январийн 1-һээ хүсэндэнь оруулбал, һайн гээд онсоллоо.

«Бидэ энэ хуулиие хүсэндэнь оруула болзорые саашань болгогые дэм-жэнэбди», - гээд РФ-гэй Президент түгэсхэлдөө хэлээ.

Ойн түймэрнүүдые усад-халгые шийдхэлгэдэ регионой засаг түрын бэлүүлхэ үүргэнүүдэй асуудалнууд тон хурсаар табигдаа. Эндэ нимэ асуудал гаража ерэнэ: бэлүүлэгдэхэ үүргэнүүд дамжуулагдан үгтөө. Харин мүнгэ зөөрийн хээр дуталдаһан дээрэнээ Россин ой хүбшэнүүд түймэртэ шатаһаар. Президент энэ асуудалаар маниие дэмжээд, бодото туһаламжа үзүүлхэ байһанаа найдуулаа.

Россин Правительстватай регионой социально-экономическа хүгжэлтын зохицуулан зүбшэлгэ тухай тон хурса асуудал байгаа. Үнэн дээрээ Москвада бүридхэлдэ абаад, танилсалга үнгэргөөд, саашадаа юун хэгдэнэ? Харин эдэ программанууд хоёр талаһаа зүбшэгдэн баталагдаад байбалнь, энэ талаар бэлүүлхэ хэрэгын тус тустай даалгаданхай, РФ-гэй Правительствоын Захиралтаар баталагдабал, ажал бодотоор бэлүүлэгдэхэ болоно.

Энэ зүблөөн дээрэ Санкт-Петербургын губернатор Валентина Матвиенко ехэ һайн гүнзгыг удхатай үгэ хэлээ. Тэрэниен бидэ бултадаа дэмжэнэбди. Федерацийн Соевдэе эмхидхэн байгуулагда урданайнгаа гурим хэрэглэдэг болое гээ, юуб гэхэдэ, тэрэнэй

хүдэлмэридэ гүйсэдхэхы засагай, хуули зохёолгын зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд заагагүй байха ёһотой гээд үгэ хэлэгшэ онсоллоо. Харин мүнөө регионуудай хүтэлбэрилэгшэд гүрэн түрын шухала асуудалнуудые шийдхэлгэхэ холо болонхой.

Госсоевдэй энэ һайн, зүгөөр тэрэ зүбшэлгын зургаан шуу. Гүрэнэй Дүүмэ, Федерацийн Совет хуули зохёолгоёо өөһэдэйнхээрэ ябуулна. Ушар нимэһээ регионуудай толгойлогшонорой эрхэ түлөөлгэнүүд тушаа ехэ бодомжотой ажал ябуула хэгдэхээр болонхой.

Бэлүүлхэ үүргэнүүдыемнай үргэдхэхын хажуугаар бодото мунгэн туһаламжа хэрэгтэй гээд онсолон тоолоноб. Энэ хэрэг 2006 оной бюджетгэ оруулагдаха ёһотой.

Захиргаануудай хубилалтануудһаа Россин гүрэнэй хүтэлбэри һайжараагүй байһаар. Федеральная байгууламжануудай тоо олошорһоор.

Нютагтаа боложо байһан үйлэ хэрэгүүдэйнгээ түлөө толгойлогшо үнэн бээрээ харюусаха ёһотой гээд би бодомжолноб. Бесота болоһон үйлэ хэрэг хоёр эзэнэй байһые гүйсэд гэршэлжэ үгөө. Россин Федерацийн субъектнүүдэй хүтэлбэри эдэ бүгэдэньһөө дулдыдаха ёһогүй.

Федеральная уда ханартай зөөри үшөөл бирагүй муугаар хүтэлбэрилэгдэнэ гэнэн асуудал эндэ табигдаа. Тус зөөрийн байһан газарта мүнөөшье болотор бодото эзэн үгы, хандаргадана, тонуудта ороно.

Захиргаанай хубилалтанууд аша үрэ үгэнэгүй, заһабаринууд хэрэгтэй гээд Россин Федерацийн Президент түгэсхэлэйнгөө үгэ соо онсолон тэмдэглээ.

«Нютаг бүхэнэй халбаран хүгжэхын тула регионой засаг түрэдэ дүүрэн эрхэнүүд дамжуулагдаха ёһотой», - гээд Владимир Путин онсолбо.

Июлийн 10 -
Россин Почтын
Үдэр

Хэлхэе холбоной
һалбарийн хүндэтэ
хүдэлмэрилэгшэд!

Хэлхэе холбоной түүхэ нэгэ зуун жэлээр хизаарладаггүй, ушар юуб гэхэдэ, ямаршье гүрэн мэдээсэл дамжуулаггүйгөөр байха аргагүй. Росси гүрэнэй би болоһоор лэ, Россиннай хэлхэе холбоон ажалаа ябуулахадаа, гүрэнгээ хамта хүгжэн халбаржа гү, али бэрхшээлтэйхэн байдалда оржо байгаа.

Мэдээсэлэй түрүү зэргын технологинуудай хүгжэжэ байһан үедэ хэлхэе холбоной урда онсо эрилтэнүүд табигдана. 2004 ондо федеральная почтово хэлхэе холбоной региональна бүхы хэлтэсүүд «Россин почто» гэнэн федеральная гүрэнэй нэгэдэмэл предпряти боложо нэгэдээ. Тиймэһээ Буряад Республикын федеральная хэлхэе холбоной хэлтэс - «Россин почто» гэнэн ФГУП-ай филиал - халбарингаа ажал хүдэлмэрийн шанар дээшлүүлхэ зорилгоёо гүйсэд һайнаар дүүргэнэ. Энэнь почтын таһагуудые хэлбэн шэнэлэлгэ болон онһон түхээрлэгэнүүдээр хангалга, бэшгэ захяануудые түргэн саг соо эльгэхын тула оролдолго, дурдхагдажа байһан хангалгануудайнгаа шанар дээшлүүлгэ мүн болоно.

Буряад Республикын УФС-эй хоёр мянга гаран ажалшад «Россин почто» гэнэн абарга ехэ ФГУП-ай хуби болоно.

Буряад Республикын УФС-эй бүхы хүдэлмэрилэгшэдые мэргэжэлтэ һайндэрөөрнь амаршалнаб. Урданай үшөө олон зорилгонууд тобойно, тиймэһээ ажалшадтаа шэнэ-шэнэ илаалта туйлалтануудые хүсэхын хажуугаар, гэр бүлэдэнь зол жаргал, амгалан байдал үрэнэб.

Б.РИНЧИНОВ,

Буряад Республикын
УФС-эй - «Россин почто»
ФГУП-ай филиалай директор.

Июлийн 1, 2 - Улаан-Үдэ хотын үдэрнүүд

НИИСЛЭЛЭЙ ҺАЙНДЭРТЭ НИГҮҮЛЭСХЫЕ ЁҢООР

Иигэжэ нэрлэгдэхэн һайндэр, Улаан-Үдэ хотын үдэрнүүд ехэ удхатайгаар, һонирхолтойгоор үнгэргэгдэбэ. Июлийн 1-нэй үдэр «Мелиоратор» гэнэн Улаан-Үдэ хотын Баруун бэеын (Бурводстройн) соёлой байшанда (директорынь Н.И.Монтотова) «Минии хото - минии Улаан-Үдэ» гэнэн концерт эмхидхэгдээ. «Искорки» гэнэн багашуулай бүлэг «Звездочки» гэнэн хатар гүйсэдхэбэ. Арадай аман зохёолой «Тоонто» гэнэн фольк-

лорно ансамбль (хотын соёлой управлени) урданай дуунуудаа дуулажа, ёһор хатартаа эндэ сулгарагшэдые уриба.

Тийхэдэ «Семейские янтари» (хотын соёлой управлени), «Подружки» гэнэн авиаторнуудай бүлэг, Буряад Республикын габыята артист Эрдэни Батсүх, бусад артистнууд уран бэлигээ дэлгээ, харагшэдые баясуулаа.

Энэ соёлой байшангай директор Н.И.Монтотовагай хүсэл

оролдолгые тэмдэглэхээр. «Галууд», «Загаһад», «Хүүхэлдэйнууд» гэнэн дуунуудые тус байшангай ансамбльнууд гүйсэдхөө.

Энэл үдэр Забайкальский тосхондо «С праздником, столица!» гэнэн һайндэр үнгэргэгдэжэ, Улаан-Үдэ хотын хүндэтэ эрхэтэн, 25 жэл соо Улаан-Үдын Октябрьска райондо амжалтай хүдэлхэн И.А.Антакшинова, республикын Арадай Хуралай депутат Е.К.Ханхалаевай туһалагша Т.В.Шадаева, хотын управлениин хотын тосхонуудтай хүдэлдэг управлениин начальник С.В.Харханова, управлениин мэргэжэлтэ С.А.Иконникова гэгшэд амаршалгын үгэнүүдые хэлээ. Хойто жэл тосхонойнгоо 60 жэлэй оие угтахаа байһан «забайкалайхид» (зверосовхоз) эрхим ажалшадтаа амаршалаа, дуун, хатар бэлэгүүдээ зорюулаа. Энэ һайндэртэ «Тоонто», «Авиатор», «Семейские янтари», бусад артистнууд уран бэлигээ харуулаа. Нургуулийн директор А.Х.Азоева халуун амаршалга хүргэһэн байна.

Бэлигма ОРБОДОЕВА,
Рагна-Нума БАЗАРОВАЙ
фото.

Улаан-Үдэ хотын хайндэр

ЖАРГАЛАЙ ДАРХАШУУЛ ҺАЙНДЭРЫЕ ШЭМЭГЛЭЭ

Улаан-Үдэ хотыг амаршалхаа хаа хаанаа айлшад бууба. Хотын үдэрэй үглөөгүүр томо айлшадын мэр Геннадий Айдаевтай уулзанаан байна.

Монголой Улаан-Баатар, Эрдэнэт, Дархан хотонуудай түлөөлэгшэд амаршалжа, үрээлэй дээжэ үгэнүүдые хэлээ. Мүн Дотор Монголой хүлэн-буурайхид хайн хайхание хүсэбэ. Шэтэ, Эрхүү, Хабаровск хотохоо ерэнэн айлшад улаан-үдынхидыг амаршалаа. Москвагай Баруун-Хойто округой дарга Виктор Козлов гурбадахия манай хото ерэнхэй. «Һүүлэй үедэ хотонууднай адлишуу боложо байна. Ушар гэхэдэ, Москвадашыг, Улаан-Үдэдэшыг Арбат бии юм. Москвагай Арбатда фонган үгы», - гэжэ Виктор Козлов хэлэнэ. Үнэхөөрөө хэлээ хаа, бүхы айлшад ганса амархаа эндэ ерээ бэшэ, саашадахи харилсаагаа бэхижүүлхээ

ерэнэниинь гайхалгүй.

Удаань хотын захиргаанай газар «Хотын хүндэтэ эрхэтэдэй» дүрэнүүдэй галерея нээгдэнэн байна. Иимэ юумэн захиргаанай зосоо бии юм. «Тээд олон эрхэтэднай, ажаһуугшад хотынгоо түрүү, бэрхэ хүнүүдые ниуураарнь танинагуй, обогорнь мэдэнэгуй. Тэрэ захиргаан соо хэн орожо, тэдэнтэй танилсажа байха юм», - гэжэ Геннадий Айдаев баяр ёһололой нээлгын үедэ хэлээ хэн.

Үшөө 19-дэхи зуун жэлэй 70-аад онуудта «Хүндэтэ эрхэтэн» гэхэн нэрэ зэргэ олгогдожо

нэгэ гү, али хоёр хүн иимэ нэрэ зүүнэ. Мүнөө жэл энэ эрхэдэ мэдээжэ врач, 1-дэхи поликлиникын врач Тамара Трифонова ба республикын Арадай Хуралай Түрүүлэгшэ Александр Лубсанов хүртэбэд.

Соведүүдэй талмай иимэ олон хүнүүдые үглөөнэй сагта үнинэй хараагүй. Ганса совет үедэ майн нэгэндэ, ноябриин 7-до томо парад ябалганууд үнгэрдэг хэн. Харин манай хотын хүтэл-бэрилгэ энэ заншалыг нээгээжэ гэжэ шийдэбэ. Абаһаар лэ хараа бодолын бэелүүлэгдээ гээд хэлэхэ хэрэгтэй. 10 мянга гаран хүн, 100 гаран эмхи зургаанууд Соведүүдэй талмай дээгүүр алхалан гараба. Эгээл гоё хубсаһаа үмдэн, элдэбин угалза, ягаалануудыг гартаа барин тэдэ алхална. Эгээл олон зон эмшэдэй колонно соо байгаа. Мүн «Бурятмясопромдо» үсөөн хүн

байгаагүй. Иигэжэ хотын найр наадан дэлгэржэ эхилбэ.

Ниислэл хотомнай халбаржа, дэлбэржэ байг! Энээнэй түлөө дархашуул мүрысөөнэй эхилхэдэ, мориной таха хэжэ, хайн

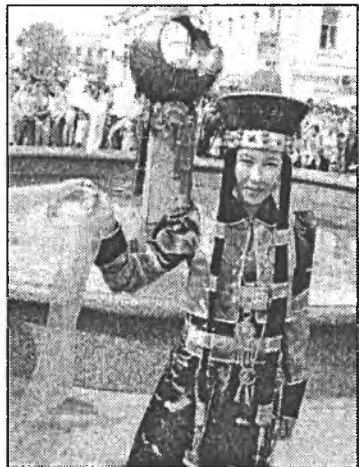
хайханай түлөө түрэл хотодоо бариһан байна. «Жаргалай дархашуул» гэхэн нэрэтэй конкурс хоёрдохиёо болобо гэшэ. Гурбан жэлэй саада тээ түрүүшын мүрысөөндэ тон үсөөн хүн хабаадаа хэн. Мүнөөшыг олон хүн байбагүй. Шалтагааниинь гэхэдэ, бэрхэ дархашуул үсөөн байдаг. Энэнай бурханһаа үгтэнэн баяр гэшэ. Хуушан Грециин бурхадай Олимп хадын бууса соо Гефест эгээл ажалша бурхан байһан юм гэлсэдэг. Мүн Монголой Боржинтой Тэнгэри бэрхэ дархан гэлсэдэг. Хүн зоной ядашоод байхада, тэрэ газар дээрэ буужа, дарханда һургахадань, хайн саг ерээ юм.

Харин мүнөөнэймнай байдалье дархашуулай бүтээһэн жаргалай таха хайжаруулха гээд найдая.

Борис БАЛДАНОВ. Рагна-Нима БАЗАРОВАЙ фото.

эхилээ бэлэй. Хоёр дахин иимэ хүндэтэ нэрэдэ хотын гулваа Тимофей Фролов хүртөө. Һүүлдэнь энэ хайхан заншал мартагдаа. 1967 ондо шэнэ зарлиг гаража, «Хүндэтэ эрхэтэнэй» нэрэ зэргэ олгуулха заншал нэргээгдэнэн байна. Жэлдээ

ХОТО ТУХАЙ ЭГЭЭЛ ҺАЙН ХҮДЭЛМЭРИ

Сурбалжалагшад Улаан-Үдэ тухай эрхим хүдэлмэринүүдые элирүүлгын мүрысөөн байгша оной январин 1-дэ соносхогдоһон байна. Хотын хайндэртэй дашарамдуулан, дүнгүүдын согсологдожо, хотын Захиргаан соо шангууд барюулагдаа.

1-дэхи шангай дипломдо Геннадий Тараскин (БГТРК), Татьяна Мигоцкая (БГТРК), Алексей Фишев (Пульс радио) гэгшэд хүртэбэ. Сергей Басаев ("Тивиком" телекомпани), Людмила Парпаева ("Бурятия" редакци), Ирина Садакова (БГТРК) гэгшэд 2-дохи шангай, мүн Аюна Андреева (Ариг Ус), Эржена Дабачыренова (Пульс радио), Марина Иванова 3-дахы шангай дипломуудыг абаа. Үшөө тиихэдэ урмашуулгын бэлэгүүд Николай Сладков, Евгения Шерхонова, Туяна Андреева, Жаргал Дагбаев, Александр Мальцев гэгшэдэ үгтэнэн байна.

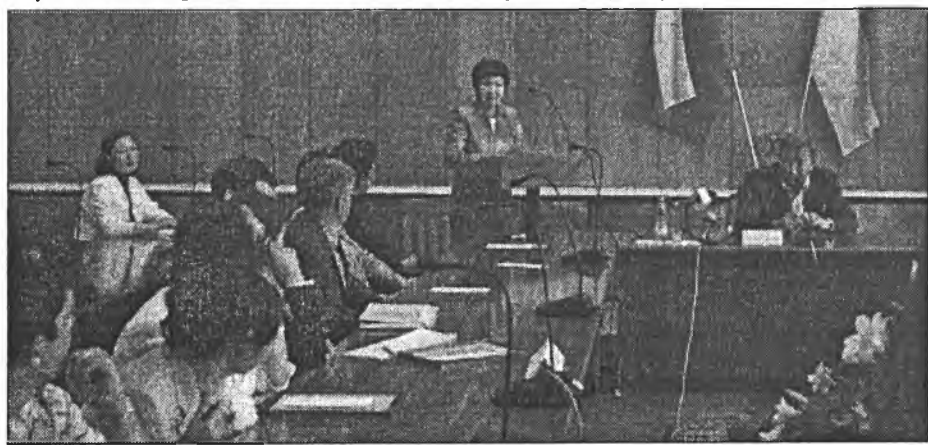
Шан барюулха үедөө хотын мэр Г.А. Айдаев: "Танай эрид хурса шүүмжэлгэнүүдэй ашаар анхарангүй алданаан ажалуудаа шууд бэелүүлжэ шаданаб, тиибэшье зарим ушарта үлүү дабһалһан худал мэдээсэлнүүд һаалташыг хэнэ. Саашадаа үнэн байдал бодотоорнь дэлгэрэн материал бэшэжэ байхыетнай уринаб", - гэжэ журналистнуудта хандаа.

Удаань хотын мэр Улаан-Үдын хайндэр тушаа тухай хөөрэлдөө эмхидхэбэ.

Бурядаймнай ниислэл хото жэл бүри түрэнэн үдэртөө ямар нэгэн шэнэ бэлэгтэ хүртэнэ. Энэшыг жэл бэлэггүй үлэбэгүй: 4 фонтан, шатарай сквер г.м. шэнэ амаралтын газарнууд нээгдэбэ.

Улаан-Үдын хайндэрэй удаа эмхидхэгдэхэ Сурхарбаанай газар болохо ипподром Захиргаанай мэдэлдэ үгтэбэл, бидэ үнинэй хэгдээгүй заһабарилгын хүдэлмэри хээд, ходо хэрэглэжэ байха һэмди гэхэн ханамжатайгаа хотын мэр хубаалдаба. Иимэ дурадхалтай Г.Айдаев Президентшыг хандажа туршанаан байна. Тиибэшье энээн тухай үшөө хайн зүбшэлсэхэ хэрэгтэй...

ТҮРҮҮШҮҮЛ ШАГНАГДАБА

Бурядай драмтеатрта хотын хайндэртэ зорюулан концерт нааданай урда тээ һүр жаб-халанта суглаан эмхидхэгдэнэн байна. Тэндэ Арадай Хуралай Түрүүлэгшэ Александр Лубсанов, Правительствын Түрүүлэгшын нэгдэхэй орлогшо Иннокентий Егоров, Буряад Республикадахи ахмад федеральна инспектор Борис Данилов, Москвагай мэрэй орлогшо Виктор Козлов гэгшэд хабаадаа.

Виктор Козловой хэлэхээр, Юрий Лужков Улаан-Үдын хайндэртэ ерэхээ түхээржэ байһанаа, албаны хэрэгээр сүлөөгүйдэбэ. Бурядай Президентын амаршалгын бэшэг Иннокентий Егоровой уншаһанай хойно, хотын мэр Геннадий Айдаев "Улаан-Үдын хүндэтэ эрхэтэн" гэхэн нэрэ зэргэнүүдые абагшадыг сонсохобо. Тэдэ хэд бэ гэхэдэ, Арадай Хуралай Түрүүлэгшэ Александр Лубсанов, 1-дэхи поликлиникын ахмад врач Тамара Трифонова хоёр мүн.

ОАО "Мясопром", ОАО "Байкалфарм", ЗАО "Амта", Улаан-Үдын 33-дахы хургуулин директор Д.Халтаева, түргэн туһаламжын больницын врач С.Горбачёв, «Түбэй дэлгүүр» гэхэн эмхинүүд болон хүнүүд "Улаан-Үдын хүндэлэй тэмдэгүүдээр" шагнагдаба. Тиихэдэ соёлой талаар амжалта түгэс бүлэгүүд анхаралгүй үлэбэгүй. "Тоонто", "Туламта", "Серебряный ключик" гэхэн ансамбльнууд, Дандар Аюшеевэй нэрэмжэтэ колледж болон Улаан-Үдын залуу балет грантаар шагнагдаба.

Удаань концерт наадан захалаа хэн. Сарюна ЭРДЫНЕЕВА.

ШАТАРАЙ СКВЕР БАЙГУУЛАГДАБА

Улаан-Үдэ хотын хайндэрэй хүндэлдэ үнгэргэгдэнэн хэмжээ ябуулгануудай зэргэдэ элдэб амаралтын газарнуудай нээлгэнүүд онсо хуурига эзэлнэ. Коммунистическэ гудамжаар оршодог Гостина рядууд шадар Шатарай сквер нээгдээ.

- Тус сквер үни урданһаа хойшо иигэжэ нэршэнэн юм. Шатарта дуратайшуул үбэл зунгүй эндэ сулларжа наададаг хэн. Шатарай сквер байгуулха гэхэн үүсхэлнай эгээл тэдээнһээ һабагшатай бшуу, - гээд Геннадий Айдаев нээлгын баяр ёһололой үедэ тэмдэглээ.

Хотын ажаһуугшад дунда үнгэргэгдэнэн шатарай турнирта эрхимлэгшэдэ шангууд барюулагдаа.

Даша-Доржо БОЛОТОВ. Рагна-Нима БАЗАРОВАЙ фото.

АГАДАШ, ЭРХҮҮДЭЭШ АДЛИХАН ХАРИЛСААТАЙ

Буряад арадаймнай үндэһэн соёлой ёһотой гуламта болохо Хоца Намсараевай нэрэмжэтэ Буряадай гүрэнэй академическэ театр региону хоорондын хэмжээнэй боложо, Агын, мүн Усть-Ордын автономито тойрогуудта филиалнуудые нээнэ. Тус театр Ага тойрогой түб тосхондо июнин 17-һоо 24 хүрэтэр зүжэг наадаая харуулжа ябаһанаа эрбэ. «Эгээл тиихэдэ Агын филиал 2005 оной хоёрдохи хахадһаа ажалаа ябуулжа эхилхэ тухай баталаабди», - гэжэ театрай директор Д.Н.С. Сульгимов хөөрэнэ.

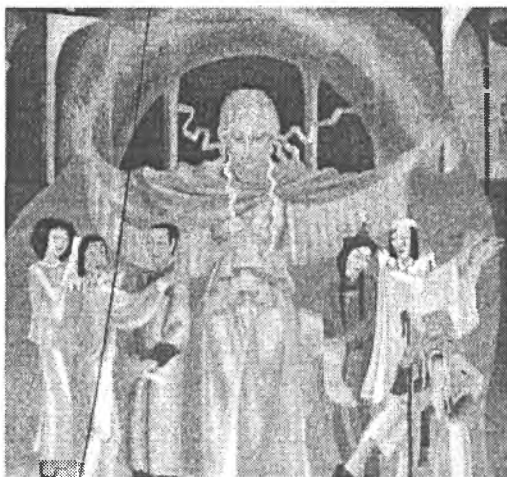
Үеһөө үедэ дамжан ерэгшэ үндэһэн ёһо заншалаа, соёл урлалаа, ядахын сагта түрэлхи хэлээ алдажа ябанхай буряад арад XXI зуун жэлэй богоһо алхан оробобди. Иимэ хүнгэн бэшэ байдалда ажамадарха арга боломжоё бэдэршэнхэй түрэл буряад театр бүришые хайратай.

«Түүхэ дабтадаг, түби дэлхэй эрьедэг» гэхэн арадай эсээн үгэ дэмы хэлэгдэ бэшэ ха. Үнгэрэгшэ зуун жэлэй эхиндэ манай эрхим түрүү хүбүүд Б. Барадинай, Ц. Жамцараногой, А. Доржиевай болон бусадшые сэхээтэнэй буряадуудай тусхай автономи байгуулха талаар хэһэн ажа-ябуулгатай жэшэмээр лэ үйлэ

хэрэг Буряадай драмтеатрай хүтэлбэрилэгшэд ябуулжа байнхай. Харин энэнь хэр ээргэ үрэдүгэйб гэжэ саглэ харуулна аабза.

Россин гү, али Бүхэдэлхэйн хэмжээндэ гаража, холо ойгуур Буряадаа хэдышые суурхуулжа яба-башые, түрэл нютатгаа ойлгохо харагшадгүй хаа, хариин зондо ямаршыеб экзотико, этнотеатр мэтэ харагдаха бэшэ гү? Энээн тушаа үшөөл хайн бодомжолжо үзэхөөр.

Тиибэшые буряадуудай ажаһуудаг хоёр тойрогуудта филиалнуудые нээхэ гэхэн

шиидхэбэри тон зүйтэй. Наяын гастроль Агада ехэ амжалтатай үнгэржэ, манай театр тэндэхи уладта эриэтэтэй байһые гэршэлбэ.

Урид хүдөөгэй тайзанда таарамаар зүжэгөө табидга хаа, энэ жэл анха түрүүшынхиез Бурдрамын тайзан дээрэ дэлгээдэг хэбэндэнь харуулаабди,

тиимэхэе бүхы хэрэгсэлнүүдэе абаашаһан байнабди, - гэжэ Д.С. Сульгимов тэмдэглэнэ. 60 артист ошо-жо, нэгэ долоон хоногой туршада Б. Гавриловай «Чингисхан», В. Массальскиин «Золотой ключик или новые приключения Буратино» гэхэн үльгэр-сказка, С. Эрдэнын «Хойто наһандаа уулзахабди», А. Лыгденовай «Зүрхэн шулуун» гэжэ зүжэгүүдые табяа. Түгэсхэлэй галла-концерт Агын «Амар сайн» гэхэн хатар, дуунай театртэй хамтай ялас гэмээр үнгэрэгшэн байна.

Агын автономито тойрогой зон манай артистнартай үнинэй танил болонхой гэхэдэ, алдуу бэшэ. Жэл бүри нэгэ-хоёр зүжэгтэй Агын үргэн талаар айлшалан ерэдэг байһан ха юм. Энэ жэл Агинск тосхондо үнгэрэгшэ аргатай байһан артистнарай наада харахая хүнүүд үри хүүгэдтээ хамта гэр

бүлөөрөө холын хурунуудһаа зорижо ерэнэ байна.

Агын Автономито тойрогой Захиргаан Б.Б. Жамсуев түрүүтэй манай артистнарые тон дулаанаар угтаа, филиал нээлэгшине дэмжээ, мүнгэ алтнай талаар туһаламжа хүргэхэ дуратай байһанаа мэдүүлээ. Агын олондо мэдээсэл тараадаг хэрэгсэлнүүдтэй пресс-конференци эмхидхэгдэһэн байна. Эндэ Агаһаа гарбалтай уран зохёолшодой бүтээл юундэ асараагүйбта г.м. асуудалнууд табигдаа.

Агын найман эсэгийн зон Буряадай гүрэнэй драмтеатрые үндэр дээрэ сэгнэнэ, нютатгаа филиалтай болохо аргатай болоһондоо ехэ баяртай. Жэнхэни буряад хэлэн дээрэ табигдадаг, буряад уран зохёолой дээжэ багтаанхай оршон дэлхэйдэ ари ганса Буряадай драмтеатр Россин гурбан регионине нэгэдүүлхэнь гэшэ.

Сарюуна ЭРДЫНЕЕВА.

ҮШӨӨ НЭГЭ ФЕСТИВАЛЬ

Хойто жэлэй энэ үедэ «Сибирский транзит» гэхэн фестиваль Улаан-Үдэдэ үнгэрэгдэхөөр хараалагдана. Тэрэнэй программада гол түлэб театр нааданай репертуар оролсоно. Новосибирск, Омск, Томск, Красноярск, Эрхүү хотонуудай артистнар фестивалда хабаадалсаха түсэбтэй байһан тушаагаа мүнөөнөө мэдүүлнэ.

ЗОРИГТО САХАНОВАЙ БҮХЭШҮҮЛ

Зоригто Саханов Москва хотодо ажаһуудагыше хаа, түрэл Ахын аймагтаа бэшэ, бүхы Буряад орондоо мэдээжэ бизнесмен, спортын талаар менеджер юм.

Тэрэнэй оролдосоор Японин сумо барилдаанай лига гэхэн бүридэлдэ Загарайн аймагтай залуу бүхэ Толя Миханов оруулагдаад, урагшатайгаар мүрсысэжэ байдаг!

Зоригто Сахановай олохо, туһалжа, Япон абаашаһан осетин яһанай аха, дүү Сослан болон Батраз Борадзовууд сумо барилдаанда онсо шалгаржа, дээдэ шатын лигэдэ оробо гэхэн сахилгаан мэдээсэл Токио хотодоо ербэ.

ҮНАНАЙ ОНОЛ АЮУЛТАЙ

Зунай эхиндэ хойшо республика дотор 16 хүн үһанда орожо хосорбо. Улаан-Үдын түрэндэ үдэрэй найр болохо үедэ гурбан хүн шэнгэшо гэлсэнэ. Мүн Зэдэһээ гунигтай нимэ мэдээсэл оронхой.

Үһанда һэримжэтэйгээр сэнгэгты умбахадаа һэргэг ябагты гэжэ МЧС-эй албан зондо хандана.

ҺҮҮЛЭЙ НОНИН

НУРГУУЛИНУУД НЭГЭДЭНЭ

Совет засагай үедэ хүдэмэришэнэй мэргэжэл олгохо тусхай училищи хаа хаанагүй нэгэдэһэн байгаа. Ганса Улаан-Үдэдэ арбаад ПТУ бии һэмнай. ЛВРЗ, мяханай комбинат, нарин сэмбын мануфактура, барилгын индустри гэхэ мэтэ халбаринууд өөр өөрын нургуулинуудта хүдэмэришэдэй кадрнуудые бэлдэдэг бэлэй. Теэд, ерээд онуудаар хүдэмэришэ мэргэжэлтэд хэрэггүй шахуу боложо, училищинуудта гүрэнэй зүгһөө анхарал багаар хандуулагдаа. Байгша оной эхиндэ юрэдөөшые, гүрэн федеральна тэдхэмжэһээ ПТУ-нуудые абжаа хаяад, регионуудай бюджедэй үзэмжэдэ үгэжэрхибэ.

Ушар тиимэхэ олон училищинуудай хуби заяан ойлгогдосогүй байдалда орошо. Ямар мэргэжэлтэд ямар үйлэдбэридэ хэрэгтэй юм, хэды зоние хургаха юм гэхэн асуудал тодорхойлогдохо ёһотой болобо. Гол түлэб захилаар зоние хургаха дэлгүүрэй эрилтэдэ харюусажа шадаха нургуулинууд үлэхэнь.

Мэргэжэлтэдые бэлдэхэ эхин нургуулинуудай зариман хаагдажа эхилбэ, нүгөө зариманиинь нэгэдэжэ эхилбэ.

Наяхана Улаан-Үдын ПТУ-10 болон ПТУ-2 хоёр нэгэдэбэ.

ТЕАТР НЭЛБЭГДЭХЭ ГҮ?

Буряад ороной, ниислэл Улаан-Үдын омогорхол болохо оперо болон баледэй театр баригдаһаар 50 жэл болобо. Энэ хугасаа соо театрай ордон байһан заһабарилгадагүй байһанһаа, хуушаржа эхилээ. Тэрэниие шэнэлэн заһабарилха асуудал һүүлэй жэлүүдтэ арай шамай шийдхэгдэнэ. Мүнгэн ходо дуталдана ха юм даа.

2002 ондо заһабарилгын комплексно түсэб табигдажа, 625 млн. түхэригэй ажал хараалагдаа бэлэй. Заһабарилгын зарим тэды ажал ябуулагдажа эхилбэшые, мүнгэнэй дуталдаһан ушарһаа тэрэ ажал урагшаа ябанагүй. Нёдондо «Россин соёл культура» гэхэн программын ёһоор федеральна бюджедһээ 13,2 млн. түхэриг һомологдоо бэлэй, харин 2003 ондо оройдоо 3 млн. түхэриг үгтөө һэн. Республикын бюджедһээ мүнөө жэлдэ 40 млн. түхэриг үгтэхэ ёһотой.

Ная Россин соёл культурын министр А.С.Соколов Улаан-Үдэ ажалай хэрэгээр ерэхэдэ, театрай байра байдалтай танилсаад, хэрэгтэй мүнгэ олохо үгэхэ арга боломжо бэдэрхэбди гэжэ найдуулба.

Тэрэшэлэн ород драмын театрта заагдажа үгтэһэн «Дружба» кинотеатрые хэлбээн шэнэлхэ хэрэгтэ угаа ехэ мүнгэн хэрэгтэй. Министр А.С.Соколовто мүн лэ хандажа, энэ театрай шэнэ байһан барюулхыень гуйба.

Николай НАМСАРАЕВ.

Размышления в связи с Днем города

КАК ЖЕ ТЯЖЕЛО ПРИХОДИТСЯ КОНДУКТОРАМ...

- Все вопросы к Путину! - раздался грубый голос кондуктора в начале трамвая. Очередной конфликт с очередным пассажиром. Такие столкновения происходят очень часто. Может, поэтому кондуктор нам кажется вечно злым, нервным, безжалостным?...

Но спустя одну остановку, эта же женщина-кондуктор с материнской заботой советовала студенту купить проездной заранее, потому что ожидается повышение цен на них. Злым кондуктором оказалась пожилая женщина с улыбающимися глазами. Она держала маленький магнитофон, как держат грудных детей. Это был приветливый человек и хороший собеседник - Нина Владимировна. Наш раз-

говор начался с ее тяжелого вздоха: это самая неблагоприятная работа.

Это нам надо «одну остановочку» проехать, а кондуктор от конечки до конечки, с утра до вечера... И при этом постоянный контакт с людьми. «А люди бывают разные. И к каждому свой подход необходим», - именно в этом кондуктор Татьяна Яковлевна видит основную сложность работы. А между тем, кондукторы становятся «виновниками» реформы правил, повышения оплаты за проезд...

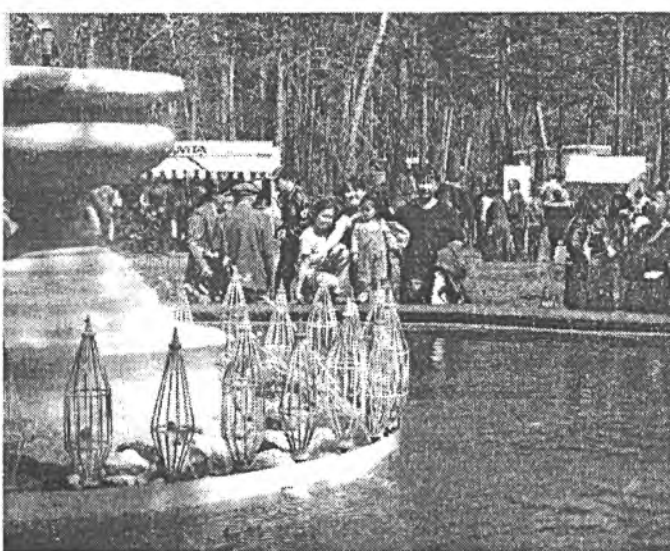
И в этих условиях кондукторы остаются людьми, у них нервы нежелезные, которые тоже чувствуют и переживают. Порой они отпускают безбилетных студентов, порой позволяют проехать бомжам. «Они встанут у двери, проедут две-три остановки и выйдут», - говорит Татьяна Яковлевна, горько улыбаясь.

И их также мучает совесть, когда они ругаются с пенсионерами. «Иногда не хочется к ним подходить, но это же моя работа!» - рассказывает Нина Владимировна.

И продолжая свою мысль о неблагоприятности работы, она завершает разговор грустной фразой: «Выйдут из трамвая и тут же забудут, как нам нервы портит», - с обидой заблестели ее глаза, но вскоре она снова улыбнулась, ведь, без улыбки на этой работе никак нельзя.

Светлана РАДНАЕВА, студентка филологического факультета БГУ.

В ПАРКЕ ИМ. ОРЕШКОВА

Парк Орешкова - одно из посещаемых мест молодежи. Здесь находятся несколько летних кафе: есть что выпить и где «оттянуться на всю катушку». Так - то оно так, да только чистота и благоустройство парка оставляют желать лучшего. Разваленные, давно не реконструированные памятники культуры, разбитые дорожки, о фонтане я уже молчу, чего там только не плавают.

Семен, 17 лет:

- «Развлекаловки» побольше. Да, если честно признаться, такой беспорядок в парке, что приходится только удивляться: неужели этого никто не видит? А ведь по-большому счету требуется только не мусорить или убирать за собой.

Галина БЕРЕЗОВСКАЯ.

Агуу Илалтын 60 жэлэй жабхаланта ой Дансаран ДОРЖОГУТАБАЙ

НЭШХЭЛ

Сонедүүдэй үлхэмэл баглаае Балдан-Гутаб ГУНЗЫНОВАЙ хэтын дурасхаалда зорюулнаб

Хэжэнгэ аймагай Хөөрхэ нютагнаа Балдан-Гутаб Генинович Гунзынов 1942 оной августын арба найманда сэрэгэй албанда татагдаа...

зайда, 1945 оной майн найманда хадаглабади». Иигээд лэ дүүрэн бэшгын уншахадаа, хоёр нюдөөрни хайрын нулимса елээжэ...

Эрхэ сүлөөгэ дураггүй хүн үгы ёһотой: гөбшье үнэн сэхэ хүн тэрэниие бултанай түлөөгэ эрилтэ хэдэг, буруу дүлгэртэнь - гансал өөрынгөө тулаа.

К.Берне (1786-1837), немец арадай публицист ба шүүмжэлэгшэ.

Илган абашоо, дайсанай хорото номон - Байгалай үмэнэхи хүбүүе тудажархёо онон.

Бранденбургска ворота голлон унаа, омогоор... Нюргаар дундуур, шамбай хүдэр бэетэй Нюдаргаар хүндэ, барилдаанда - мэхэтэй, Нюусагүй сэбэр хайхан сэдхэлтэй эрэ хэн.

Һэгшээн үбгэдэй' зүрхэнүүд эндэ галтана, Нэшхэлын тэдэнэй баатарлиг хэрэгтэ даллана - Һэрюундэшниш, зүүдэндэшниш адли - үндэр!

14. Һэрюундэшниш, зүүдэндэшниш адли - үндэр, Һэбхээн, Саяан, Бархануудай толорһоор байтар, Далита шуурган буухагүй - аюулта мүндэр, Дайсадые сараһан сэрэгшэд мэтэ - баатар!

Иимэ тэнюун Буряад орондоо ажаһуунабди, Илалтын үдэр - Майн юһые утажа. Совет арадайнгаа солото хэрэг магтажа Сохом хараата түүхэтэ замаараа дууланабди.

Ошоһон үеые ерэхэ үетэйнь холбожо, Одон һүлдэтэ курантууд сагаа тооложо Оронойм агуу зүрхэн боложо сохилно.

Хорбоо түбин хүн түрэлтэн анхарна, Хойто үеын залуушуул нюдөөрөө харана, Хөрхө нюдэн - хүнүүдэй гайхамшаг сонхо!

Хөрхө нюдэн - хүнүүдэй гайхамшаг сонхо. Хосорол гү, үгышы бол баярта мэдээсэл Хүрһөөр түүхөөдг лэ шэдитэ тэрэ «хонхо» - Хүн түрэлтэнэй мэдэрэлэй толи гээшэл.

Иигэжэл бүрилдөө һэн манай зан, сэдхэл Имагтал зүбөөр гү, али буруугаар... Магад найнааршые һаа, эгээл хатуугаар Мандажа ердэг лэ олоной хүсэн, һэшхэл.

Үүрэг, зорилгоо алдаалгүй һаа, юрын Хүн Үнэн һэшхэлэй гэрэлтэ хурса үрэн мүн! Үгыл һаа - заяагаа төөриһэн һүүдэр...

Һэшхэл - дөбһүүлшэхэ бог бшэл, Һэлмэ доршые һэнш гэхэгүй тэсэл. Һэрюундэшниш, зүүдэндэшниш адли - үндэр! 1985

1 Крепс-Германиин хуурай газарай сэрэгэй генерал. (Генеральна штабай Дарга Ганс Крепс)

2 Чуйков - 62-дохи армин генерал В.И.Чуйков. Эгээ түрүүн Крепстэй уулзажа, үгэ дуугүйгөөр бүхы сэрэгтээ бээ тушааһынь баадһаа хэн.

3 Гитлер - тэрэниие Имперскэ канцелярин хашаа соо хаяжа, түмэр шүдынь түүдэн абаад, хэсэгүүд болгожо, багахан түүдэгүүд дээрэ шатаагаа ха гээд тухайлаар, тиниэ түүдэгэй хууринууд тэндэн олон хэн гэдэг. Хоёр центнер арай хүрэхгүй шэнгэн түлиш зэдэгшэн байгаа ха.

4 Үбгэдэй - Хөөрхын ори ганса фронтовик (мүнөө байһан) Дандар-Жамсо Сантапылович Найданов хөөрэнэ: «Гунзынов Балдан-Гутабай хоёр үдэрөөр һэлгээлдэн сэрэгтэ татагдаа һэмди. Жамбалов Жана-Дара, Будаев Сандак-Доржо, би гээд 1942 оной августын арбан найманай үүрээр Улаан-Үдэ тэшз гараабди. Харин Балдан-Гутабайн августын хориной үдэр хүсэжэ ошоо хэн. Маанадые Шэтэ мөжын Соловьевск дээрэ асараа. Эндэ 226-дахы курсовой бригадын 278-дахы дивизин бүридэлдэ оруулагдажа, 851-дэхи стрелково полкын хоёрдохи батальонной нэгдэхэ ротын, нэгдэхэ взводой автоматчигууд болообди. Жэлһээ дээшэ саг соо сэрэгэй хургуули гараабди.

1943 оной ноябрийн 23-най үдэш Балдан-Гутабайн фронт мордолсоо хэн. Харгыдань табин түхэриг, котёлок хоёроо үгэжэ үдэшөө бэлэйб. Омог дорюунууд, гараа барисалдан хахасаабди. Эгсэ жэл үнгэрөөд байхада (нутагаа эрээд байһан) Будаев Сандак-Доржодо бэшгэ эрээ: «Бүг мурэниие гаталаад, сентябрийн хуушаар түрүүшынхиеэ дайнда хабаадабаб. Эндэ үхэл тухай бодол толгойдо ородоггүй, үрдижэл дайсанье хиргаа эрмэлзэл эрдэг байна». Бэшгэ сооһоон эдэ үгэнүүд мартангагүй, ама дамжан намда хүрээб гээшэл даа.

1995 ондо хэблэгдэһэн «Книга памяти» соохи баримтанууд, нутагайн үбгэдэй хөөрөөнөө алгасалдана. Ушар нимэһээ нутагайн зоной хөөрөөндэ түшгэлжэ энэ сонет гүрэгдэб.

1985 оной майн 9-дэ Бурядай радиогоор уншагдаа һэн энэ сонет. Михаил Батонин эфиртэ табьяа хэн. АВТОР.

1 Хөрхө нюдэн - хүнүүдэй гайхамшаг сонхо, Холоһоо бүрил танихархидаг лэ дайсанаа. Үнэнэн болоһон һууринда хонхо, ёнхо Үлгөөтэй Хүн сахада - фашистууд байсалаа.

Баярлаха, гашуудаха ээлжээтэ юм гэхэл, Байгаагийн хуулар барисалданан ёһон лэ. Эбэй хэлсээ хэлгэн соо арсалдаан түрэдэг, Эгээл арфын утаһандал харагдахагүй угалзаараа Хоёр плюс холбоотой һэн тула, суранзаараа - Хорбоодо тэмсэлэй аянгийн утаһа гүрэдэг.

Үрэн арадай - үмэгшэлэн тэжээхэ гар, Үншэрһэн үридэ хэрэгтэйл - дэгжээхэ гэр. Үргэжэ даһаа хэн, Гунзынов сэрэгшэ дээшэнь.

Захагүй мэтэһ һаань заахан энэ замбиде, Задаршагүйгөөр нигүүлсэхы сэдхэл зангида. Залаха үгээе һунгаарай - шэн даруугаар.

Хото, һууринуудаа фашизмһаа сүлөөлэн зориходо Холо, ойроһоо юуншэб дуудалхал даа ходо - Хосорол гү, үгышы бол баярта мэдээсэл.

Изагуур эрхээе гүрэнүүдээ дундаа тэнсүүлгэ Идхалга дэмы, асуудал хөморгодог хэсүү лэ. Имагтал зүбөөр гү, али буруугаар.

2 Хосорол гү, үгышы бол баярта мэдээсэл Ходел дуудалгаша һэн Байгалай үмэнэхи гэртэ. Үгэлжэ эхэ Балжад сайнгаа дээжэ Үглөөн бүри үргэдэг хэн, газаагаа эртэ.

Имагтал зүбөөр гү, али буруугаар Илахал тухай гүрэнүүд дундаа зурилдэнэ. Хуураг сурталай хуби заяан уруугаа - Хулжан ошоһон түүхын гүнһөө элирнэ.

Зүрхэн дороо бөөмэйлжэ арбан һара Үдэгтэ таладаа тэнжээһэн ганса хүбүүгээ, Үхэлтэ дайнда үдэшэхэ - эхэдэ хэсүү гээ... Үргэлжэ хүлээгээ бэшгэ, почтальонһоо һуран.

Дэлбэ түрижэ галзуурһан Гитлерэй сэрэгүүд Дээрмэдэлгээр тулаа хэн, Москвада эсэргүү. Диилдэхы мэдэхгүй арад гэдэргэн туугаа.

Хонхон тогоондоо үдэшэнь аарса халааха, Хөө болоһоо ушаагайн үүдэндэхи палаанха. Хажуудаа табигша хэн, һүтэй шабар лонхо.

Москваһаа намнуулааша шуһаша харшангууд Маша зүбөөр хэнхэгдээ - сүүдлээ хэн арадууд. Магад найнааршые һаа, эгээл хатуугаар.

Хүшэр байлдаануудай сууряан эрэнэ хүндөөр- Хүйтэн бодолнуудые сэдхээдэ зүндөөл Хүрһөөр түүхөөдг лэ шэдитэ тэрэ «хонхо».

Магад найнааршые һаа, эгээл хатуугаар Манай үетэн хүмүүжэн бодоо хэн, хүдэлжэ, Баран һургуулинуудаа орхижо дутуугаар Байдалай эрхээр ургаа һэмди, үдэлжэ.

3 Хүрһөөр түүхөөдг лэ шэдитэ тэрэ «хонхо» - Хүсэтэ мэдэрэл түрүүлжэ курантууд ханхинаа. СССР ороноо хамгаалжа байсадал бодохо Сибириин сэрэгүүд сэхэл фронт алхалаа.

Хатуу сагай буухада Эхэ орондом Хайлаа дааха шадалтай һаа, хэнш ажаллаа - Иимэ байдалымнай бүхы дэлхэй ажаглаа... Илгаа үгы хэн хүгшэд, хүүгэдэй хоорондо.

Гангиг Мавзолейн ендэр үндэр лэ угаа Гараа залаһан Сталиной уряа зэдэлжэ, Гварди дивизинүүдэй һүр хүсэ үргэжэ - Галта үгөөрөө мандуулаал, дайшалхы тугаа!

Анзаһа баряабди арбан дүрбэ һаһатайдаа, Алиш хубсаһамнай хахархай, халаһатай даа. Амгалан сагайхид үмдэжэ ябахаяа эшэхэл.

Сэрэгшэн бүхэнэй дүлэбхилэн хурса зориг Сэхэ тэгүүлээл урагшаа, хэншые хориг - Сэдхэлын тэдэнэй гансал Илаата тээшэл!

Манда, гэнтэл, тохёолдоходонь аюулта сагай Манлай барин жагсаа хэн, арадууд габшагай - Мандажа ердэг лэ олоной хүсэн, һэшхэл.

4 Хүн бэшэ фашистнарай үзэл хэрэгшэ. Хүбүүдэйимнай нюдэд - бодолоор гүнзэгы, Хүн эрхэтэнэй мэдэрэлэйн толи гээшэл.

Мандажа ердэг лэ олоной хүсэн, һэшхэл Мантан улаан наран мэтэ элшэтэй. Дайсады намнаһан танкта сэрэгүүдэй гшхэл Дабхар долгиндол эбхэржэ ошоол, эршэтэй!

Хүн эрхэтэдэй мэдэрэлэйн толи гээшэл Хүрээлгэ һэтлэн сэрэгшэдэй хөөрөөн. Дайнай хүшэр жэлнүүд намда мэдээжэл - Дал соогурхи үргэдэг үнездэй мөөрөөн.

Ород, буряад олон яһатан нүхээсэжэ, Отол даһшаад хэн үхэл, аминай дөбтолгодо Нэрбэгдэшоод, дуугай һуугаал шэбшэжэ.

Хушалтаа һандарһан хуушан хара гэрнүүд, Хударгаа таһархай улаагай хашан сарнууд, Туулмаг талха бажууһан түмэр гарнууд - Тулажал гараа хэн, тьлэй шэн эхэнэрнүүд!

Нэгэтэ окоп соо Балдан-Гутаб бодолгодо Нэрбэгдэшоод, дуугай һуугаал шэбшэжэ. Нохой фашистнуудые гамгүй худаһанаа, Номгон зантай эжыгээшые магад һанаа - Норбын Балжадай түрэнэн ганса үринь хэн.

«Халуун шулуу» долёолгоһон сагай «шэлэнүүд» - Хайрагүй нэрбэнэн дайнай хүшэр жэлнүүд, Хатуужал асарһан зоболонгойнь сэн - ехэл!

Үргэн арадайнгаа сэдхэл соо домог дуугаар Үеын үедэ зэдэлхэл даа мүнхэ суугаар - Үүргэ, зорилгоо алдаалгүй һаа, юрын Хүн!

5 Илалтын үдэрые эсэтэрээ хүлээгээл эжынүүд, Ибардуу сагта хүдэлөөбди гүүртын үхибүүд - Ингэжэл бүрилдөө хэн манай зан, сэдхэл.

Үүргэ, зорилгоо алдаалгүй һаа, юрын Хүн Үхэлгүй хэрэг даажа гарадаг абьяастай. Балдан-Гутабай баатар тэмсэлэй займай дун - Буг мурэнһөө Берлин хүрһэн габьяатай!

Иигэжэл бүрилдөө хэн манай зан, сэдхэл Уйлажа, дуулажа үнгэрдэг нэгэ һаһан лэ.

Илалтын үдэрһөө үрдижэ, нэгэхэн хоногоор

Понедельник, 11

ПЕРВЫЙ КАНАЛ

- 07.00 "ДОБРОЕ УТРО"
10.00 НОВОСТИ
10.05 Х/Ф "КОЛОМБО НРАВИТСЯ НОЧНАЯ ЖИЗНЬ"
11.40 Т/С "ВИОЛА ТАРАКАНОВА. В МИРЕ ПРЕСТУПНЫХ СТРАСТЕЙ"
13.00 НОВОСТИ
13.05 Т/С "ЖЕНСКАЯ ЛОГИКА"
15.10 "АЛИСА ФРЕЙНДЛИХ. НЕ ТАКАЯ, КАК ВСЕ"
16.00 НОВОСТИ
16.20 Т/С "ЗАКОН ДЖУНГЛЕЙ"
16.40 Т/С "СЫЩИКИ"
17.50 Т/С "ХОЗЯЙКА СУДЬБЫ"
19.00 НОВОСТИ
19.10 КРИМИНАЛЬНАЯ РОССИЯ
19.40 "ПЯТЬ ВЕЧЕРОВ"
20.50 ЖДИ МЕНЯ
22.00 ВРЕМЯ
22.30 Т/С "КГЪ В СМОКИНГЕ"
23.30 Х/Ф "СТОЛКНОВЕНИЕ С БЕЗДНОЙ"
01.40 Х/Ф "ПОЛУНОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС"

РОССИЯ

- 06.00 "ДОБРОЕ УТРО, РОССИЯ!"
16.30 Т/С "ПРОТИВ ТЕЧЕНИЯ"
17.30 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ
17.40 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ (НА БУР. ЯЗ.)
18.00 ВЕСТИ
18.10 Т/С "КУЛАГИН И ПАРТНЕРЫ"
18.45 Т/С "КАРМЕЛИТА"
19.45 Т/С "ИСЦЕЛЕНИЕ ЛЮБОВЬЮ"
20.45 ВЕСТИ. ПОДРОБНОСТИ
21.00 ВЕСТИ
21.30 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ (НА БУР. ЯЗ.)
21.50 "СПОКОЙНОЙ НОЧИ, МАЛЫШИ"
22.00 Т/С "САМАРА-ГОРОДОК"
22.55 Т/С "ПРОТИВ ТЕЧЕНИЯ"
00.00 "ВЕСТИ+"
00.20 "ДЕЖУРНЫЙ ПО СТРАНЕ". МИХАИЛ ЖВАНЕЦКИЙ
01.15 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ
01.30 Т/С "ТРИ ЦВЕТА ЛЮБВИ"
02.25 "ДОРОЖНЫЙ ПАТРУЛЬ"

- 11.50 ОНИДЕНТИБАРОВ
12.00 ВЕСТИ
12.30 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
12.50 Т/С "ВХОД В ЛАБИРИНТ"
14.15 "ХА". МАЛЕНЬКИЕ КОМЕДИИ
14.45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ
15.00 ВЕСТИ
15.10 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
15.30 Х/Ф "ВНЕ ПОЛЯ ЗРЕНИЯ"
17.40 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ (НА БУР. ЯЗ.)
18.00 ВЕСТИ
18.10 Т/С "КУЛАГИН И ПАРТНЕРЫ"
18.45 Т/С "КАРМЕЛИТА"
19.45 Т/С "ИСЦЕЛЕНИЕ ЛЮБОВЬЮ"
20.45 ВЕСТИ. ПОДРОБНОСТИ
21.00 ВЕСТИ
21.30 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
21.50 "СПОКОЙНОЙ НОЧИ, МАЛЫШИ"
22.00 Т/С "САМАРА-ГОРОДОК"
22.55 Т/С "ПРОТИВ ТЕЧЕНИЯ"
00.00 "ВЕСТИ+"
00.20 "ДЕЖУРНЫЙ ПО СТРАНЕ". МИХАИЛ ЖВАНЕЦКИЙ
01.15 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ
01.30 Т/С "ТРИ ЦВЕТА ЛЮБВИ"
02.25 "ДОРОЖНЫЙ ПАТРУЛЬ"

НТВ

- 07.00 "СЕГОДНЯ УТРОМ"
09.20 "ЭНЦИКЛОПЕДИЯ ТАЙН"
10.00 "ГВАРДИЯ". ФИЛЬМ 1-Й

ОТДЕЛ РЕКЛАМЫ 21-62-62

Вторник, 12

ПЕРВЫЙ КАНАЛ

- 07.00 "ДОБРОЕ УТРО"
10.00 НОВОСТИ
10.05 Т/С "КГЪ В СМОКИНГЕ"
11.10 Т/С "ВИОЛА ТАРАКАНОВА. В МИРЕ ПРЕСТУПНЫХ СТРАСТЕЙ"
12.30 ДИСНЕЙ-КЛУБ: "ЧИП И ДЕЙЛ СПЕШАТ НА ПОМОЩЬ"
13.00 НОВОСТИ
13.05 Х/Ф "ЗА ВИТРИНОЙ УНИВЕРМАГА"
15.00 Т/С "ЗАМЫСЛИЛ Я ПОБЕГ"
16.00 НОВОСТИ
16.20 Т/С "ЗАКОН ДЖУНГЛЕЙ"
16.40 Т/С "СЫЩИКИ"
17.50 Т/С "ХОЗЯЙКА СУДЬБЫ"
19.00 НОВОСТИ
19.10 ВНЕ ЗАКОНА. "ХИРУРГ"
19.40 "ПЯТЬ ВЕЧЕРОВ"
20.50 Т/С "УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ"
22.00 ВРЕМЯ
22.30 Т/С "КГЪ В СМОКИНГЕ"
23.30 Х/Ф "ВЗРЫВ ИЗ ПРОШЛОГО"
01.30 Х/Ф "ЭКСТРЕМАЛЫ"

РОССИЯ

- 06.00 "ДОБРОЕ УТРО, РОССИЯ!"
07.45, 08.45 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
08.15, 09.05 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ (НА БУР. ЯЗ.)
09.45 Т/С "САМАРА-ГОРОДОК"
10.45 УЛГУР
10.55 ТАЙЗАН
11.15 ТОЛИ" МОНГОЛЬСКИЕ ВСТРЕЧИ
11.45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ
12.00 ВЕСТИ
12.30 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
12.50 Т/С "ВХОД В ЛАБИРИНТ"
14.15 "ХА". МАЛЕНЬКИЕ КОМЕДИИ
14.45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ
15.00 ВЕСТИ
15.10 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
15.30 Т/С "КРОТ"

- 16.30 Т/С "ПРОТИВ ТЕЧЕНИЯ"
17.30 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ
17.40 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ (НА БУР. ЯЗ.)
18.00 ВЕСТИ
18.10 Т/С "КУЛАГИН И ПАРТНЕРЫ"
18.45 Т/С "КАРМЕЛИТА"
19.45 Т/С "ИСЦЕЛЕНИЕ ЛЮБОВЬЮ"
20.45 ВЕСТИ. ПОДРОБНОСТИ
21.00 ВЕСТИ
21.30 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
21.50 "СПОКОЙНОЙ НОЧИ, МАЛЫШИ"
22.00 Т/С "САМАРА-ГОРОДОК"
22.55 Т/С "ПРОТИВ ТЕЧЕНИЯ"
00.00 "ВЕСТИ+"
00.20 "ЕЛИСЕВСКИЙ". КАЗНИТЬ. НЕЛЬЗЯ ПОМИЛОВАТЬ"
01.15 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ
01.30 Т/С "ТРИ ЦВЕТА ЛЮБВИ"
02.25 Х/Ф "ОСТРОВ"

НТВ

- 07.00 "СЕГОДНЯ УТРОМ"
09.20 "ЭНЦИКЛОПЕДИЯ ТАЙН"
09.55 Т/С "ФАБРИКА ГРЕЗ"
11.00 "СЕГОДНЯ"
11.20 "ЧИСТОСЕРДЕЧНОЕ ПРИЗНАНИЕ"
11.55 Т/С "ТОЛЬКО ТЫ..."
12.55 Т/С "ГРАФ КРЕСТОВСКИЙ"
14.00 "СЕГОДНЯ"
14.35 Х/Ф "ЗАЛОЖНИЦА"
16.35 "ИГРЫ РАЗУМА"
17.00 "СЕГОДНЯ"
17.20 "ПРИНЦИП ДОМИНО"
18.30 "ШОУ СТЕПАНЕНКО"
19.35 "ТВОЙ ШАНС"
19.45 "ТАМИР"
20.00 "СЕГОДНЯ"
20.40 Т/С "ГРАФ КРЕСТОВСКИЙ"
21.45 Т/С "ТОЛЬКО ТЫ..."
22.50 "ЧРЕЗВЫЧАЙНОЕ ПРОИСШЕСТВИЕ"
23.00 "СЕГОДНЯ"
23.40 Т/С "СЕКС В БОЛЬШОМ ГОРОДЕ"
01.00 "СЕГОДНЯ"
01.20 Т/С "ГРАФ КРЕСТОВСКИЙ"
02.20 Т/С "КЛИЕНТ ВСЕГДА МЕРТВ"
02.20 Т/С "КЛИЕНТ ВСЕГДА МЕРТВ"
02.20 Т/С "КЛИЕНТ ВСЕГДА МЕРТВ"
02.20 Т/С "КЛИЕНТ ВСЕГДА МЕРТВ"

- 11.00 "СЕГОДНЯ"
11.25 "ЧРЕЗВЫЧАЙНОЕ ПРОИСШЕСТВИЕ. ОБЗОР ЗА НЕДЕЛЮ"
12.00 "КУЛИНАРНЫЙ ПОЕДИНОК"
12.55 "КВАРТИРНЫЙ ВОПРОС"
14.00 "СЕГОДНЯ"
14.40 Х/Ф "С ТОБОЙ И БЕЗ ТЕБЯ..."
16.30 "ИГРЫ РАЗУМА"
17.00 "СЕГОДНЯ"
17.20 "ПРИНЦИП ДОМИНО"
18.30 "ШОУ СТЕПАНЕНКО"
19.35 "ОДНА НА ВСЕХ"
19.50 ДОРОЖНЫЙ КОНТРОЛЬ
20.00 "СЕГОДНЯ"
20.40 Т/С "ГРАФ КРЕСТОВСКИЙ"
21.45 Т/С "ТОЛЬКО ТЫ..."
22.50 "ЧРЕЗВЫЧАЙНОЕ ПРОИСШЕСТВИЕ"
23.00 "СЕГОДНЯ"
23.40 Т/С "СЕКС В БОЛЬШОМ ГОРОДЕ"
01.00 "СЕГОДНЯ"
01.20 Т/С "ГРАФ КРЕСТОВСКИЙ"
02.20 Х/Ф "ЖАЖДА СМЕРТИ-4. КРУШЕНИЕ"

АРИГ УС

- 07.50 "АБИТУРИЕНТ-2005". "ФОРМУЛА УСПЕХА". ПОГОДА
08.05 "ГЛОБАЛЬНЫЕ НОВОСТИ"
08.10 М/С "ЭЙ, АРНОЛЬД!"
08.35 М/С "КАК ГОВОРЯТ ДЖИНДЖЕР"
09.00 М/С "КОТОПЕС"
09.25 М/С "МАЗЗИ"
09.30 "ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬ"
09.45 НАШИ ПЕСНИ
10.00 ЗАВТРАК С ДИСКАВЕРИ
11.00 Х/Ф "ИЩИТЕ ЖЕНЩИНУ"
13.00 М/С "НЕПОСЕДА"
13.15 ВОКРУГ СВЕТА
13.45 Т/С "ЛЮБОВЬ И ТАЙНЫ САНСЕТ БИЧ"
14.25 ЛЮБОВЬ С ПЕРВОГО ВЗГЛЯДА
14.40 Х/Ф "ГАРДЕМАРИНЫ, ВПЕРЕД!", 1 С.
16.00 Т/С "ТОЛСТАЯ ДЕВЧОНКА"
17.00 ПОБЕДОНОСНЫЙ ГОЛОС ВЕРУЮЩЕГО
17.30 "БОЛЬШОЙ БРАТ"
18.30 "ФОРМУЛА УСПЕХА". ПОГОДА
18.35 "АБИТУРИЕНТ-2005"

АРИГ УС

- 07.30 "ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС"
07.50 "АБИТУРИЕНТ-2005". "ФОРМУЛА УСПЕХА"
08.05 "ГЛОБАЛЬНЫЕ НОВОСТИ"
08.10 М/С "ЭЙ, АРНОЛЬД!"
08.35 "ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС"
09.00 Т/С "РУССКИЕ В ГОРОДЕ АНГЕЛОВ"
10.00 ЗАВТРАК С ДИСКАВЕРИ
11.00 Х/Ф "СУПЕРБАТЯ МАРИО"
13.15 ВОКРУГ СВЕТА
13.40 Т/С "ЛЮБОВЬ И ТАЙНЫ САНСЕТ БИЧ"
14.25 "ЛЮБОВЬ С ПЕРВОГО ВЗГЛЯДА"
14.50 Х/Ф "ГАРДЕМАРИНЫ, ВПЕРЕД!"
16.00 Т/С "ТОЛСТАЯ ДЕВЧОНКА"
17.00 ПОБЕДОНОСНЫЙ ГОЛОС ВЕРУЮЩЕГО
17.30 "БОЛЬШОЙ БРАТ"
18.30 М/Ф
18.45 "ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС"
19.00 "ЗАПРЕТНАЯ ЗОНА"
20.00 "БУДНИ"
20.20 "АБИТУРИЕНТ-2005". "ФОРМУЛА УСПЕХА"
20.30 "ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС"
21.00 Т/С "РУССКИЕ В ГОРОДЕ АНГЕЛОВ"
22.00 "ДОМ-2. ЖАРА"
23.00 "ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС"
23.25 Х/Ф "ВЫСШАЯ ЛИГА"
01.05 "БОЛЬШОЙ БРАТ"

ТИВИКОМ

- 07.20 "ГОРОДСКОЙ ПАТРУЛЬ". ПОГОДА. "ЛОСК"
07.30 Т/С "МЯТЕЖНЫЙ ДУХ"
08.30 М/С "ПЕРЕМЕНКА"
08.55 М/С "ГЕРКУЛЕС"
09.30 Т/С "ДИНОТОПИЯ-2"
10.30 "ГОРОДСКОЙ ПАТРУЛЬ"
10.50 "ДРУЖНАЯ СЕМЕЙКА"
11.50 Т/С "НЕХТ-2"
13.00 "САМЫЕ ЗАГАДОЧНЫЕ МЕСТА ЗЕМЛИ"
13.30 "24". ПОГОДА. "ЛОСК"
14.00 "ЧАС СУДА"
15.00 Т/С "БАНДИТСКИЙ ПЕТЕРБУРГ"
16.15 М/С "ПЕРЕМЕНКА"
16.40 М/С "ГЕРКУЛЕС"
17.00 Т/С "МЯТЕЖНЫЙ ДУХ"
18.00 "ЧАС СУДА". ПОГОДА

- 18.45 "ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС"
19.00 "НЕВЕРОЯТНО, НО ФАКТ. ЛЮДИ-МАУГЛИ". ПОГОДА
19.50 ДОК. ДЕТЕКТИВ. ГИБЕЛЬ МАШЕРОВА
20.30 "ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС"
21.00 Т/С "РУССКИЕ В ГОРОДЕ АНГЕЛОВ"
22.00 "ДОМ-2. ЖАРА". ПОГОДА
23.00 "ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС". ПОГОДА
23.25 Х/Ф "СУПЕРБАТЯ МАРИО"
01.15 "БОЛЬШОЙ БРАТ"

ТИВИКОМ

- 07.00 "ШКОЛЬНОЕ-ТВ". ПОГОДА. "ЛОСК"
07.30 Т/С "МЯТЕЖНЫЙ ДУХ"
08.30 М/С "ПЕРЕМЕНКА"
08.55 М/С "ГЕРКУЛЕС"
09.35 Т/С "ДИНОТОПИЯ-2"
10.30 "ГОРОДСКОЙ ПАТРУЛЬ"
10.50 Х/Ф "ДЖОННИ-КРАСАВЧИК"
13.00 "САМЫЕ ЗАГАДОЧНЫЕ МЕСТА ЗЕМЛИ"
13.30 "24". ПОГОДА. "ЛОСК"
14.00 "ЧАС СУДА"
15.00 "ПРОЕКТ "ОТРАЖЕНИЕ"
16.15 М/С "ПЕРЕМЕНКА"
16.40 М/С "ГЕРКУЛЕС"
17.00 Т/С "МЯТЕЖНЫЙ ДУХ"
18.00 "ЧАС СУДА". ПОГОДА
19.00 "ЧАС СУДА"
20.00 М/С "ФУТУРАМА"
20.30 "НА КОЛЕСАХ". "ЛОСК"
20.45 "ГОРОДСКОЙ ПАТРУЛЬ"
21.00 "ДРУЖНАЯ СЕМЕЙКА"
22.05 Т/С "НЕХТ-2". "ЛОСК"
23.15 Т/С "БАНДИТСКИЙ ПЕТЕРБУРГ"
00.30 "24". "ГОРОДСКОЙ ПАТРУЛЬ"
01.15 "ТАЙНЫ ВЕЛИКИХ. МИСТИКИ"

СТС - БАЙКАЛ

- 07.00 Х/Ф "16-Й ОТДЕЛ"
07.50 М/С "СМЕШАРИКИ"
08.00 М/С "ВЕСЕЛЫЕ МЕЛОДИИ"
08.30 Т/С "МОЯ ПРЕКРАСНАЯ НЯНЯ"
09.00 Х/Ф "МОЙ ЛИЧНЫЙ ВРАГ"
10.00 ИСТОРИИ В ДЕТАЛЯХ
10.30 Т/С "ДОРОГАЯ МАША БЕРЕЗИНА"
11.30 Х/Ф "СПРОСИТЕ СИНДИ"

- 13.30 ОСТОРОЖНО, МОДЕРН-2
14.00 Т/С "ШКОЛА "ЧЕРНАЯ ДЫРА"
14.30 ПРОГРАММА М/Ф
15.00 М/С "ДЕННИС-НЕПОСЕДА"
15.35 М/С "НОВЫЕ ФИЛЬМЫ О СКУБИ ДУ"
16.00 М/С "ЛЮДИ В ЧЕРНОМ"
16.30 М/С "ПРИКЛЮЧЕНИЯ ДЖЕКИ ЧАНА"
17.00 Т/С "ЗЕНА - КОРОЛЕВА ВОИНОВ"
18.00 Т/С "ЗАЧАРОВАННЫЕ"
19.00 Т/С "КОМИССАР РЕКС"
19.55 Т/С "МОЯ ПРЕКРАСНАЯ НЯНЯ"
20.30 ИСТОРИИ В ДЕТАЛЯХ
21.00 Т/С "ПОДРУГА ОСОБОГО НАЗНАЧЕНИЯ"
22.00 Х/Ф "НИЩИЙ ИЗ БЕВЕРЛИ ХИЛЛЗ"
00.15 СКРЫТАЯ КАМЕРА
00.30 ИСТОРИИ В ДЕТАЛЯХ
01.00 Т/С "МОЯ ПРЕКРАСНАЯ НЯНЯ"

ДТВ

- 10.00 ЛЮБИМЫЕ МУЛЬТФИЛЬМЫ
10.55 "НЕСЛУЧАЙНАЯ МУЗЫКА"
11.00 "НА БУЛЬВАРЕ..."
11.30 Т/С "САМОЕ СМЕШНОЕ ВИДЕО"
12.00 "ТЕЛЕМАГАЗИН"
12.35 "АГЕНТСТВО КРИМИНАЛЬНЫХ НОВОСТЕЙ"
12.55 Х/Ф "ВТОРОЙ ШАНС"
15.00 "КАК НЕ БОЛЕТЬ"
15.15 "МОЙ ТОЛСТЫЙ ПРОТИВНИК"
15.45 Т/С "СТРОГО НА ЮГ"
16.45 Т/С "КРУТОЙ УОКЕР"
17.50 ЛЮБИМЫЕ МУЛЬТФИЛЬМЫ
18.45 "ЗВЕЗДНАЯ СЕМЕЙКА"
19.15 "МОЙ ТОЛСТЫЙ ПРОТИВНИК"
19.45 Х/Ф "ОСЕННИЙ МАРАФОН"
21.50 "НЕСЛУЧАЙНАЯ МУЗЫКА"
22.00 Т/С "САМОЕ СМЕШНОЕ ВИДЕО"
22.30 Т/С "ЖЕНАТЫ И С ДЕТЬМИ"
22.55 Т/С "КЛЮЧИ ОТ БЕЗДНЫ"
00.00 Т/С "ПОЛИЦЕЙСКИЕ ХРОНИКИ"
00.35 "АГЕНТСТВО КРИМИНАЛЬНЫХ НОВОСТЕЙ"
01.00 Х/Ф "СМЕРТЕЛЬНЫЙ УЗЕЛ"

БАЙКАЛ товары российских и европейских фабрик
ОПТОВО-РОЗНИЧНЫЙ ЦЕНТР
Цены действительны в течение недели
ОБУВЬ ЗИМНЯЯ: взрослые, детская
ТУФЛИ МУЖСКИЕ: классические, спортивные, 50 мод.
РЕЙТУЗЫ: детские, взрослые (Москва)
КРОССОВКИ: детские, взрослые от 298 руб.
САПОГИ СУХОНОЖНЫЕ: женские, мужские
ОБУВЬ КОМНАТНАЯ: детская, взрослая
ОБУВЬ РЕЗИНОВАЯ (сапоги дет., муж., жен., раб., рыбацкая)
САПОГИ КИРЗОВЫЕ (г. Москва) от 348 руб.
БОТИНКИ КОЖАНЫЕ "ОМОН", крем для обуви
- ул. Сахьяновой, 6а ост. "ПОШ" Геологический институт, вход с обратной стороны, тел.: 43-43-86. Без выходных;
- ул. Гагарина, 37 (напротив маг. "Облачный"), тел.: 26-30-87;
- ул. Куйбышева, 28 (рядом с Центральным рынком);
- ул. Столбичная, 1 (Авиазавод), тел.: 25-10-70;
- ул. Ключевская, 30, тел.: 43-61-34.

- 19.00 "ЧАС СУДА"
20.00 М/С "ФУТУРАМА"
20.30 "24". ПОГОДА. "ЛОСК"
21.00 "ШКОЛЬНОЕ ТВ"
21.30 "ГОРОДСКОЙ ПАТРУЛЬ"
22.05 Т/С "НЕХТ-2". ПОГОДА. "ЛОСК"
23.00 Т/С "БАНДИТСКИЙ ПЕТЕРБУРГ"
00.30 "24". ПОГОДА. "ГОРОДСКОЙ ПАТРУЛЬ"
01.15 Х/Ф "ХОЛОДНОЕ СЕРДЦЕ"
07.00 Х/Ф "16-Й ОТДЕЛ"
07.50 М/С "СМЕШАРИКИ"
08.00 М/С "ВЕСЕЛЫЕ МЕЛОДИИ"
08.30 Т/С "МОЯ ПРЕКРАСНАЯ НЯНЯ"
09.00 Т/С "ПОДРУГА ОСОБОГО НАЗНАЧЕНИЯ"
10.00 ИСТОРИИ В ДЕТАЛЯХ
10.30 Т/С "ДОРОГАЯ МАША БЕРЕЗИНА"
11.30 Х/Ф "НИЩИЙ ИЗ БЕВЕРЛИ ХИЛЛЗ"
13.40 СКРЫТАЯ КАМЕРА
14.00 Т/С "ШКОЛА "ЧЕРНАЯ ДЫРА"
14.30 ПРОГРАММА М/Ф
15.00 М/С "ДЕННИС-НЕПОСЕДА"
15.35 М/С "НОВЫЕ ФИЛЬМЫ О СКУБИ ДУ"
16.00 М/С "ЛЮДИ В ЧЕРНОМ"
16.30 М/С "ПРИКЛЮЧЕНИЯ ДЖЕКИ ЧАНА"
17.00 Т/С "ЗЕНА - КОРОЛЕВА ВОИНОВ"
18.00 Т/С "ЗАЧАРОВАННЫЕ"
19.00 Т/С "КОМИССАР РЕКС"
19.55 Т/С "МОЯ ПРЕКРАСНАЯ НЯНЯ"
20.30 ИСТОРИИ В ДЕТАЛЯХ
21.00 Т/С "ПОДРУГА ОСОБОГО НАЗНАЧЕНИЯ"
22.00 Х/Ф "ВНЕ КОНКУРСА"
00.10 СКРЫТАЯ КАМЕРА
00.30 ИСТОРИИ В ДЕТАЛЯХ
01.00 Т/С "МОЯ ПРЕКРАСНАЯ НЯНЯ"
10.00 ЛЮБИМЫЕ МУЛЬТФИЛЬМЫ
10.55 "НЕСЛУЧАЙНАЯ МУЗЫКА"
11.00 "НА БУЛЬВАРЕ..."
11.30 Т/С "САМОЕ СМЕШНОЕ ВИДЕО"
12.00 "ТЕЛЕМАГАЗИН"
12.35 "АГЕНТСТВО КРИМИНАЛЬНЫХ НОВОСТЕЙ"
12.55 Х/Ф "СМЕРТЕЛЬНЫЙ УЗЕЛ"
15.00 "ПО КОПЕЕЧКЕ, ПО КИРПИЧУ"
15.15 "МОЙ ТОЛСТЫЙ ПРОТИВНИК"
15.45 Т/С "СТРОГО НА ЮГ"
16.45 Т/С "КРУТОЙ УОКЕР"
17.50 ЛЮБИМЫЕ МУЛЬТФИЛЬМЫ
18.45 "ЗВЕЗДНАЯ СЕМЕЙКА"
19.15 "МОЙ ТОЛСТЫЙ ПРОТИВНИК"
19.45 Х/Ф "ЗАКОЛДОВАННЫЕ"
21.45 "НЕСЛУЧАЙНАЯ МУЗЫКА"
22.00 Т/С "САМОЕ СМЕШНОЕ ВИДЕО"
22.30 Т/С "ЖЕНАТЫ И С ДЕТЬМИ"
22.55 Т/С "КЛЮЧИ ОТ БЕЗДНЫ"
00.00 Т/С "ПОЛИЦЕЙСКИЕ ХРОНИКИ"
00.35 "АГЕНТСТВО КРИМИНАЛЬНЫХ НОВОСТЕЙ"
01.00 Х/Ф "ПОЛНЫЙ ПРИВОД"

Среда, 13

ПЕРВЫЙ КАНАЛ

- 07.00 "ДОБРОЕ УТРО"
10.00 НОВОСТИ
10.05 Т/С "КГБ В СМОКИНГЕ"
11.10 Т/С "ВИОЛА ТАРАКАНОВА. В МИРЕ ПРЕСТУПНЫХ СТРАСТЕЙ"
12.30 М/С "РУСАЛОЧКА"
13.00 НОВОСТИ
13.05 Х/Ф "ХОРОШО СИДИМ!"
14.50 Т/С "ЗАМЫСЛИЛ Я ПОБЕГ"
16.00 НОВОСТИ
16.20 Т/С "ЗАКОН ДЖУНГЛЕЙ"
16.40 Т/С "СЫЩИКИ"
17.50 Т/С "ХОЗЯЙКА СУДЬБЫ"
19.00 НОВОСТИ
19.10 ВНЕ ЗАКОНА. "ПРИРОЖДЕННЫЕ УБИЙЦЫ"
19.40 "ПЯТЬ ВЕЧЕРОВ"
20.50 Т/С "УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ"
22.00 ВРЕМЯ
22.30 Т/С "КГБ В СМОКИНГЕ"
23.30 Х/Ф "Я, СНОВА Я И ИРЭН"
01.40 Х/Ф "ЧЕЛОВЕК С ПОЕЗДА"

"РОССИЯ"

- 06.00 "ДОБРОЕ УТРО, РОССИЯ!"
10.00 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ
07.45, 08.45 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
08.15, 09.05 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ (НА БУР. ЯЗ.)
КАНАЛ "РОССИЯ"
09.45 Т/С "САМАРА-ГОРОДОК"
10.45 "БОБИ ФИШЕР. ПРОТИВ ВСЕХ"
11.45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ
12.00 ВЕСТИ
12.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ
12.30 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
КАНАЛ "РОССИЯ"
12.50 Т/С "ВХОД В ЛАБИРИНТ"
14.20 "ХА"
14.45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ
15.00 ВЕСТИ
15.10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ
15.10 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
КАНАЛ "РОССИЯ"
15.30 Т/С "КРОТ"

- 16.30 Т/С "ПРОТИВ ТЕЧЕНИЯ"
17.30 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ
17.40 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ
17.40 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ (НА БУР. ЯЗ.)
КАНАЛ "РОССИЯ"
18.00 ВЕСТИ
18.10 Т/С "КУЛАГИН И ПАРТНЕРЫ"
18.45 Т/С "КАРМЕЛИТА"
19.45 Т/С "ИСЦЕЛЕНИЕ ЛЮБОВЬЮ"
20.45 ВЕСТИ. ПОДРОБНОСТИ
21.00 ВЕСТИ
21.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ
21.30 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
КАНАЛ "РОССИЯ"
21.50 "СПОКОЙНОЙ НОЧИ, МАЛЫШИ!"
22.00 Т/С "САМАРА-ГОРОДОК"
22.55 Т/С "ПРОТИВ ТЕЧЕНИЯ"
00.00 "ВЕСТИ+"
00.20 "БАЛТИЙСКИЙ МЯТЕЖ. САБЛИН ПРОТИВ БРЕЖНЕВА"
01.15 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ
01.30 Т/С "ТРИ ЦВЕТА ЛЮБВИ"
02.25 Х/Ф "ДЕНЬ ПОЛНОЛУНИЯ"

НТВ

- 07.00 "СЕГОДНЯ УТРОМ"
09.20 "ЭНЦИКЛОПЕДИЯ ТАЙН"
09.55 Т/С "ФАБРИКА ГРЕЗ"
11.00 "СЕГОДНЯ"
11.20 "ОСОБО ОПАСЕН!"
11.55 Т/С "ТОЛЬКО ТЫ..."
12.55 Т/С "ГРАФ КРЕСТОВСКИЙ"
14.00 "СЕГОДНЯ"
14.35 Х/Ф "БОЛЬШОЙ КАПКАН, ИЛИ СОЛО ДЛЯ КОШКИ ПРИ ПОЛНОЙ ЛУНЕ"
16.35 "ИГРЫ РАЗУМА"
17.00 "СЕГОДНЯ"
17.20 "ПРИНЦИП ДОМИНО"
18.30 "ШОУ СТЕПАНЕНКО"
КАНАЛ БГТРК
19.35 ОАО "ИПОТЕЧНАЯ КОРПОРАЦИЯ РБ" - 5 ЛЕТ НА РЫНКЕ ЖИЛЬЯ
КАНАЛ НТВ
20.00 "СЕГОДНЯ"
20.40 Т/С "ГРАФ КРЕСТОВСКИЙ"
21.45 Т/С "ТОЛЬКО ТЫ..."
22.50 "ЧРЕЗВЫЧАЙНОЕ ПРОИСШЕСТВИЕ"
23.00 "СЕГОДНЯ"

- 23.40 Т/С "СЕК В БОЛЬШОМ ГОРОДЕ"
01.00 "СЕГОДНЯ"
01.15 Т/С "ГРАФ КРЕСТОВСКИЙ"
02.20 Т/С "КЛИЕНТ ВСЕГДА МЕРТВЫЙ"

Ариг Ус

- 07.30 "ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС"
07.50 "АБИТУРИЕНТ-2005". "ФОРМУЛА УСПЕХА"
08.05 "ГЛОБАЛЬНЫЕ НОВОСТИ"
08.10 М/С "ЭЙ, АРНОЛЬД!"
08.35 "ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС"
09.00 Т/С "РУССКИЕ В ГОРОДЕ АНГЕЛОВ"
10.00 "ЗАВТРАК С ДИСКАВЕРИ". АКУЛЫ БУДУЩЕГО
11.00 Х/Ф "ВЫСШАЯ ЛИГА"
13.15 ВОКРУГ СВЕТА
13.40 Т/С "ЛЮБОВЬ И ТАЙНЫ САНСЕТ БИЧ"
14.25 "ЛЮБОВЬ С ПЕРВОГО ВЗГЛЯДА"
14.50 Х/Ф "ГАРДЕМАРИНЫ, ВПЕРЕД!"
16.00 Т/С "ТОЛСТАЯ ДЕВЧОНКА"
17.00 ПОБЕДОНОСНЫЙ ГОЛОС ВЕРУЮЩЕГО
17.30 "БОЛЬШОЙ БРАТ"
18.30 "АБИТУРИЕНТ-2005". "ФОРМУЛА УСПЕХА"
18.45 "ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС"
19.00 "ЦЕНА ЛЮБВИ". "ЗАМУЖЕМ ЗА СМЕРТНИКОМ"
19.50 ДОКУМЕНТАЛЬНЫЙ ДЕТЕКТИВ "ГРОМКООЕ ДЕЛО "ОКЕАН"
20.30 "ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС"
21.00 Т/С "РУССКИЕ В ГОРОДЕ АНГЕЛОВ"
22.00 "ДОМ-2. ЖАРА"
23.00 "ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС"
23.25 Х/Ф "ВЫСШАЯ ЛИГА-2"
00.55 "БОЛЬШОЙ БРАТ"

Тивиком

- 07.20 "ГОРОДСКОЙ ПАТРУЛЬ". ПОГОДА. "ЛОСК"
07.30 Т/С "МЯТЕЖНЫЙ ДУХ"
08.30 М/С "ПЕРЕМЕНКА"
08.55 М/С "ГЕРКУЛЕС"

- 09.30 Т/С "ДИНОТОПИЯ-2"
10.30 "ГОРОДСКОЙ ПАТРУЛЬ". ПОГОДА
10.50 "ДРУЖНАЯ СЕМЕЙКА"
11.50 Т/С "НЕХТ-2"
12.55 "САМЫЕ ЗАГАДОЧНЫЕ МЕСТА ЗЕМЛИ"
13.30 "24". ПОГОДА. "ЛОСК"
14.00 "ЧАС СУДА"
15.05 Т/С "БАНДИТСКИЙ ПЕТЕРБУРГ"
16.15 М/С "ПЕРЕМЕНКА"
16.45 М/С "ГЕРКУЛЕС"
17.00 Т/С "МЯТЕЖНЫЙ ДУХ"
18.00 "ЧАС СУДА". ПОГОДА
19.00 "ЧАС СУДА"
20.00 М/С "СИМПСОНЫ"
20.30 "24". ПОГОДА. "ЛОСК"
21.00 "СТИЛЬНАЯ ЖИЗНЬ"
21.15 "ДОМАШНИЙ ЗООПАРК"
21.35 "СПОРТ-ЦЕНТР РБ"
22.05 Т/С "НЕХТ-2". "ЛОСК"
23.15 Т/С "БАНДИТСКИЙ ПЕТЕРБУРГ"
00.30 "24". ПОГОДА. "ГОРОДСКОЙ ПАТРУЛЬ2"
01.15 Х/Ф "ПО ТУ СТОРОНУ ЗАКОНА"

Ариг Ус

- 07.00 Х/Ф "16-Й ОТДЕЛ"
07.50 М/С "СМЕШАРИКИ"
08.00 М/С "ВЕСЕЛЫЕ МЕЛОДИИ"
08.30 Т/С "МОЯ ПРЕКРАСНАЯ НЯНЯ"
09.00 Т/С "ПОДРУГА ОСОБОГО НАЗНАЧЕНИЯ"
10.00 ИСТОРИИ В ДЕТАЛЯХ
10.30 Т/С "ДОРОГАЯ МАША БЕРЕЗИНА"
11.30 Х/Ф "ВНЕ КОНКУРСА"
13.35 СКРЫТАЯ КАМЕРА
14.00 Т/С "ШКОЛА "ЧЕРНАЯ ДЫРА"
14.30 ПРОГРАММА М/Ф
15.00 М/С "ДЕННИС-НЕПОСЕДА"
15.35 М/С "НОВЫЕ ФИЛЬМЫ О СКУБИ ДУ"
16.00 М/С "ЛЮДИ В ЧЕРНОМ"
16.30 М/С "ПРИКЛЮЧЕНИЯ ДЖЕКИ ЧАНА"

СТС - "БАЙКАЛ"

- 07.00 Х/Ф "16-Й ОТДЕЛ"
07.50 М/С "СМЕШАРИКИ"
08.00 М/С "ВЕСЕЛЫЕ МЕЛОДИИ"
08.30 Т/С "МОЯ ПРЕКРАСНАЯ НЯНЯ"
09.00 Т/С "ПОДРУГА ОСОБОГО НАЗНАЧЕНИЯ"
10.00 ИСТОРИИ В ДЕТАЛЯХ
10.30 Т/С "ДОРОГАЯ МАША БЕРЕЗИНА"
11.30 Х/Ф "ВНЕ КОНКУРСА"
13.35 СКРЫТАЯ КАМЕРА
14.00 Т/С "ШКОЛА "ЧЕРНАЯ ДЫРА"
14.30 ПРОГРАММА М/Ф
15.00 М/С "ДЕННИС-НЕПОСЕДА"
15.35 М/С "НОВЫЕ ФИЛЬМЫ О СКУБИ ДУ"
16.00 М/С "ЛЮДИ В ЧЕРНОМ"
16.30 М/С "ПРИКЛЮЧЕНИЯ ДЖЕКИ ЧАНА"

- 17.00 Т/С "ЗЕНА - КОРОЛЕВА ВОИНОВ"
18.00 Т/С "ЗАЧАРОВАННЫЕ"
19.00 Т/С "КОМИССАР РЕКС"
19.55 Т/С "МОЯ ПРЕКРАСНАЯ НЯНЯ"
20.30 ИСТОРИИ В ДЕТАЛЯХ
21.00 Т/С "ПОДРУГА ОСОБОГО НАЗНАЧЕНИЯ"
22.00 Х/Ф "УБИВАТЬ НАДО ВОВРЕМЯ"
00.00 ОСТОРОЖНО, МОДЕРН-2
00.30 ИСТОРИИ В ДЕТАЛЯХ
01.00 Т/С "МОЯ ПРЕКРАСНАЯ НЯНЯ"
01.35 ПРОГНОЗ ПОГОДЫ

ДТВ

- 10.00 ЛЮБИМЫЕ МУЛЬТФИЛЬМЫ
10.55 "НЕСЛУЧАЙНАЯ МУЗЫКА"
11.00 "НА БУЛЬВАРЕ..."
11.30 Т/С "САМОЕ СМЕШНОЕ ВИДЕО"
12.00 "ТЕЛЕМАГАЗИН"
12.35 "АГЕНТСТВО КРИМИНАЛЬНЫХ НОВОСТЕЙ"
12.55 Х/Ф "ПОЛНЫЙ ПРИВОД"
15.10 "ПО КОПЕЕЧКЕ, ПО КИРПИЧУ"
15.15 "МОЙ ТОЛСТЫЙ ПРОТИВНИК ЖЕНИХ"
15.45 Т/С "СТРОГО НА ЮГ"
16.45 Т/С "КРУТОЙ УОКЕР"
17.50 ЛЮБИМЫЕ МУЛЬТФИЛЬМЫ
18.45 "ЗВЕЗДНАЯ СЕМЕЙКА"
19.15 "МОЙ ТОЛСТЫЙ ПРОТИВНИК ЖЕНИХ"
19.45 Х/Ф "СУДЬБА ЧЕЛОВЕКА"
22.00 "НЕСЛУЧАЙНАЯ МУЗЫКА"
22.05 Т/С "САМОЕ СМЕШНОЕ ВИДЕО"
22.30 Т/С "ЖЕНАТЫ И С ДЕТЬМИ"
22.55 Т/С "КЛЮЧИ ОТ БЕЗДНЫ"
00.00 Т/С "ПОЛИЦЕЙСКИЕ ХРОНИКИ"
00.35 "АГЕНТСТВО КРИМИНАЛЬНЫХ НОВОСТЕЙ"
01.00 Х/Ф "ВЗАПЕРТИ"

ОТДЕЛ РЕКЛАМЫ • 21-62-62 •

- 14.10 "ХА". МАЛЕНЬКИЕ КОМЕДИИ
14.45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ
15.00 ВЕСТИ
15.10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ
15.10 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
КАНАЛ "РОССИЯ"
15.30 Т/С "КРОТ"
16.30 Т/С "ПРОТИВ ТЕЧЕНИЯ"
17.30 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ
17.40 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ
17.40 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ (НА БУР. ЯЗ.)
КАНАЛ "РОССИЯ"
18.00 ВЕСТИ
18.10 Т/С "КУЛАГИН И ПАРТНЕРЫ"
18.45 Т/С "КАРМЕЛИТА"
19.45 Т/С "ИСЦЕЛЕНИЕ ЛЮБОВЬЮ"
20.45 ВЕСТИ. ПОДРОБНОСТИ
21.00 ВЕСТИ
21.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ
21.30 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
КАНАЛ "РОССИЯ"
21.50 "СПОКОЙНОЙ НОЧИ, МАЛЫШИ!"
22.00 Т/С "САМАРА-ГОРОДОК"
22.55 Т/С "ПРОТИВ ТЕЧЕНИЯ"
00.00 "ВЕСТИ+"
00.20 "ТАЙНА СМЕРТИ ДЗЕРЖИНСКОГО"
01.15 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ
01.30 Т/С "ТРИ ЦВЕТА ЛЮБВИ"
02.25 Х/Ф "ВУНДЕРКИНДЫ"

НТВ

- 07.00 "СЕГОДНЯ УТРОМ"
09.20 "ЭНЦИКЛОПЕДИЯ ТАЙН"
09.55 Т/С "ФАБРИКА ГРЕЗ"
11.00 "СЕГОДНЯ"
11.20 "РАСТИТЕЛЬНАЯ ЖИЗНЬ"
11.50 Т/С "ТОЛЬКО ТЫ..."
12.55 Т/С "ГРАФ КРЕСТОВСКИЙ"
14.00 "СЕГОДНЯ"
14.35 Х/Ф "ПРОВЕРКА НА ДОРОГАХ"
16.35 "ИГРЫ РАЗУМА"
17.00 "СЕГОДНЯ"
17.20 "ПРИНЦИП ДОМИНО"
18.30 "ШОУ СТЕПАНЕНКО"
КАНАЛ БГТРК
19.35 "ТВОЙ ШАНС"
19.45 "ТЕЛЕВИЗИОННАЯ ПРИЕМНАЯ"
КАНАЛ НТВ
20.00 "СЕГОДНЯ"

- 20.40 Х/Ф "БАЗА"
22.50 "ЧРЕЗВЫЧАЙНОЕ ПРОИСШЕСТВИЕ"
23.00 "СЕГОДНЯ"
23.40 Т/С "СЕК В БОЛЬШОМ ГОРОДЕ"
01.00 "СЕГОДНЯ"

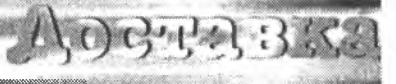
Ариг Ус

- 07.30 "ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС"
07.50 "АБИТУРИЕНТ-2005"
08.05 "ГЛОБАЛЬНЫЕ НОВОСТИ"
08.15 М/С "ЭЙ, АРНОЛЬД!"
08.35 "ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС"
09.00 Т/С "РУССКИЕ В ГОРОДЕ АНГЕЛОВ"
10.00 Д/Ф "РОЖДЕНИЕ ЗВЕЗДЫ"
11.00 Х/Ф "ВЫСШАЯ ЛИГА-2"
13.15 ВОКРУГ СВЕТА
13.40 Т/С "ЛЮБОВЬ И ТАЙНЫ САНСЕТ БИЧ"
14.25 "ЛЮБОВЬ С ПЕРВОГО ВЗГЛЯДА"
14.50 Х/Ф "ГАРДЕМАРИНЫ, ВПЕРЕД!"
16.00 Т/С "ТОЛСТАЯ ДЕВЧОНКА"
17.00 ПОБЕДОНОСНЫЙ ГОЛОС ВЕРУЮЩЕГО
17.30 "БОЛЬШОЙ БРАТ"
18.30 "АБИТУРИЕНТ-2005". "ФОРМУЛА УСПЕХА"
18.45 "ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС"
19.00 "НЕОБЪЯСНИМО, НО ФАКТ". "АТАКА КЛОНОВ"
"БУДНИ"
20.00 "ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС"
20.30 Т/С "РУССКИЕ В ГОРОДЕ АНГЕЛОВ"
22.00 "ДОМ-2. ЖАРА"
23.00 "ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС"
23.25 Х/Ф "ВЕСЕЛАЯ ПАСХА"
02.10 "БОЛЬШОЙ БРАТ. НОЧНАЯ ЖИЗНЬ"

Тивиком

- 07.00 "СПОРТ-ЦЕНТР РБ". "ЛОСК". ПОГОДА
07.30 Т/С "МЯТЕЖНЫЙ ДУХ"
08.30 М/С "ПЕРЕМЕНКА"
08.55 М/С "ГЕРКУЛЕС"
09.25 Т/С "ДИНОТОПИЯ-2"
10.30 "ГОРОДСКОЙ ПАТРУЛЬ"
10.50 "ДРУЖНАЯ СЕМЕЙКА"
11.50 Т/С "НЕХТ-2"

КАМСТРОМ ул. Крылова, 2. Заудинская реалбаза, пр. Автомобилистов, 12. (Стрелка). 41-44-32, 42-80-28 21-78-26. маг. "Строительные материалы"
Цемент, Шифер 7-волновый, Кирпич, ДВП, ДСП, Рубероид, Пакия, Алебастр, Гипсокартон, Пиломатериал, Стекло, Резка, "Изювер", Олифа, Краски, Шифер плоский, Лаки, Волозультсионные краски, Сухие смеси, Инструменты

Четверг, 14

ПЕРВЫЙ КАНАЛ

- 07.00 "ДОБРОЕ УТРО"
10.00 НОВОСТИ
10.05 Т/С "КГБ В СМОКИНГЕ"
11.10 Т/С "ЕВЛАМПИЯ РОМАНОВА. СЛЕДСТВИЕ ВЕДЕТ ДИЛЕТАНТ"
12.30 М/С "101 ДАЛМАТИНЕЦ"
13.00 НОВОСТИ
13.05 Х/Ф "ХИЩНИКИ"
14.50 Т/С "ЗАМЫСЛИЛ Я ПОБЕГ"
16.00 НОВОСТИ
16.20 Т/С "ЗАКОН ДЖУНГЛЕЙ"
16.40 Т/С "СЫЩИКИ"
17.50 Т/С "ХОЗЯЙКА СУДЬБЫ"
19.00 НОВОСТИ
19.10 ДОКУМЕНТАЛЬНЫЙ ДЕТЕКТИВ. "НАВСТРЕЧУ ВЫСТРЕЛУ"
19.40 "ПЯТЬ ВЕЧЕРОВ"
20.50 Т/С "УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ"
22.00 ВРЕМЯ
22.30 Т/С "КГБ В СМОКИНГЕ"
23.30 Х/Ф "УМЕРЕТЬ МОЛОДЫМ"
01.30 Х/Ф "ГОЛУБОЙ ГРОМ"
03.30 Х/Ф "СМЕРТЕЛЬНЫЙ ПОПУТЧИК"

"РОССИЯ"

- 06.00 "ДОБРОЕ УТРО, РОССИЯ!"
10.00 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ
07.45, 08.45 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
08.15, 09.05 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ (НА БУР. ЯЗ.)
КАНАЛ "РОССИЯ"
09.45 Т/С "САМАРА-ГОРОДОК"
КАНАЛ БГТРК
10.45 БАМБААХАЙ
11.05 "ТОЛИ". МОНГОЛЬСКИЕ ВСТРЕЧИ
11.25 ЭСТРАДНЫЙ ОРКЕСТР ВСТАКИ
КАНАЛ "РОССИЯ"
11.45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ
12.00 ВЕСТИ
12.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ
12.30 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
КАНАЛ "РОССИЯ"
12.50 Т/С "ВХОД В ЛАБИРИНТ"

- 14.10 "ХА". МАЛЕНЬКИЕ КОМЕДИИ
14.45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ
15.00 ВЕСТИ
15.10 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ
15.10 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
КАНАЛ "РОССИЯ"
15.30 Т/С "КРОТ"
16.30 Т/С "ПРОТИВ ТЕЧЕНИЯ"
17.30 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ
17.40 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ
17.40 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ (НА БУР. ЯЗ.)
КАНАЛ "РОССИЯ"
18.00 ВЕСТИ
18.10 Т/С "КУЛАГИН И ПАРТНЕРЫ"
18.45 Т/С "КАРМЕЛИТА"
19.45 Т/С "ИСЦЕЛЕНИЕ ЛЮБОВЬЮ"
20.45 ВЕСТИ. ПОДРОБНОСТИ
21.00 ВЕСТИ
21.30 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ
21.30 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
КАНАЛ "РОССИЯ"
21.50 "СПОКОЙНОЙ НОЧИ, МАЛЫШИ!"
22.00 Т/С "САМАРА-ГОРОДОК"
22.55 Т/С "ПРОТИВ ТЕЧЕНИЯ"
00.00 "ВЕСТИ+"
00.20 "ТАЙНА СМЕРТИ ДЗЕРЖИНСКОГО"
01.15 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ
01.30 Т/С "ТРИ ЦВЕТА ЛЮБВИ"
02.25 Х/Ф "ВУНДЕРКИНДЫ"

НТВ

- 07.00 "СЕГОДНЯ УТРОМ"
09.20 "ЭНЦИКЛОПЕДИЯ ТАЙН"
09.55 Т/С "ФАБРИКА ГРЕЗ"
11.00 "СЕГОДНЯ"
11.20 "РАСТИТЕЛЬНАЯ ЖИЗНЬ"
11.50 Т/С "ТОЛЬКО ТЫ..."
12.55 Т/С "ГРАФ КРЕСТОВСКИЙ"
14.00 "СЕГОДНЯ"
14.35 Х/Ф "ПРОВЕРКА НА ДОРОГАХ"
16.35 "ИГРЫ РАЗУМА"
17.00 "СЕГОДНЯ"
17.20 "ПРИНЦИП ДОМИНО"
18.30 "ШОУ СТЕПАНЕНКО"
КАНАЛ БГТРК
19.35 "ТВОЙ ШАНС"
19.45 "ТЕЛЕВИЗИОННАЯ ПРИЕМНАЯ"
КАНАЛ НТВ
20.00 "СЕГОДНЯ"

- 20.40 Х/Ф "БАЗА"
22.50 "ЧРЕЗВЫЧАЙНОЕ ПРОИСШЕСТВИЕ"
23.00 "СЕГОДНЯ"
23.40 Т/С "СЕК В БОЛЬШОМ ГОРОДЕ"
01.00 "СЕГОДНЯ"

Ариг Ус

- 07.30 "ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС"
07.50 "АБИТУРИЕНТ-2005"
08.05 "ГЛОБАЛЬНЫЕ НОВОСТИ"
08.15 М/С "ЭЙ, АРНОЛЬД!"
08.35 "ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС"
09.00 Т/С "РУССКИЕ В ГОРОДЕ АНГЕЛОВ"
10.00 Д/Ф "РОЖДЕНИЕ ЗВЕЗДЫ"
11.00 Х/Ф "ВЫСШАЯ ЛИГА-2"
13.15 ВОКРУГ СВЕТА
13.40 Т/С "ЛЮБОВЬ И ТАЙНЫ САНСЕТ БИЧ"
14.25 "ЛЮБОВЬ С ПЕРВОГО ВЗГЛЯДА"
14.50 Х/Ф "ГАРДЕМАРИНЫ, ВПЕРЕД!"
16.00 Т/С "ТОЛСТАЯ ДЕВЧОНКА"
17.00 ПОБЕДОНОСНЫЙ ГОЛОС ВЕРУЮЩЕГО
17.30 "БОЛЬШОЙ БРАТ"
18.30 "АБИТУРИЕНТ-2005". "ФОРМУЛА УСПЕХА"
18.45 "ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС"
19.00 "НЕОБЪЯСНИМО, НО ФАКТ". "АТАКА КЛОНОВ"
"БУДНИ"
20.00 "ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС"
20.30 Т/С "РУССКИЕ В ГОРОДЕ АНГЕЛОВ"
22.00 "ДОМ-2. ЖАРА"
23.00 "ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС"
23.25 Х/Ф "ВЕСЕЛАЯ ПАСХА"
02.10 "БОЛЬШОЙ БРАТ. НОЧНАЯ ЖИЗНЬ"

Тивиком

- 07.00 "СПОРТ-ЦЕНТР РБ". "ЛОСК". ПОГОДА
07.30 Т/С "МЯТЕЖНЫЙ ДУХ"
08.30 М/С "ПЕРЕМЕНКА"
08.55 М/С "ГЕРКУЛЕС"
09.25 Т/С "ДИНОТОПИЯ-2"
10.30 "ГОРОДСКОЙ ПАТРУЛЬ"
10.50 "ДРУЖНАЯ СЕМЕЙКА"
11.50 Т/С "НЕХТ-2"

- 13.00 "САМЫЕ ЗАГАДОЧНЫЕ МЕСТА ЗЕМЛИ"
13.30 "24". ПОГОДА. "ЛОСК"
14.00 "ЧАС СУДА"
15.00 Т/С "БАНДИТСКИЙ ПЕТЕРБУРГ"
16.15 М/С "ПЕРЕМЕНКА"
16.40 М/С "ГЕРКУЛЕС"
17.00 Т/С "МЯТЕЖНЫЙ ДУХ"
18.00 "ЧАС СУДА". ПОГОДА
19.00 "ЧАС СУДА"
20.00 М/С "СИМПСОНЫ"
20.30 "24". ПОГОДА. "ЛОСК"
21.00 "КАЛЕНДАРЬ РАБОТ ОТ КУШНАРЕВА"
21.20 "РАДАР-СПОРТ"
22.05 Т/С "НЕХТ-2". ПОГОДА. "ЛОСК"
23.15 Т/С "БАНДИТСКИЙ ПЕТЕРБУРГ"
00.30 "24". ПОГОДА. "ГОРОДСКОЙ ПАТРУЛЬ"
01.15 Х/Ф "В МОЕЙ КОЖЕ"

Ариг Ус

- 07.00 Х/Ф "16-Й ОТДЕЛ"
07.50 М/С "СМЕШАРИКИ"
08.00 М/С "ВЕСЕЛЫЕ МЕЛОДИИ"
08.30 Т/С "МОЯ ПРЕКРАСНАЯ НЯНЯ"
09.00 Т/С "ПОДРУГА ОСОБОГО НАЗНАЧЕНИЯ"
10.00 ИСТОРИИ В ДЕТАЛЯХ
10.30 Т/С "ДОРОГАЯ МАША БЕРЕЗИНА"
11.30 Х/Ф "УБИВАТЬ НАДО ВОВРЕМЯ"
13.25 ОСТОРОЖНО, МОДЕРН-2
14.00 Т/С "ШКОЛА "ЧЕРНАЯ ДЫРА"
14.30 ПРОГРАММА М/Ф
15.00 М/С "ДЕННИС-НЕПОСЕДА"
15.35 М/С "НОВЫЕ ФИЛЬМЫ О СКУБИ ДУ"
16.00 М/С "ЛЮДИ В ЧЕРНОМ"
16.30 М/С "ПРИКЛЮЧЕНИЯ ДЖЕКИ ЧАНА"

СТС - "БАЙКАЛ"

- 07.00 Х/Ф "16-Й ОТДЕЛ"
07.50 М/С "СМЕШАРИКИ"
08.00 М/С "ВЕСЕЛЫЕ МЕЛОДИИ"
08.30 Т/С "МОЯ ПРЕКРАСНАЯ НЯНЯ"
09.00 Т/С "ПОДРУГА ОСОБОГО НАЗНАЧЕНИЯ"
10.00 ИСТОРИИ В ДЕТАЛЯХ
10.30 Т/С "ДОРОГАЯ МАША БЕРЕЗИНА"
11.30 Х/Ф "УБИВАТЬ НАДО ВОВРЕМЯ"
13.25 ОСТОРОЖНО, МОДЕРН-2
14.00 Т/С "ШКОЛА "ЧЕРНАЯ ДЫРА"
14.30 ПРОГРАММА М/Ф
15.00 М/С "ДЕННИС-НЕПОСЕДА"
15.35 М/С "НОВЫЕ ФИЛЬМЫ О СКУБИ ДУ"
16.00 М/С "ЛЮДИ В ЧЕРНОМ"
16.30 М/С "ПРИКЛЮЧЕНИЯ ДЖЕКИ ЧАНА"

- 17.00 Т/С "ЗЕНА - КОРОЛЕВА ВОИНОВ"
18.00 Т/С "ЗАЧАРОВАННЫЕ"
19.00 Т/С "КОМИССАР РЕКС"
19.55 Т/С "МОЯ ПРЕКРАСНАЯ НЯНЯ"
21.00 Т/С "ПОДРУГА ОСОБОГО НАЗНАЧЕНИЯ"
22.00 Х/Ф "ОГРАБЛЕНИЕ ПО-АНГЛИЙСКИ"
23.55 ОСТОРОЖНО, МОДЕРН-2
00.30 ИСТОРИИ В ДЕТАЛЯХ
01.00 Т/С "МОЯ ПРЕКРАСНАЯ НЯНЯ"

ДТВ

- 10.00 ЛЮБИМЫЕ МУЛЬТФИЛЬМЫ
10.55 "НЕСЛУЧАЙНАЯ МУЗЫКА"
11.00 "НА БУЛЬВАРЕ..."
11.30 Т/С "САМОЕ СМЕШНОЕ ВИДЕО"
12.00 "ТЕЛЕМАГАЗИН"
12.35 "АГЕНТСТВО КРИМИНАЛЬНЫХ НОВОСТЕЙ"
12.55 Х/Ф "ОДНО УБИЙСТВО"
15.00 "ПО КОПЕЕЧКЕ, ПО КИРПИЧУ"
15.15 Т/С "МОЙ ТОЛСТЫЙ ПРОТИВНИК ЖЕНИХ"
15.45 Т/С "СТРОГО НА ЮГ"
16.45 Т/С "КРУТОЙ УОКЕР"
17.50 ЛЮБИМЫЕ МУЛЬТФИЛЬМЫ
18.45 "ЗВЕЗДНАЯ СЕМЕЙКА"
19.15 "МОЙ ТОЛСТЫЙ ПРОТИВНИК ЖЕНИХ"
19.45 Х/Ф "РОГОНОСЕЦ"
21.50 "НЕСЛУЧАЙНАЯ МУЗЫКА"
22.00 Т/С "САМОЕ СМЕШНОЕ ВИДЕО"
22.30 Т/С "ЖЕНАТЫ И С ДЕТЬМИ"
22.55 Т/С "КЛЮЧИ ОТ БЕЗДНЫ"
00.00 Т/С "ПОЛИЦЕЙСКИЕ ХРОНИКИ"
00.35 "АГЕНТСТВО КРИМИНАЛЬНЫХ НОВОСТЕЙ"
01.00 Х/Ф "РЕЙД ВОЗМЕЗДИЯ"

Пятница, 15

ПЕРВЫЙ КАНАЛ

- 07.00 "ДОБРОЕ УТРО"
10.00 НОВОСТИ
10.05 Т/С "КГБ В СМОКИНГЕ"
11.10 Т/С "ЕВЛАМПИЯ РОМАНОВА. СЛЕДСТВИЕ ВЕДЕТ ДИЛЕТАНТ"
12.30 ДИСНЕЙ-КЛУБ: "ВЕДЬМА"
13.00 НОВОСТИ
13.05 Х/Ф "ТРИ ПРОЦЕНТА РИСКА"
14.30 ИСКАТЕЛИ. "КИТЕЖ. СЛЕД ПРОПАВШЕГО ГОРОДА"
15.00 Т/С "ЗАМЫСЛИЛ Я ПОБЕГ"
16.00 НОВОСТИ
16.20 Т/С "ЗАКОН ДЖУНГЛЕЙ"
16.40 Т/С "СЫЩИКИ"
17.50 Т/С "ХОЗЯЙКА СУДЬБЫ"
19.00 НОВОСТИ
19.30 "ПЯТЬ ВЕЧЕРОВ"
20.50 "ПОЛЕ ЧУДЕС"
22.00 ВРЕМЯ
22.25 БОЛЬШАЯ ПРЕМЬЕРА
00.00 Х/Ф "МОЙ МАЛЬЧИК"
01.50 Х/Ф "ВОЗВРАЩЕНИЕ БРОНЕНОСЦА"

«РОССИЯ»

- 06.00 "ДОБРОЕ УТРО, РОССИЯ!"
12.00 ВЕСТИ
12.30 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
12.50 Т/С "ВХОД В ЛАБИРИНТ"
14.10 "ХА". МАЛЕНЬКИЕ КОМЕДИИ
14.45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ
15.00 ВЕСТИ

- 15.10 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
15.30 Т/С "КРОТ"
16.30 Т/С "ПРОТИВ ТЕЧЕНИЯ"
17.30 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ
17.40 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ (НА БУР. ЯЗ.)
18.00 ВЕСТИ
18.10 Т/С "КУЛАГИН И ПАРТНЕРЫ"
18.45 Т/С "КАРМЕЛИТА"
19.45 Т/С "ИСЦЕЛЕНИЕ ЛЮБОВЬЮ"
20.45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ
21.00 ВЕСТИ
21.30 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
21.50 "СПОКОЙНОЙ НОЧИ, МАЛЫШИ!"
22.00 "СМЕЯТЬСЯ РАЗРЕШАЕТСЯ"
23.50 Х/Ф "ПОСЛЕДНЕЕ ДЕЛО ВАРЕНОГО"
01.20 Х/Ф "ПОЧТАЛОН"

НТВ

- 07.00 "СЕГОДНЯ УТРОМ"
09.20 "ТАЙНЫ РАЗВЕДКИ"
09.55 Т/С "ФАБРИКА ГРЕЗ"
11.00 "СЕГОДНЯ"
11.20 "ВОЕННОЕ ДЕЛО"
11.55 Х/Ф "МОЛОДАЯ ЕКАТЕРИНА", 1 С.
14.00 "СЕГОДНЯ"
14.30 Х/Ф "МОЛОДАЯ ЕКАТЕРИНА"
16.35 "ИГРЫ РАЗУМА"
17.00 "СЕГОДНЯ"
17.20 "ПРИНЦИП ДОМИНО"
18.30 "ШОУ СТЕПАНЕНКО"
19.35 "ТОЛИ". МОНГОЛЬСКИЕ ВСТРЕЧИ
20.00 "СЕГОДНЯ"
20.45 Х/Ф "БАЗА-2"
22.50 "ЧРЕЗВЫЧАЙНОЕ ПРОИСШЕСТВИЕ"
23.00 "СЕГОДНЯ"
23.40 "СОВЕРШЕННО СЕКРЕТНО"
00.35 Х/Ф "ДОСТАТЬ КОРОТЫШКУ"
02.50 БИЛЬЯРД

Ариг Ус

- 07.30 "ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС"
07.50 "АБИТУРИЕНТ-2005"
08.05 "ГЛОБАЛЬНЫЕ НОВОСТИ"
08.15 М/С "ЭЙ, АРНОЛЬД!"
08.35 "ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС"
09.00 Т/С "РУССКИЕ В ГОРОДЕ АНГЕЛОВ"
10.00 Д/Ф "ШКОЛА ШПИОНОВ"
11.00 Х/Ф "ВЕСЕЛАЯ ПАСХА"
13.15 РУССКИЙ ЭКСТРИМ
13.40 Т/С "ЛЮБОВЬ И ТАЙНЫ САНСЕТ БИЧ"
14.25 "ЗВЕРСКИЕ СКАЗКИ. КИТ"
15.00 "ШКОЛА РЕМОНТА"
16.00 Т/С "ТОЛСТАЯ ДЕВЧОНКА"
17.00 ПОБЕДОНОСНЫЙ ГОЛОС ВЕРУЮЩЕГО
17.30 "БОЛЬШОЙ БРАТ"
18.30 "АБИТУРИЕНТ-2005". "ФОРМУЛА УСПЕХА"
18.45 "ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС"
19.00 "ШКОЛА РЕМОНТА"
19.50 ДОК. ДЕТЕКТИВ "МАРИХУАНА: РЕЙС С БАЙКОНУРА"
20.30 "ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС"
21.00 "ШУТКА ЗА ШУТКОЙ"
21.30 "БОЛЬШИЕ РОДИТЕЛИ. ЧУКОВСКИЙ"
22.00 "ДОМ-2. ЖАРА"
23.00 "ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС". ПОГОДА
23.30 Х/Ф "ПЛЯЖНЫЕ МАЛЬЧИКИ"
01.10 "БОЛЬШОЙ БРАТ. НОЧНАЯ ЖИЗНЬ"
01.45 "ЧТО? ГДЕ? КОГДА?"

Тивиком

- 07.00 "ГОРОДСКОЙ ПАТРУЛЬ". ПОГОДА. "ЛОСК"
07.20 "РАДАР-СПОРТ"
08.30 М/С "ПЕРЕМЕНКА"
09.30 Т/С "ДИНОТОПИЯ-2"
10.30 "ГОРОДСКОЙ ПАТРУЛЬ". ПОГОДА
10.50 "ДРУЖНАЯ СЕМЕЙКА"
11.50 Т/С "НЕХТ-2"
13.00 "САМЫЕ ЗАГАДОЧНЫЕ МЕСТА ЗЕМЛИ"

- 13.30 "КАЛЕНДАРЬ РАБОТ ОТ КУШНАРЕВА". ПОГОДА. "ЛОСК"
14.00 "ЧАС СУДА"
15.00 Т/С "БАНДИТСКИЙ ПЕТЕРБУРГ"
16.15 М/С "ПЕРЕМЕНКА"
16.40 М/С "ТЕРКУЛЕС"
17.00 Т/С "МЯТЕЖНЫЙ ДУХ"
18.00 "ЧАС СУДА". ПОГОДА
19.00 "ЧАС СУДА"
20.00 М/С "СИМПСОНЫ"
20.30 "СЕЙЧАС". "ЛОСК". ПОГОДА
21.00 Х/Ф "НОЧНОЙ ДОЗОР". ПОГОДА
23.15 ПРОЕКТ "ОТРАЖЕНИЕ". ПОГОДА
00.25 Х/Ф "ОСТРОВ ДИНОЗАВРОВ"

СТС - «БАЙКАЛ»

- 07.00 Х/Ф "16-Й ОТДЕЛ"
07.50 М/С "СМЕШАРИКИ"
08.00 М/С "ВЕСЕЛЫЕ МЕЛОДИИ"
08.30 Т/С "МОЯ ПРЕКРАСНАЯ НЯНЯ"
09.00 Т/С "ПОДРУГА ОСОБОГО НАЗНАЧЕНИЯ"
10.00 ИСТОРИИ В ДЕТАЛЯХ
10.30 Т/С "ДОРОГАЯ МАША БЕРЕЗИНА"
11.30 Х/Ф "ОГРАБЛЕНИЕ ПО-АНГЛИЙСКИ"
13.20 ОСТРОЖНО, МОДЕРН-2
14.00 Т/С "ШКОЛА "ЧЕРНАЯ ДЫРА"
14.30 ПРОГРАММА М/Ф
15.00 М/С "ДЕННИС-НЕПОСЕДА"
15.35 М/С "НОВЫЕ ФИЛЬМЫ О СКУБИ ДУ"
16.00 М/С "ЛЮДИ В ЧЕРНОМ"
16.30 М/С "ПРИКЛЮЧЕНИЯ ДЖЕКИ ЧАНА"
17.00 Т/С "ЗЕНА - КОРОЛЕВА ВОИНОВ"
18.00 Т/С "ЗАЧАРОВАННЫЕ"
19.00 Т/С "КОМИССАР РЕКС"

- 19.55 Т/С "МОЯ ПРЕКРАСНАЯ НЯНЯ"
20.30 ИСТОРИИ В ДЕТАЛЯХ
21.00 Т/С "ПОДРУГА ОСОБОГО НАЗНАЧЕНИЯ"
22.00 Х/Ф "ОРДЕР НА СМЕРТЬ"
23.55 ИСТОРИИ В ДЕТАЛЯХ
00.25 Т/С "МОЯ ПРЕКРАСНАЯ НЯНЯ"
01.00 Х/Ф "МЕСТЬ НИНДЗЯ"

ДТВ

- 10.00 ЛЮБИМЫЕ МУЛЬТФИЛЬМЫ
10.55 "НЕСЛУЧАЙНАЯ МУЗЫКА"
11.00 "НА БУЛЬВАРЕ..."
11.30 Т/С "САМОЕ СМЕШНОЕ ВИДЕО"
12.00 "ТЕЛЕМАГАЗИН"
12.35 "АГЕНТСТВО КРИМИНАЛЬНЫХ НОВОСТЕЙ"
12.55 Х/Ф "РЕЙД ВОЗМЕЗДИЯ"
15.05 "НЕСЛУЧАЙНАЯ МУЗЫКА"
15.15 "МОЙ ТОЛСТЫЙ ПРОТИВНИК ЖЕНИХ"
15.45 "ШОУ РЕКОРДОВ ГИННЕССА"
16.45 Т/С "КРУТОЙ УОКЕР"
17.50 ЛЮБИМЫЕ МУЛЬТФИЛЬМЫ
18.45 "ЗВЕЗДНАЯ СЕМЕЙКА"
19.15 "МОЙ ТОЛСТЫЙ ПРОТИВНИК ЖЕНИХ"
19.45 Х/Ф "ПОТЕРПЕВШИЕ ПРЕТЕНЗИИ НЕ ИМЕЮТ"
21.55 "НЕСЛУЧАЙНАЯ МУЗЫКА"
22.00 Т/С "САМОЕ СМЕШНОЕ ВИДЕО"
22.30 Т/С "ЖЕНАТЫ И С ДЕТЬМИ"
22.55 Д/С "САМЫЕ УЖАСНЫЕ ПРОФЕССИИ"
00.00 Т/С "ПОЛИЦЕЙСКИЕ ХРОНИКИ"
00.35 "АГЕНТСТВО КРИМИНАЛЬНЫХ НОВОСТЕЙ"
01.00 Х/Ф "ЭПОХА-2: ЭВОЛЮЦИЯ"
03.15 "АГЕНТСТВО КРИМИНАЛЬНЫХ НОВОСТЕЙ"

Суббота, 16

ПЕРВЫЙ КАНАЛ

- 07.00 НОВОСТИ
07.10 М/Ф "ОДНАЖДЫ В ЛЕСУ"
08.10 Х/Ф "ДЕРЖИСЬ ЗА ОБЛАКА", 1 С.
09.20 ИГРАЙ, ГАРМОНЬ ЛЮБИМАЯ!
10.00 СЛОВО ПАСТЫРЯ
10.10 ЗДОРОВЬЕ
11.00 НОВОСТИ
11.10 "ТРИ ОКНА"
11.40 "ЛЮБОВНЫЕ ИСТОРИИ"
12.30 М/С "КРЯК-БРИГАДА"
13.00 НОВОСТИ
13.10 ИСТОРИЯ С ГЕОГРАФИЕЙ. "АЛИБИ ДЛЯ ПОЛА МАККАРТНИ"
14.30 УМНИЦЫ И УМНИКИ
15.10 "КВН-2005". ВЫСШАЯ ЛИГА
17.20 ГАЛА-КОНЦЕРТ ЗВЕЗД И ЛАУРЕАТОВ КОНКУРСА "ПЯТЬ ЗВЕЗД"
19.00 НОВОСТИ
19.10 ГАЛА-КОНЦЕРТ ЗВЕЗД И ЛАУРЕАТОВ КОНКУРСА "ПЯТЬ ЗВЕЗД". ПРОДОЛЖЕНИЕ
20.50 "КТО ХОЧЕТ СТАТЬ МИЛЛИОНЕРОМ?"
22.00 ВРЕМЯ
22.20 Х/Ф "ПОДВОДНАЯ ЛОДКА "U-571"
00.30 "ВНЕ ИГРЫ"
01.30 Х/Ф "ПЕРО МАРКИЗА ДЕ САДА"

«РОССИЯ»

- 07.00 "ДОБРОЕ УТРО, РОССИЯ!"
08.40 "ЗОЛОТОЙ КЛЮЧ"
09.00 ВЕСТИ
09.10 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ (НА БУР. ЯЗ.)
09.20 "РУССКОЕ ЛОТО"
09.55 "УТРЕННЯЯ ПОЧТА"
10.25 Т/С "ПУАРО АГАТЫ КРИСТИ"

- 12.00 ВЕСТИ
12.10 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ
12.20 "В ПОИСКАХ ПРИКЛЮЧЕНИЙ"
13.20 "КОМНАТА СМЕХА"
14.15 "КЛУБ СЕНАТОРОВ"
15.00 ВЕСТИ
15.20 Х/Ф "ОДИН ИЗ НАС"
17.00 ТОЧКА ЗРЕНИЯ ЖИРИНОВСКОГО
17.10 ГИД-ПУТЕВОДИТЕЛЬ
17.15 КУРЬЕР
17.20 СВЯТЫНЯ ЗАНДАН ЖУУ
17.30 "ВЫБЕРИ БУДУЩЕЕ БЕЗ СПИДА"
17.45 К 70-ЛЕТИЮ ДЖИДИНСКОГО РАЙОНА
17.55 ТЕЛЕВИЗИОННАЯ ПРИЕМНАЯ
18.10 "БУРЯД ОРОН"
18.30 ЮБИЛЕЙ ШКОЛЫ. ЕРАВНИНСКИЙ РАЙОН
18.40 "ПРИМИТЕ ПОЗДРАВЛЕНИЯ"
19.00 "КУБОК ЮМОРА"
21.00 ВЕСТИ
21.25 "ЧЕСТНЫЙ ДЕТЕКТИВ"
21.55 Х/Ф "МЕЖДУ ПЕРВОЙ И ВТОРОЙ"
23.35 Х/Ф "ПРИШЕЛЬЦЫ В АМЕРИКЕ"
01.20 Х/Ф "ПЕРЕКРЕСТОК"
03.15 "ГОРЯЧАЯ ДЕСЯТКА"

НТВ

- 07.00 Х/Ф "БАЗА"
08.35 НАЦИОНАЛЬНО-ГЕОГРАФИЧЕСКОЕ ОБЩЕСТВО - ДЕТЯМ
09.00 "СЕГОДНЯ"
09.15 Т/С "ПОЛИЦЕЙСКИЙ КЭТТС И ЕГО СОБАКА"
09.45 "БЕЗ РЕЦЕПТА"
10.25 "ДИКИЙ МИР"
11.00 "СЕГОДНЯ"
11.20 "РАСТИТЕЛЬНАЯ ЖИЗНЬ"
11.55 "КУЛИНАРНЫЙ ПОЕДИНОК"
12.55 "КВАРТИРНЫЙ ВОПРОС"

- 14.00 "СЕГОДНЯ"
14.20 ПРОГРАММА "ЧЕЛОВЕК"
14.40 ЗЕЛЕНАЯ ЧЕРЕПАХА
14.55 Х/Ф "ЗЕМЛЯ САННИКОВА"
17.00 "СЕГОДНЯ"
17.20 "ЖЕНСКИЙ ВЗГЛЯД"
17.55 "СВОЯ ИГРА"
18.55 Т/С "КОДЕКС ЧЕСТИ", 1 С.
20.00 "СЕГОДНЯ"
20.45 ПРОФЕССИЯ - РЕПОРТЕР.
21.15 Х/Ф "ЗАМУЖЕМ ЗА МАФИЕЙ"
23.35 Х/Ф "ПОЛИЦЕЙСКАЯ АКАДЕМИЯ-3. ПОВТОРНОЕ ОБУЧЕНИЕ"
01.25 "МИРОВОЙ БОКС. НОЧЬ НОКАУТОВ"
02.05 "ФАКТОР СТРАХА"
03.10 Х/Ф "ИСТОРИЯ ЛЮБВИ"
05.00 "СЕГОДНЯ"
05.15 Х/Ф "ПОЛТЕРГЕЙСТ-2"

Ариг Ус

- 07.35 "ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС"
08.00 УДИВИТЕЛЬНЫЕ МИРЫ. ИЗРАИЛЬ
08.50 М/С "ЖЕСТОКИЕ ВОЙНЫ"
09.20 Т/С "КОАЛЫ НЕ ВИНОВАТЫ"
09.40 "ВОСТОЧНЫЙ ЭКСПРЕСС"
10.05 "АБИТУРИЕНТ-2005"
10.15 "УТРЕННЯЯ ЗВЕЗДА"
11.00 Х/Ф "ПЛЯЖНЫЕ МАЛЬЧИКИ"
13.15 М/Ф "ВСЕ ДЕЛО В ШЛЯПЕ"
13.45 М/С "СЕЙЛОРМУН"
14.30 "ДВЕ БЛОНДИНКИ ПРОТИВ ГРЯЗИ"
15.00 "ЖИЗНЬ, ПОЛНАЯ РАДОСТИ"
15.30 "ЗВЕРИНЫЕ СКАЗКИ. КОШКА"
16.00 "ЭХ, СЕМЕНОВНА!"
16.35 ТЕОРИЯ ВЕРОЯТНОСТИ
17.00 "ДОМ-2. ЖАРА"
18.00 "САША ПЛЮС МАША"
18.30 МОСКВА: ИНСТРУКЦИЯ ПО ПРИМЕНЕНИЮ

КАРТИНОВАРЫ
для школы и офиса оптом и в розницу!
ТОЛЬКО ПО ОПТОВЫМ ЦЕНАМ
Трэйс
ул. Лимонова, 14, тел.: 45-45-47 44-90-58

- 19.00 ЛУЧШИЕ ИГРЫ КВН
20.50 "АБИТУРИЕНТ-2005"
21.00 МЕЖДУНАРОДНЫЙ ФЕСТИВАЛЬ МОДЫ МОНГОЛОВ МИРА "ТОРГОН ЗАМ": ТРАДИЦИОННАЯ ОДЕЖДА
21.50 "ФОРМУЛА УСПЕХА"
22.00 "ДОМ-2"
23.00 "КОМЕДИ-КЛАБ". ПОГОДА
00.00 "СЕКС" С АНФИСОЙ ЧЕХОВОЙ"
00.30 Х/Ф "КРУТЫЕ ПЕРЦЫ"
08.00 "ГОРОДСКОЙ ПАТРУЛЬ"
08.10 "КАЛЕНДАРЬ РАБОТ ОТ КУШНАРЕВА"
08.30 "ДИКАЯ ПЛАНЕТА"
09.30 Т/С "ПРИКЛЮЧЕНИЯ КОНАНА-ВАРВАРА"
10.15 "СЕЙЧАС". ПОГОДА
10.30 "КИНЕМАТОГРАФ"
10.45 М/С "ФУТУРАМА"
11.45 "ОЧЕВИДЕЦ"
12.45 Т/С "ГРАФ МОНТЕ-КРИСТО"
13.50 "КРИМИНАЛЬНОЕ ЧТИВО"
14.30 "24". ПОГОДА. "ЛОСК"
14.50 Х/Ф "НАЛЕТЧИКИ ИЗ ГОЛЛИВУДА". "ЛОСК"
16.50 "ДОРОГАЯ ПЕРЕДАЧА"
17.30 Х/Ф "НОЧНОЙ ДОЗОР"
19.45 "КЛЕТКА". ПОГОДА
21.00 Х/Ф "СИНИЙ ТИГР ПРОТИВ ЯКУДЗЫ". ПОГОДА. "ЛОСК"
23.00 "ВЕСЕЛЫЕ БАКСЫ"
23.30 "ДОРОГАЯ ПЕРЕДАЧА"
00.00 Д/Ф "НЛО ПРОТИВ ЗЕМЛЯН"
01.00 "ПЛЕЙБОЙ" ПРЕДСТАВЛЯЕТ...

СТС - «БАЙКАЛ»

- 07.00 Х/Ф "ДЖИЛЛИАН В ДЕНЬ РОЖДЕНИЯ"
08.35 М/С "НУ, ПОГОДИ!"
08.50 М/С "ТАБАЛУГА"
09.15 ПРОГНОЗ ПОГОДЫ
09.20 М/С "СМЕШАРИКИ"
09.30 М/С "НА ДИКОМ ЗАПАДЕ"
10.00 "ПОЛУНДРА"
10.30 М/Ф "ТОМ И ДЖЕРРИ. КОМЕДИЙНОЕ ШОУ"
10.40 ПРОГНОЗ ПОГОДЫ
11.00 Х/Ф "ЛЕТНЯЯ ШКОЛА"
12.40 ПРОГНОЗ ПОГОДЫ
12.45 "ХОРОШИЕ ШУТКИ"
15.00 СПАСИТЕ, РЕМОНТ!
16.00 Д/Ф "ТИТАНИК"
16.55 ПРОГНОЗ ПОГОДЫ
17.00 ИСТОРИИ В ДЕТАЛЯХ
17.30 Т/С "УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ."
18.30 Х/Ф "ОРДЕР НА СМЕРТЬ"
20.20 Т/С "МОЯ ПРЕКРАСНАЯ НЯНЯ"
22.00 Х/Ф "КРЫСИНЫЕ БЕГА"
00.15 Х/Ф "МАГИЧЕСКИЙ КАМЕНЬ"

ДТВ

- 10.30 Т/С "НАПЯТИ ИЗВИЛИНЫ"
11.00 "СВЕТ И ТЕНЬ"
11.15 "КАК НЕ БОЛЕТЬ"
11.20 ЛЮБИМЫЕ МУЛЬТФИЛЬМЫ
13.10 Х/Ф "ВЗАПЕРТИ"
13.30 "ЗВЕЗДНАЯ СЕМЕЙКА"
15.30 Т/С "НИРО ВУЛЬФ"
17.25 "АРСЕНАЛ"
17.55 Т/С "КЛЮЧИ ОТ БЕЗДНЫ"
20.00 Т/С "РОЖДЕННЫЙ ВОРОМ"
21.00 "ШОУ РЕКОРДОВ ГИННЕССА"
22.00 Х/Ф "СИЛЬВА"
01.05 Т/С "C.S.I.: МЕСТО ПРЕСТУПЛЕНИЯ"
03.10 "ГОЛАЯ ПРАВДА"
04.20 Х/Ф "ПИСЬМО ИЗ КАМЕРЫ СМЕРТНИКОВ"

Воскресенье, 17

ПЕРВЫЙ КАНАЛ

07.00 НОВОСТИ
07.10 М/Ф "ФИЛЬМ О ТИГРЕ"
08.20 Х/Ф "ДЕРЖИСЬ ЗА ОБЛАКА", 2 С.
09.20 АРМЕЙСКИЙ МАГАЗИН
09.40 ДИСНЕЙ-КЛУБ: "С ДОБРЫМ УТРОМ, МИККИ!"
10.10 "В МИРЕ ЖИВОТНЫХ"
11.00 НОВОСТИ
11.10 "НЕПУТЕВЫЕ ЗАМЕТКИ"
11.30 ПОКА ВСЕ ДОМА
12.10 ДОГ-ШОУ
13.00 НОВОСТИ
13.10 ЖИВОЙ МИР. "МАШИНА ВРЕМЕНИ", 3 С.
14.30 ДИСНЕЙ-КЛУБ: "ДОНАЛЬД ДАК ПРЕДСТАВЛЯЕТ"
15.00 ФУТБОЛ. ЧЕМПИОНАТ РОССИИ. "МОСКВА" - "СПАРТАК"
17.00 Т/С "ЖЕНСКАЯ ЛОГИКА"
19.00 КРИВОЕ ЗЕРКАЛО
20.20 Х/Ф "ОСТАТЬСЯ В ЖИВЫХ". ФИЛЬМ 2-Й
22.00 ВРЕМЯ
22.20 Х/Ф "ЧТО СКРЫВАЕТ ЛОЖЬ"
00.40 БОКС. БОИ СИЛЬНЕЙШИХ ПРОФЕССИОНАЛОВ МИРА. ЖАН МАРК МОРМЕК - УЭЙН БРЕЙТУЭЙТ
01.40 СУПЕРЧЕЛОВЕК. "РЕВНОСТЬ". "СЧАСТЛИВЧИКИ И НЕУДАЧНИКИ"

«РОССИЯ»

07.00 "ДОБРОЕ УТРО, РОССИЯ!"
09.00 ВЕСТИ
МЕСТНОЕ ВРЕМЯ
09.10 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ (НА БУР. ЯЗ.)
КАНАЛ "РОССИЯ"

09.20 СТУДИЯ "ЗДОРОВЬЕ"
09.50 "ТВ БИНГО-ШОУ"
10.05 Т/С "ТУАРО АГАТЫ КРИСТИ. СМЕРТЬ В ОБЛАКАХ"
12.00 ВЕСТИ
МЕСТНОЕ ВРЕМЯ
12.10 ВЕСТИ-БУРЯТИЯ. ДОРОЖНЫЙ КОНТРОЛЬ
КАНАЛ "РОССИЯ"
12.25 "ГОРОДОК"
12.55 Т/С "ПРИКЛЮЧЕНИЯ МАГА"
14.05 СЕМЕН АЛЬТОВ. "ИГРА СЛОВ. ЛУЧШЕЕ"
15.00 ВЕСТИ
15.20 Х/Ф "СТЕНА"
18.00 ВЕСТИ
18.10 Х/Ф "СТЕНА". ОКОНЧАНИЕ
18.30 Х/Ф "ЧЕГО ХОТЯТ ЖЕНЩИНЫ"
21.00 "ВЕСТИ НЕДЕЛИ"
22.00 "СПЕЦИАЛЬНЫЙ КОРРЕСПОНДЕНТ"
22.25 ТОРЖЕСТВЕННАЯ ЦЕРЕМОНИЯ ОТКРЫТИЯ XIV МЕЖДУНАРОДНОГО ФЕСТИВАЛЯ "СЛАВЯНСКИЙ БАЗАР" В ВИТЕБСКЕ
00.15 Х/Ф "МЕЧЕННЫЕ"

НТБВ

07.00 Х/Ф "БАЗА-2"
08.30 "СКАЗКИ БАЖЕНОВА"
09.00 "СЕГОДНЯ"
09.15 Т/С "ПОЛИЦЕЙСКИЙ КЭТТСИ ЕГО СОБАКА. ЛЮБИШЬ МЕНЯ, ЛЮБИ И МОЮ СОБАКУ"
09.40 "ИХ ПРАВЬ"
10.25 "ЕДИМ ДОМА!"
11.00 "СЕГОДНЯ"
11.20 "ЧИСТОСЕРДЕЧНОЕ ПРИЗНАНИЕ"
11.50 "ТОР ГЕАР"
12.25 Х/Ф "УБИТЬ "ШАКАЛА"
14.00 "СЕГОДНЯ"

КАНАЛ БГТРК
14.20 ЗА ВЕРНОСТЬ РОССИИ
14.45 МУНХЭЗУЛА
КАНАЛ НТВ
14.55 Х/Ф "МОЙ ПАПА ГЕРОЙ"
17.00 "СЕГОДНЯ"
17.20 "ТАЙНЫ РАЗВЕДКИ"
17.55 "СВОЯ ИГРА"
18.55 Т/С "КОДЕКС ЧЕСТИ", 2 С.
20.00 "СЕГОДНЯ"
20.45 "ЧРЕЗВЫЧАЙНОЕ ПРОИСШЕСТВИЕ. ОБЗОР ЗА НЕДЕЛЮ"
21.15 Х/Ф "АДВОКАТ ДЬЯВОЛА"
00.05 Х/Ф "ОХОТА НА СУТЕНЕРА"
02.05 "ФАКТОР СТРАХА"
03.10 Х/Ф "ПОСЛЕДНЕЕ ИСКУШЕНИЕ"
05.00 "СЕГОДНЯ"
05.15 Х/Ф "ПСЫ ВОЙНЫ"

«Ариг Ус»

08.00 "УДИВИТЕЛЬНЫЕ МИРЫ. ЯПОНИЯ"
08.50 М/С "ЖЕСТОКИЕ ВОЙНЫ"
09.15 Т/С "КОАЛЫ НЕ ВИНОВАТЫ"
09.40 "АБИТУРИЕНТ-2005". "ФОРМУЛА УСПЕХА". ПОГОДА
10.00 МЕЖДУНАРОДНЫЙ ФЕСТИВАЛЬ МОДЫ МОНГОЛОВ МИРА "ТОРГОН ЗАМ": СОВРЕМЕННАЯ ОДЕЖДА
10.40 М/Ф
11.00 Х/Ф "ТОЛСТАЯ КОЖА". ПОГОДА
13.20 КУМИРЫ. И. АНДРОНИКОВ
13.40 М/Ф "СЕЙЛОРМУН"
14.25 "БЛАГАЯ ВЕСТЬ"
14.55 "КОЛЕСО ИСТОРИИ"
15.35 Х/Ф "НА ВОЙНЕ КАК НА ВОЙНЕ". ПОГОДА
17.00 "ДОМ-2. ЖАРА". ПОГОДА
18.00 "САША ПЛОС МАША"
18.30 "ДВЕ БЛОНДИНКИ ПРОТИВ ГРЯЗИ"
19.00 "ШКОЛА РЕМОНТА"

20.00 ДОКУМЕНТАЛЬНЫЙ ДЕТЕКТИВ "ЗВЕЗДА И СМЕРТЬ АДМИРАЛА ХОЛОСТЯКОВА"
20.45 "АБИТУРИЕНТ-2005". "ФОРМУЛА УСПЕХА". ПОГОДА
21.00 "БОЛЬШОЙ БРАТ". ПОГОДА
22.00 Х/Ф "ЭДДИ МЭРФИ БЕЗ КУПЮР". ПОГОДА
00.00 "КОМЕДИ-КЛАБ"
01.00 "СЕКС" С АНФИСОЙ ЧЕХОВОЙ"
01.30 Х/Ф "РОЖДЕСТВО ПОПДИВЬ"

Тивиком

08.20 "ГОРОДСКОЙ ПАТРУЛЬ". ПОГОДА
"ДИКАЯ ПЛАНЕТА"
08.30 М/С "ПРИКЛЮЧЕНИЯ КОНАНА-ВАРВАРА"
09.20 М/С "УОЛТЕР МЕЛОН". ПОГОДА
10.15 "СИМПСОНЫ"
10.40 "ДОРОГАЯ ПЕРЕДАЧА". ПОГОДА
12.10 Т/С "ГРАФ МОНТЕ-КРИСТО"
13.50 "ВОЕННАЯ ТАЙНА"
14.30 "24". ПОГОДА. "ЛОСК"
14.45 "ЧЕСТНАЯ ИГРА"
15.00 Х/Ф "ПОСЛЕДНЕЕ ТАНГО В КРУИЗЕ". ПОГОДА
17.25 "ОЧЕВИДЕЦ"
18.25 "ШКОЛЬНОЕ ТВ"
18.55 "КИНЕМАТОГРАФ"
19.15 "ДОМАШНИЙ ЗООПАРК"
19.35 "НА КОЛЕСАХ". ПОГОДА
20.00 "СТИЛЬНАЯ ЖИЗНЬ"
20.20 ГОРОДСКОЙ ПАТРУЛЬ"
20.30 "24". ПОГОДА. "ЛОСК"
21.00 Х/Ф "ПРИЗРАК НАДЕЖДЫ". ПОГОДА. "ЛОСК"
23.35 Д/Ф "ЛУНАТИКИ"
00.35 Х/Ф "ПРОТИВ ТЕЧЕНИЯ"

«СТС - БАЙКАЛ»

06.55 ПРОГНОЗ ПОГОДЫ
07.00 Х/Ф "ШУМОК"
08.30 М/Ф "ПРИКЛЮЧЕНИЯ ЗАПЯТОЙ И ТОЧКИ"
08.50 М/Ф "ТАБАЛУГА"
09.15 ПРОГНОЗ ПОГОДЫ
09.20 М/Ф "СМЕШАРИКИ"
09.30 М/Ф "НА ДИКОВОМ ЗАПАДЕ"
10.00 М/Ф "ТОМ И ДЖЕРРИ. КОМЕДИЙНОЕ ШОУ"
10.15 Х/Ф "КРЫСИНЫЕ БЕГА"
12.20 ПРОГНОЗ ПОГОДЫ
12.25 Т/С "МОЯ ПРЕКРАСНАЯ НЯНЯ"
13.00 "ЖИЗНЬ ПРЕКРАСНА"
15.00 СНИМИТЕ ЭТО НЕМЕДЛЕННО
16.00 КИНО В ДЕТАЛЯХ
17.00 ИСТОРИИ В ДЕТАЛЯХ. СПЕЦИАЛЬНЫЙ ВЫПУСК
17.30 Т/С "МОЯ ПРЕКРАСНАЯ НЯНЯ"
18.35 Х/Ф "УЛИЦЫ РАЗБИТЫХ ФОНАРЕЙ. ЛЮБОВНЫЙ НАПИТОК. ОТПУСК ДЛЯ ГЕРОЕВ"
22.00 Х/Ф "СЕРДЦЕДЕДКИ"
00.30 Х/Ф "ЖИВЫЕ"

ДТВ

10.30 Т/С "НАПРЯГИ ИЗВИЛИНЫ"
11.15 "СЕРЕБРЯНЫЙ РУЧЕЙ"
11.25 ЛЮБИМЫЕ МУЛЬТФИЛЬМЫ
13.20 Х/Ф "ЭПОХА-2. ЭВОЛЮЦИЯ"
15.30 "МОЙ ТОЛСТЫЙ ПРОТИВНИК ЖЕНИХ"
16.30 Т/С "НИРО ВУЛЬФ"
17.25 "КАРДАННЫЙ ВАЛ"
17.55 Т/С "КЛЮЧИ ОТ БЕЗДНЫ"
20.00 Т/С "РОЖДЕННЫЙ ВОРОМ"
21.00 "ШОУ РЕКОРДОВ ГИННЕССА"
22.00 Х/Ф "БЕЗЫМЯННАЯ ЗВЕЗДА"
01.00 Т/С "C.S.I.: МЕСТО ПРЕСТУПЛЕНИЯ"
03.00 "ГОЛАЯ ПРАВДА"
04.10 Т/С "РОЖДЕННЫЙ ВОРОМ"

ХОРИН ЖЭЛ СОО ХАРИЛСААГАА АЛДААГҮЙ

Оюутадай хаһа наһанай эгээл һайхан үе гэжэ дэмь хэлсэдэггүй. Тэрэ сагай хэды үнгэрбэшье, һанамжанууд үлөөд байдаг.

1980 оной август һара. Тиихэдэ энэ һарада дээдэ һургуулида орологын шалгалтанууд болодог байгаа. 30 гаран хүбүүд, басагад Буряадай багшанарай Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ институтдай түүхэ - хэлэ бэшэгэй факультедэй ород-буряад хэлэнэй таһагта ороо бэлэй. Тэрэ тоодо Светлана Алексеевна Аюшина болоно. Мүнөө үедэ Светлана Алексеевна филологийн эрдэмэй кандидат болонхой. Педагогикын эрдэмэй кандидат Сергей Гармаевич Ошоров нүхэртгээ гурбан хүүгэдэе хүл дээрэнэ үргэжэ байна. Ехэ басаган Аида һургуулиа дүүргээд, һуралсалаа үргэлжэлүүлхэ һанаатай. Гүн-Самба хүүбүүнийн сээрлигтэ ябана. Наймахан һаратай Ирина басаганай гүйхэнь мэнэ-мэнэ болоод байна. Мүнөөдэр Светлана Алексеевна оюутадай һайхан хаһа, нүхэд тухайгаа хөөрөжэ үгэхэ һанаатай.

- Сентябриин нэгэндэ һургуулидаа зузаан-зузаан дэртэр абаад ерэхэдэмнай, үбһэ хуряалгада эльгээжэрхөө бэлэй. Баргажанай аймагай Топка, Булаг, Улзыгтэ гэхэн газарнуудта нойтон ногоо уһан соһоо гаргажа, хатаажа, сомоо болгодог һэмди. Октябриин эхин болотор үбһэн дээрэ хүдэлөөбди.

Э.Р.Раднаев, Ц.Ж.Ц.Цыдыпов, В.Б.Махатов, М.М.Хамгүшкеева, И.Ф.Ярневский, С.И.Гармаева, К.Б.Соктоева, Л.Ч.Нимаева болон бусад маанадые утган абаа бэлэй.

Нэгэдэхи курсын һүүлээр Мухар-Шэбэр һууринда баригдажа байгаа шэнэ һургуулида хүдэлхөө эльгээгдээбди. Хүндэ цемент зөөжэ, раствор болгоод, штукатурка хэдэг һэмди. Эндэ

анха түрүүшынгээ салин абааб. Тэрэ 90 түхэригтөө һайнаар хубсалааб, эдэндэмни үлөө.

Үбһэ хуряалгада, һургуулийн барилгада суг хамта һурадаг Дулма Михайлова маанадые эжыдэл адли харалсажа ябадаг дарга байгаа. Юуб гэхэдэ, Дулма Базыровна маанадһаа нэгэ бага эгэшэ һэн. Ээдын аймагай Дээдэ-Үшөөтэй һууриһаа гарбалтай Дулма Базыровна мүнөө Намсарай Солбон гэжэ хоёр хүбүүтэй.

Оюутадай хаһа үсэгэдэр шэнги һанагдана. «Оюутадай хабар», Баргажанай аймагта булга үсхэбэрилдэг зверосовхоздо хүдэлэлгэ, лагерьта үхибүүдээр ажаллаһан зунай һайхан саг, практикадаа байгаад, хэшээлдээ бүхэли хүнээрэ бэлдэлгэ, хамтын байра, номой сан - нюдэнзим урда мүнөөшье харагдадаг. Мүн суг хамта һураһан нүхэдни ходо һанаандам байдаг. Манай бүлэгһөө эрдэмэй кандидатай нэрэ зэргэдэ 5 хүн хүртөө. Бадмажап Баясхаланович Буданин, Ольга Гармаевна Макарова (Бильтагурова), Елена Гармаевна Будаева (Базарова), Сэсэг Жаргаловна

Мархаева (Дагданова) - эрдэмэй кандидатай нэрэ зэргэтэй нүхэдни ганса эрдэмэй тала хараад ябаа бэшэ, гэр булэ боложо, хэдэн хүүгэдые «хулын дүрөөдэ, гарын ганзагада» хүргэжэ байна. Хүдөөдэ багшаар Баир Гыбанович Дымпилов, Саран Сампиловна Цыренова, Эрдэни Дашинимаевич Дарибазаров, Даба Бадмаевич Цыденов, Агафья Чойнзоньна Цыгуньнова (Мухолзоева), Татьяна Цыренова Дугарова, Людмила Сергеевна Батомункуева хүдэлдэг. Олонойн хүүгэдээдэ һургуулида һурана. Хэжэнгын газетэдэ редакторай орлогшоор Бато-Цырен Цымпилович Дугаров хүдэлнэ. Һая бо-лотор багшаар ажаллаһан Жаргалма Банзаракшеевна Жамбалова мүнөө эжы абаяа харалсажа байна.

Саг түргэн ябанал даа. Эгээл дүтэ һайн нүхэд Света Бубеева, Валерий Сыренов, Галя Аюшеева наһанһаа нүгшөө.

Июлийн 9-дэ бүлгөөрөө уулзахадаа, заагагүй нүхэдөө наһахабди.

Борис БАЛДАНОВ
бэшэжэ абаа.

Он жэлнүүдэй үнгэрхэдэ...

НЭГЭ НОМОЙ ЗАМ

Бүхы наһаараа һаалишанаар ажаллаад, наһанайнгаа амаралтада 1987 ондо гараһан Дулмаева Дари Гырыловнада байгша оной май һарын һүүлшын үдэрнүүдэй нэгэндэ айлшаар ороходоо, Цырендулма Цыреновна Дондогойн зохёон «Лёнхобын дэльбэнүүд» гэхэн шүлэгүүдэй ном хаража һонирхооб.

Тиихэдэ үнгэрһэн сагай зүйлнүүд һанаандам орожо, тобшохоноор дурсахада иимэ юм.

1976-1984 онуудта минии хүршэ (нэгэ айл алад һуугша һэмди) Валентина Согтоевна Хубаркова нютагаймнай номой алаабхида ажалтай байгаа. Шэнэ буряад номуудые намда худалдадаг һэн.

1979 оной гарамсаар, Сагаалганай урдахана нютагаймгаа малшадаар ябажа, тэдэнэй захиһан газетэ, журналнуудые тараагаад, гэртэ ерэжэ дулаасаад һуутарни, гурбадахи класста һурадаг Валентинын басаган Оксана «Лёнхобын дэльбэнүүд» гэжэ номые:

- Эжы танда үгөө, - гээд, столдээрэ табижархөөд гаража ошобо. Энэ номые үбэлэй үдэшин утада хоёр дахин уншажа һонирхоод, нойроо садхаажа эхилээ һэм. Хойто үдэрын наймаашан Валидаа ошожо:

- Энэ ном хэды хэлэг Сахирһаа асараа хүмши? - гэжэ асуухадам:

- Арбые, - гэбэ.

Солхооб үгөөд бултыень абаа һэм. Ном арбан мүнгэн сэнтэй байгаа.

Малшадтаа почто тараажа ябахадаа, хонишод Дэмбэрэн Цыреторов, Буда Доржиев, һаалишад Дари Дулмаева, Шура Намсараева, Валя Гырылова, Бадма Ганжурова гэгшэдэ:

- Энэ номые һайнаар, анхаралтай уншагты! Нонин байха, - гэжэ миинтээр тарааһамни һанаандам орожо, Дари Гырыловнатайа удаахан хөөрөлдөжэ тараабди. Өөртөө нэгые үлөөжэ, үшөө гурбые хэндэ үгөө бэлэйбиб гэжэ һанажа ядааб. Тэрэ гэхээр 25 жэлэй үнгэрбэшье, эдэ нүхэдни һанаандам ороо ха юм. «Арбан ном уншанхаар, нэгэ ном арба дахин уншан дээрэ» гэдэгэй ёһоор өөртөө байһан энэ ном хэды дахин уншанаа тоенё алданхайб. Тэрэ үедэ ганса солхообоо балга пивэ, барюуддаг тамхин болгоо һаа, энээнине һанан, дурсан бэшэжэ һуухагүй һэм даа...

Цыбыкжаб НАЙДАНОВ.

Михайловка.
Захаамин.

Агуу Илалтын 60 жэлэй ойдо

(Түгэсхэл. Эхиниинь шониин 23-най дугаарта). Агууехэ Илалтын 60 жэлэй ой манай Буряад орондо үргэнөөр тэмдэглэгдээ, дайнай болон ара талын ажалай баатарнуудай нэрэ соло дурдагдаал юм бээ. Гэхин хажуугаар бэшгээгүй, дурдагдаагүй хүнүүдэй дурасхаалы дүүһынь мүнхэлхэ гээшэ бидэнэрэй - үри саданарынь нангин уялга болоно. Юуб гээбэл, нютаг бүхэнһөө 30-40-60 гү, али үшөө олон хүн ороноо хамгаалхаа ошоод, байлдаанай газарта яһаа хаяһан, үгышые наа, амиды мэндэ ерээшые наа, наһаяа хүсэд эдлэнгүй мордохон байдаг. Харин гал дүлэтэ дайнай соробхижо байхада, нютаг нугадаа үлэһэн зон, олонхидынь шанга ажалда шадалаа бараһан эмэгтэйшүүд дайнда ябаһанһаа дутуугүй ехээр мунхиһан, зобоһон гээшэ. Нам нуужа аяга сай ууха тухагүй мал ажалда һалирһан өөрымни эжы досоомни хаха орон һанагдагша...

залуухан эхэ эсэгээ баярлуулһан даа. 1937 ондо Дулмажаб гэжэ басагатай, 1938 ондо Дамба гэжэ хүбүүтэй (тэрэнь засагай дээдын зургаануудта олон жэл соо ажаллаһан, депутатаар хунгагадан, Яруунынгаа гулваа ябаһан байна), 1939 ондо Дэжэд гэжэ басагатай болоо юм. Иигээд лэ үри хүүгэдэе үдхэжэ, Нюша нүхэртээ хоюулан ан-бун

боргожоһон, болбосорһон, хара сагааниие илгаруулжа хураһан, яһажадүйхэн ээмдээрээ ажалай хүндэ ашаае тээлсэһэн юм даа. Тиигээд олонхи үетэмни наһаяа хүсэд эдлэнгүй, хүрһэтэ дэлхэйнгээ нюрғанһаа дан эртүүр халиһан гээшэ. «Тэрэшни үйлын үри», - гэжэ хүнүүд абаһаар хэлэхэ. Хүнһөө асуунгүй

2. ХАЛХЫН ГОЛОЙ ДАЙННАА ЭХИЛЭЭД...

Намтай хамта Яруунын аймагай Нархатын хургуулида хураһан, 11-дэхи педкласс дүүргээд, Тэлэмбын, «Улаан Малшанай» хургуулинуудта багшалаад, наһанайнгаа амаралтада гараһан Димит Жамбаловна Нимаева энэ жэлэй эхиндэ намда хандаба гээшэ:

- Минии хадам эсэгэ хадам эжы хоёр тухай бэшэхэ наабиши даа. Эсэгэмнай дайнаа бусаагүй. Эжымнай дайн соо һалирхыса һалираад, пенсидэ гараһан аад, хада гэртээ хариһаар үнихэнэй болоо...

- Хадам эсэгээ хараһан, хөөрэдэһэн хүн гүш? - гэжэ хурааб.

- Үгы ааб даа. Доксонжабни ходал хөөрэдэг байгаа юм. Дүүнэрын багадаһан ааб даа, - гэжэ бэлэй.

Ухашалаад асуухадам, Димидэй нүхэр Доксонжаб Боросгоевич Чимитов эсэгээ һайн мэдэхэ байһан аад, өөрөө үгы, үбшэнэй шалтагаанаар эртэ мордохон байгаа. Бэшэ хүбүүд, басагадынь баганууд байһан тула абаяа тон бүрүүлээр мэдэхэ, жаашуул байһануудынь оройдоошые мэдэхэгүйнүүд...

Доксонжаб эсэгэ тухайдаа һамгандаа ходо хөөрэдэг, дурдадаг байһан хадань тэрэнь өөрынь хараһанһаа өөрэгүй мэдэхэ болошоһон байна бшуу...

...Чимитов Боросгой Санжиевич гэшэ минии эжы аба хоёртой сасуу байһан байна, 1905 ондо түрэн зон байгаа. Сагта магад ута наһа наһалжа, мэндэ

ябаха жэшээтэй гэшэ наа, мүнөө жэлдэ гэдэ 100 хүрэхэ һэн. Теэд...

Бороосгой Санжиевич гэшэ залуудаа богони болзорой сэрэгэй хургуули гараһан хүн байгаа ха. Юундэб гэжэдэ, 1939 ондо Халхын голдо оодон шарануудтай байлдаанай эхилхэдэ, түрүүшүүлэй тоодо сэрэгтэ татагдажа, тэрэ дайнда эрэлхэгээр хабаадаһан габыатай һэн.

- Тэрэ хатуу дайнда «Улаан Тэлэмбын» гурбаншираг хүбүүд хабаадаад, булта мэндэ бусаһан даа. Хэд хэн хаб гэжэ гү? Чимитов Боросгой, Шойдоров Бальжинима, Аюров Даша. Иимэ дуу дууладан, хазаар морёор гүйлгэдэһэн гэдэг, - гэжэ Димит Жамбаловна хөөрэнэ. Тиигээд тэрэ дуунайнь үгы хэлэжэ үгөө һэн:

Даурай саагахи

Маньчжурида

Дайниинь болоһон

Һонинтойлди.

Дабтамал булаг нэлмээрээ

Дараһаар гараһан

Һонинтойлди.

Шэтын саагахи

Маньчжурида

Сохилдоон болоһон

Һонинтойлди.

Шэрэм булаг нэлмээрээ

Сохилоор сохиһон

Һонинтойлди.

Зүүн тээ дайн таража, Бороосгой Санжиевич колхозойнгоо мал ажалай, тарьян ажалай бригадираар ажаллаһан байна. Доксонжаб Боросгоевич Чимитов, Дамба Чимитович Боросгоев хоюулан эсэгынгээ

нэрые - нэгэниинь обогоорнь, нүгөөдэнь нэрээрнь нэрлүүлһэн гэшэ...

1941 оной июниин 22-то дайнай эхилһэн тухай хамагые сошоһон дохёо соностоо нааб даа. Халхын голой байлдаанда хабаадаһан үнөөхи эрэлхэг гурбан хүбүүд баруун тээ дайнай эхилһэн сасуу гэхээр сэрэгтэ татагдажа мордохон байдаг.

Ямар шэрүүн хуби заяан байгаааб даа? Гал дүлөөр бушаганажа эхилһэн дайнай дүлэн соогуур Тэлэмбын үнөөхи гурбан хүбүүд - Халхын дайнай баатарнууд гурбуулан хураггүйгөөр үгы болоһон юм.

...Чимитов Боросгой Санжиевич 1930 ондо нютагайнгаа Батуева Нюша гэжэ басагантай хуби заяагаа холбожо, хүнһөө дутуугүй айлайхи болоһон байна. Хойто жэлын гэхэ гү, али 1931 ондо нютагтань «Улаан Тэлэмбэ» гэжэ хамтын ажахы тогтоһон түүхэтэй. Сэрэгэй хургуули гараһан, хүбэлгэн бэрхэ Бороосгой Чимитовые нютагаархидынь ажахынгаа түрүүлэгшээр хунгаһан байдаг. Тиимэһээ Бороосгой Санжиевич Чимитов нютагтаа эгээл түрүүшын түрүүлэгшэ байһан алдартай. хургуулида хураһан бэшэшые наа, Бороосгой Чимитов гэшэ бодолог һайнтай, зоңдо үгээ дуулгасатай байһан гэжэ нютагайнь аха захашуул дурдадаг һэн гэнэ.

1933 ондо Доксонжаб гэжэ ууган хүбүүниинь түрэжэ,

гэжэ хууха аргагүй байгаа гэхэ гү даа, али тэрэ үеын хэсүү үйлэ хэрэгүүд наад тодхор ушаруулжа, амгалан сагай хүгжэлтые талдуулаа бшуу даа.

- Эрэ хүн гэшэ аабзаш даа. Эжыдээ туһалжа ябаарай, дүүнэрээ харалсахаш, хүбүүмни, - гэжэ эсэгынгээ захиһан захяае Доксонжаб наһан соогоо сахижа ябаа. Хөөрхы даа, эрэ хүн гэжэ найдаһан хүбүүниинь оройдоол долоо хүрэхэ ябаал даа.

Гэхэ зуура Нюша эжынь хээлитэй, һарадаа тулашаһан ябаа. Нүхэрэйнгөө сэрэгтэ татагдаад, долоо хоноод байхада, эжынь Доржо хүбүүгээ түрбэ.

Табан хүбүүдтэй (нэгэниинь хүхэ нарай) үлэһэн эхэнэр яажа тэсэжэ гараа гэшэб гэжэ гайхамаар. Үнэхөөрөөшые, эхэнэр хүн элшэгүй шандааһатай гэжэ зүб лэ хэлсэдэг гэшэ аабза. Тиигээд лэ ангаахайнуудаа тэжээһэн шубуухайнууд мэтэ, Батуева Нюша шэнги һамгад хүлөө бохид гүүлэжэ, халта хуужа амарха сүлөөгүй тэмсэжэ гараа бшуу даа. Дайнай жэлнүүд соо туйлажа гараһан эмэгтэйшүүдэ гангиг шулуугаар хушөө табиһаар гэжэ һанагшаб.

Эсэгынгээ сэрэгтэ мордоходо, бээ олоодүй ябаһан Доксонжаб хара баһаһаа хайрата эжыгээ дүмэдэг, ажалынь али болохоор хүнгэлхэ гэжэ шадалаараа оролдодог, дүүнэрээ абалсадаг байһан байна бшуу даа.

Сэхынь хэлэбэл, дайн соогуур минии үеын үхибүүд тон эртэ

боложол байдаг үзэгдэлнүүдые үйлын үрийн һиймэгэр хушалтаар бүрхөөжэрхихэдэ, бээдэ амар юм бээ. Зүгөөр хүн гэжэ хүмүүни бэе оложо түрэн хойноо уһанда урдаһан бүрэмнөө шэнги, алишые эрьедэ тулангүй наһаяа үнгэр-гэхэ бэшэ, шадалайнгаа хүрэхыс тэмсэхэ, элдэб эсын шэнэ фашизмын дүрсэнүүдтэ, скенхедүүдтэ харюу үгэхэ хүнхэтэй байхал ээргэтэй.

Юундэ иигэжэ бэшэбэш гэхэдэ, мүнөө үедэ шэнэ «нюуртай» фашизм тархяа шохойлгодог болонги. «Росси - имгалт ородуудай орон!» гэдэн хуугайлалдадаг этгээдүүд хаанаһаа гэнтэ бии болооб? Хэн тэдэниие үмэгшэдэг, тэдхэдэг бэ? Олон ондоо яһатанай улаан шуһаар бэхилэгдэһэн хани барисаамнай элдэб эсын этгээдүүдтэ дэбһүүлээд хосорхо гэжэ гү?!

Эндэ бодожо үзэхөөр юумэн олон болонхой, нүхэд!

Халхын голой байлдаанһаа эхилээд, ороноо аршалан мүнхэр-һэн баатарнууднай мандаа хэтэ мунхын жэршээ болоод байна ха юм. Бү мартаг хээдээш, бү мартаг, һанажа ябая! Минии үеын элитэ поэт Роберт Рождественскийн «Һанажа ябая!» гэхэн үгэнүүдые тарни мэтээр дабтан дууданам. Ерээдүйн үри саданарнай һанажа ябуужаг!

Эсэгын дайнай суурьян энэ наһандамнай ото соностожо байха...

Цырендулма ДОНДОГОЙ, поэт.

ЭХЭ ОРОНДОО - ДҮЛЭТЭ ДУУНУУДНИ

«ЭХЭ ОРОНДОО — АМИ НАҢАМНИ...»

Намайе саазалхань, би хосорхомни. Нангинаар сууряатар

тангаригни: Эхэ орондоо — ами наһамни, Эхэ орондоо — дүлэтэ дуунуудни...

Эхэ орондоо халуун дураар дүүрэн эдэ бадагууды фашизмын эгээл муухай тамын газар болохо - Маобитска түрмэ соо толгойн саазаар хюдагдаха гэжэ үлгөө мүнөө һүүлшынгээ үдэр хүлээжэ байһан хүн домоглоо һэн бэлэй. Автор - татар яһатанай поэт, Совет Армиин офицер Муса ДЖАЛИЛЬ болоно. Тэрэ тодорто үйлэ 1943 оной августын 25-най үдэр тудагдажа, поэт ами наһаяа алдаа һэн.

Муса Джалиль (Залилов Муса Мустафович) 1906 ондо түрэн намтартай. Эдир залууһаа һонин сэтгүүлнүүдтэ шүлэг зураглалуудаа толилуулжа эхилһэн. Тэрэл үедөө рабфакта хуралсаһан, удаань Москва хотодо нүүн ерэжэ, ВЛКСМ-эй ЦК-гай дэргэдэ ажаллаһан. 1930 ондо Татарстанай уран зохёолшод Муса Джалилие өөһө-дэйнгөө хүтэлээрилэгшээр хунгаа һэн.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай түрүүшын үдэрһөө һайн дураараа дүлэтэжэ эхилһэн фронт мордэжо, тэндэһээ Илалта тээшэ, ерээдүйн амгалан тайбан тээшэ уряалһан харуул хайхан тодо хурса шүлэгүүдэ эльгээдэг байгаа. 1942 ондо Волховско фронто дайлалдажа ябатараа, гэнтэ задарюун охитой шүлэгүүдэ эльгээхэ болишоһон юм гэхэ. Тэрэ гэхээр нилээн удаан саг соо энэ поздэй хуби заяан тухай юуншые дуулахаа болишоо бэлэй.

Һүүлдэ даа, дайн дажарай үнихэн үнгэрһэн хойно тэрэнтэй сугтаа зобоһон, тулиһан, тамалууһан Бельгийн партизан ябаһан Андре Тиммеман гэжэ нүхэрын Муса Джалилийн нэгэ жаахан блокнот Брюссельдэхи байрлаһан манай ороной элшэн сайдай газарта асаржа үгэһэн байха юм. Энээн соохи 115 шүлэг «Маобитска дэбтэр» гэжэ нэрээр тусхай согсолбори болгодоод, бүхы дэлхэй дээрэ сууда гараа бэлэй.

Муса Джалиль хүндөөр шархатажа, мэдэрэлгүйгөөр дайсанай һабарта ороод, концентрационно лагерьта хаюулагдаа. Тэндээ подпольно организаци эмхидхэлсээд, тамалуулагдаше сүлөөлхын хүдэлмэри һайса ябуулаалсаа. Талааниинь бурууджа, хэрэгын урагшагүйдэжэ, тэрэ хэдэн нүхэдтээ Маобит руу хаягдажа,

Казань, Кремль. М. Джалиль - поэт, автор либретто к опере Ф. Яруллина "Алтын чэч" ("Золотолопосая") о борьбе волжских болгар против татарского ига; герой Советского Союза, организатор перехода легионеров "Идель Урал" на сторону советской армии. Казнен фашистами в Моабите.

жэлһээ үлүү саг соо һүүлшынгээ болзорые хүлээжэ баатай болоһон юм.

Дайн соогууршые, тамада хэбтэхэдэшые, Муса Джалилийн бэшэһэн бүхы зохёолнууднаань тэрэнтэй заабол мүнделхэ Илалтадаа найдажа, шүтэжэ байһыень, арад зондоо, Эхэ һайхан орондоо хэлэшэгүй дуратай ябаһыень уншагда ойлгожо абана.

Поэт даншые эртүүр ами наһаяа гээгээ даа! Тиибэ ябашые, тэрэнэй омогорхомоор шүлэгүүдэйн бадагууд хаанашые, хээдээшые мартагдахагүй байһаниинь лаб. Арадай үнэн сэхэ, талаан бэлигтэй хүбүүгээ мээхэйгээр сэдхэлдээ һанажа, алдаршуулжа байдаг заншал һайхашаагдангүй яалай, тэрээн тухай шүлэг дуунууд түүрээдэһэн. Иигэжэ арад зомнай Эхэ оронойнгоо ёһотой шэн зоригто хүбүүдэйнгээ дурасхаал хүндэлнэ гэшэ ха юм даа.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда зэрлиг нэтэрүү дайсадтай тэмсэхэдэ, гайхама эрид хатуу байһанайнь түлөө, баатаршала харуулаһанайнь түлөө Муса Джалильда Советскэ Союзай Герой гэхэн үндэр нэрэ зэргэ олгодоһон, «Маобитска дэбтэр» гэжэ шүлэгүүдэйн согсолборийн түлөө тэрэ үеын эгээл дээдэ зиндаагай хайрлал болохо Ленинскэ шангай лауреат болгодоһон юм. Мүнөө поздэй «Бү этигээрэй» гэжэ шүлэг:

Намайе эсээ, гээгдээ,

унаа гээд,

Наанаһааш дуулгажа магад,

тэрээндэ,

Инагни, бү этигээрэй!

Иимэ үгэ,

Намгаа найдагаг байбал,

нүхэдни ярихагүйл.

Тугтаа үгэһэн тангаригни —

уряална,

Тэмсэлэй гүлэн руу хүтэлнэ,

дабшуулна.

Эсэхэ, гээгдэхэ эрхэтэй аалби

тишхэдгээ?

Эрхэтэй аалби, миин хэбтэхэ

ишхэдгээ?

Намайе айгаа, арагтаа

урбаа гээд,

Наанаһааш хардага магад,

тэрээндэ,

Инагни, бү этигээрэй!

Иимэ үгэ,

Намгаа найдагаг байбал,

нүхэдни ярихагүйл.

Шинишгээ түлөө,

Эхэ оронойнгоо түлөө —

Шэрүүн байлдаанда

автомат бажуунхай орооб.

Урбаха гэжэ гү? Шамдаа?

Эхэ орондоо?

Ухаан заяангам орохо юм

аал, иигэжэ одоол?

Намайе халаа, Муса амигүй

хэбтэнэ гээд,

Наанаһааш яридажа магад,

тэрээндэ,

Инагни, бү этигээрэй!

Иимэ үгэ,

Намгаа найдагаг наа,

нүхэдни ярихагүйл.

Хүйтэрһэн бэе хушагдаал юм

бээ шоройгоор,

Хүсэтэй дуунууд хээдээшые

булагдахагүй.

Амигүй уналга — жаргалайл

түлөө!

Амигыб ойлгыш, инагни,

мүнхэдөө!

Мэри ХАМГУШКЕЕВА,

Россин Уран зохёолшодой

холбооной гэшүүн.

«ДАЛИТА ХҮЛЭГ» НЭГЭДЭЛ

УРАН ШҮЛЭГЭЙ НУРГУУЛИ - БАЙГАЛАЙ ЭРЬЕДЭ

Байгал далай сэлмэг үдэр сэнхир хүхөөр харагдана, дүмүүхэн нэбшээндэ үй түмэн жэжэжэн долгинуудаа нэгэ бага элхэн хүбөөтэй ноб ногоон эрье тээшээ түлхижэл, түлхижэл байна. Баргажанай тохой тойроһон Максимиха гэжэ газарта элдэб эмхи зургаануудай барюулһан гоё гоё томо, бага байшан пансионатуудта, турбазануудта зун болохоор амараашад дүүрээшэдэг. Үн-гэрһэн харын һүүл багта ехэнхидээ ородоор хөөрэлдэдэг хууринай гудамжаар, далайн эрьээр сэбэр бурядаар ярилсадаг залуухан хүбүүд, басагад хубаридан ябадаг болобо. Тушаалдаһан шулуун, хандала дээгүүр хуужа гү, али эрье дээрэ минн зогсожо, далайн шэмээ шагнаһаа оролдожо, наагуур долгид дээгүүр үлгы дүүлжэ ябаһан сагаан үбсүүтэ сахалинууды, саана холуур сагаан мүлһэн малгайтай хүхэрэгшэ мундарганууды шэртэжэ хайхашаан зогсонод.

Булта сэдхэлээ ханаһан налгай тэнюун байдалда абтанхай. Зарим нэгэниинь далайтай шэбэнэлдэжэ хөөрэлдэн шэнги уралаа эзэлүүдгүй хүдэлгөөд абана гү гэжэ ажаглахаар.

Ямар нэгэ ондоо янзын амараашад буугаа гү? Тиймэшье гэхээр. Эдэнэр хадаа үргэн Буряад ороноймнай нютаг бүхэнһөө шахуу сугларһан оюутада, аха классай хурагшад гэшэ. Гансал ерэн зорилгонь, хэхэ, бүтээхэ уялгань нэгэ. Агаһаа 5 басагад, Усть-Ордаһаа нэгэ басаган, мүн республикын зарим хургуулинуудһаа ерээшэн, тийхэдэ Буряадай гүрэнэй университетэй Үндэһэтэнэй гуманитарна институтай оюутан - олонхинь Юуб гэхэдэ, «Уран зохёол бэшэхэ шадабари дээшлүүлхэ уласхороондын зунай хургуулине» нэрлэгдэн институтай буряад литературынын танхим (даагшын уялга дүүргэгшэ С.Ж.Баданов) республикын Эрдэм болбосоролой министерствын, БГУ-гай ректорат болоод, гуманитарна институтай захирал Л.С.Васильевагай оролдолго туһаламжаар Байгалай эрьедэ гүрүүшынхие эмхидхэбэ гэшэ.

Дэлхэйн литературынын Москвагай институтта май нарада багшалһаа ошоһон хэлэ бэшэгэй эрдэмэй доктор Е.Е.Балданмаксарова тус танхимы толгойложо байхадаа бэлдэхэлэй ажал эхилһэн юм.

Зунай хургуулинын гол зорилгонь буряад хэлэн дээрээ зохёоно туршадаг эдир бэ-

шэгшэды уран зохёол бэшэлгын теори болон дүй дүршэлтэй танилсуулга болоно.

Энээнһээ урда тээ эдир бэшэгшэдэй олимпиаданууд аймагуудта, округуудта, республикадманай болоһоор лэ байгаа. Тээд иимэ үргэн программатай, холын хараатай мэргэжэлэй хуралсал үнгэргэгдөөгүй нэн. Залуу уран зохёолшодой конференцинууд болодог, зарим аймаг, нотагуудта (жэшэнь, Агын тойрогто, Түнхэнэй, Захааминай, Яруунын, Хэжэнгын, Хурамхаанай, Зэдын аймагуудта) литературна нэгэдэлнүүд шадал соогоо хүдэлдэг гэшэ ааб даа.

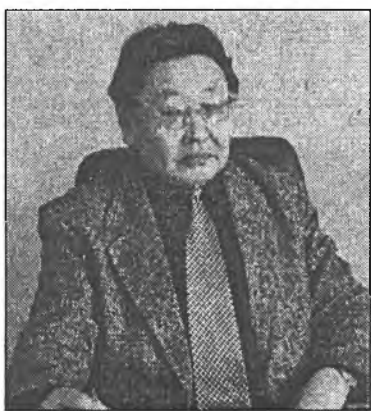
Үндэһэтэнэй гуманитарна энэл институт өөрынгоо дали дор Улаан-Үдэ хотын оюутадай «Далита морин» гэжэ литературна хамтын нэгэдэл эмхидхэхэ үүсхэл энэ хабар гаргаба. Тэрэ программнгаа нэгэ томохон хэмжээ ябуулга болохо Агуу Илалтын 60 жэлэй ойдо зорюулжа, «Буряад литературынын долоон хоног» апрель нарада үнгэргэһэн байна. Мүн уран зохёол бэшэлгээр хурагшад болон оюутадай региональна конкурс үнгэргөө. Олонхи бэшээшэд энэл мүрьсөөнэй дүнгөөр хүдөөһөө зунай хургуулида уригдана байба.

Тийгэжэ Байгал далайн эрьедэ арбан үдэрэй туршада амарха, хуралсаха, ажаллаха азатайшуул шэлэгдэн байгаа бишуу. Ошохомни гээд лэ зоргоороо хэншье ошохо эрхэгүй. Харгыда, байрада, эдэе хоолдо бага бэшэ мүнгэн зөөри гаргашалагдаба ха юм. Правительство, Эрдэм хуралсалаймнай министерство, БГУ энэ дэмбэрэлтэ хэрэгые дэмжээл даа.

Зай, иигээд Байгалай эрьедэ ямар ажал хэмжээ ябуулга хэнэн, бүтээһэн тухайгаа тобшохоноор хөөрөжэ гарһуу.

БГУ-гай гоёхон коттеджнуудтэ түбхинэжэ, оршон байгаалитай танилсаһанай хойто үдэр (Анатолий Гармаев гэжэ Хурамхаанай хубүүнһээ бэшэн тэндэ наһан соогоо ошожо үзөөгүй байгаа) оюутада болон хурагшад Буряадай арадай уран зохёолшо, «Буряад үнэн» хэблэлэй байшанай генеральна директор, ахамад редактор А.А.Ангархаевай «Зохёол бэшэлгэ - оюун ухаанай ажабуулгын тусгаар янза», «Уран найруулгын хэлэн: бүридэһын, онсо шэнжэнь» гэнэн элдхэлнүүдые 4 хэшээлдэ шагнажа, хонирхоо, асуудалнуудтаа тодо харюу абаа.

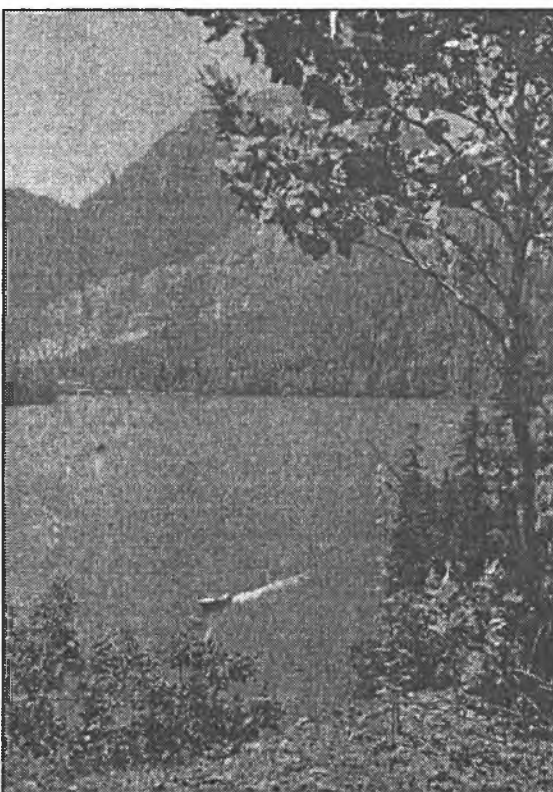
Удаадахи үдэр хахадые уран зохёолшо Алексей Гатапов эзэлһэн байна. Тэрэ «Ород болон буряад литературануудай мүнөөнэй байдал ба хожомой хүгжэлтэ» гэнэн темээр лекци булганда уншаад, ехэнхидэ проза бэшэдэг 4 хүнэй туршалганууды хаража, хургаал заһан, зүбшөөл үгэһэн юм. 23 эдиршүүлэй дундаһаа оюутада Анатолий Гармаев, Тимур Сод-

боев, хурагшад Эрдэм Абидуев (Асагад), Светлана Хахалова (Усть-Орда) рассказ бэшэжэ туршадаг байба. Сэсэг Малзурова ород хэлэнэй таһагта хурадаг хадаа ородоор новеллэ бэшэжэ туршаа.

Сугларагшад булгандаа шахуу шүлэг зохёдог байһан байжа (залуудаа хэн шүлэг бэшэдэггүй юм), минии ажал хамаһаа ехэшье, унжагайшье байбал даа.

Би буряад поэзиин гол түлэб

хэб хэлбэри, хэмжүүр, уран аргуудтай эхилэн бэшэгшэды тодорхой дэлгэрэнггээр танилсуулһаа оролдооб. Буряад, монгол арадуудай (мүн ородшы), мүнөөнэй шүлэгшэлэй гол жанрууд, жанр бүхэнэй өөр янза түхэл, эрилтэнүүд тухай, юрэнхы дээрээ дэлгэрэнгэ темэнүүд тухай яһала хэлэгдээ. Тийхэдэ Хоца Намсараевһаа эхилээд, Амгалан Будаев хүрэтэр бүхы буряад поэдуудэй зохёолнуудһаа жэшээшүүд олоор уншагдаа. Үхибүүдтэ зорюулагдаһан буряад поэзи болон монгол литература тухай тобшо шэнжэлэл хэнэн байна.

Буряадай мэдээжэ шүүмжэлгшэ, хэлэ бэшэгэй эрдэмэй доктор, профессор С.Ж.Балданов «Уран зохёолой гол ойлгосонууд, томьёо үгэнүүд (терминүүд)», «Дэлхэйн мүнөөнэй уран зохёол ямар хуули ёһоор хүгжэжэ ябанаб» гэнэн

темэнүүдээр хэдэн элдхэл хэжэ гараа.

Оюутада, хурагшаднай хэшээлһээ гадуур сагаа хүгтэй, хонирхолтойгоор, ашаг үрэтэйгөөр үнгэргэжэ шадаа гэжэ тэмдэглэ. Энээндэнь бултанай түлөө харюусалгатай куратораар ошоһон буряад литературынын танхимай ассистент О.Г.Очиржапова, Сахюуртын болон Зүдхэлийн 5 үхибүүды Агаһаа абажа ерэнэн багша Б.Б.Болотова гэгшэд туһалаа, хубитаяа оруулаа. Хэрбээ Бэлигмаа Баторовнагай дүй дүршэлтэй багша байгаа һаа, Оксана Гомбоевна оюутадаһаа үетэн шэнги, халташы илгаагүй залуухан. Хоёр жэлэй урда университетэдэ дүүргээд хүдэлхөөр, аспирантура гарахаар түрэл таһагтаа үлөөгдөө ха юм.

Хуралсалай гол дүн харуулха, бэшээшэдэй бэлиг шадабарине шалгах зорилготойгоор Байгал тухай зохёол бэшэхэ конкурс үнгэргэгдэбэ.

Үгтэһэн даабаряар 15 хүн шүлэг бэшээ. Хүн бүхэниинь бахархал, гайхалаа, баяр, омогорхолоо шэн сэдхэлһээ гаргажа бэшэхы оролдоо юм ааб даа. Жэшээнь, Захааминай Санага нотаг тоонтотой Гэрэлмаа Бадмажапова хүндэшг жанр болохо сонет шэлэжэ, энэ хэлбэрээр бэшэхэдээ, «Золтой хүн Байгал харадаг» - гэжэ зоной хэлсэдэгы буруу бэшэ, харин зүб гэжэ батална.

Һалхинда туугдана

дэбхар долгидто

харбайн гараа

мэндэшэлэн байнаб,

- гэхэдэнь гү, али «Са-

гаан зүбэтэй хайлгана

шубуун сарюун далайн

харуулан мэтэ», - гэхэ-

дэнь, Байгалай эрьедэ

байншьегүй энэ зураглал

нюдэндөө харамаар бэшэ

гү?

Аяар Сахюуртаһаа Байгалда түрүүшынхие айлшалһан Баярмаа Лодонова «Сайбар шубууд ниидэндэ, саһан соогуур харагдана» - гэжэ харанаа тэрэ хэбээрны дамжуулан байна. Харин олонхиной «Арюухан Байгал», «Байгал - манай омогорхол» гэхэ зэргээр юрынхээр магтан бэшэхэдэ, Сима Дмитриева:

Элинсэг хулинсаһаамнай

биндэндэ дамжаһан

Эрдэни далайемнай

хэн эзэлхэн бэ?

гэжэ түрэнэн дайдынгаа, байгаалингаа баялигай хуби заяагаар ханаашархан хүнэй сэдхэлэй хүбшэргэйн үбшэ дайрахаар ухамайлаа. Агаһаа ерээшэд сооһоо эгээн дүршэлтэй, зоригтойшье Цыбжит Дамдинова Байгал тухайшье, ондоо темэдэ бэшэһэн шүлэгүүдээрээшье түрэл хэлэндээ хурса, зураглажашы, бодомжолжы бэшэхэдэ, поэзиин шүлхэтэй байһанаа гэршэлээ. Аюна Базарова Байгалай эрьедэ инаг дурага һанан, «Үгылнэб» - гэжэ гунигтай шүлэг бэшэбэ. Энэнь баһа һонин лэ даа:

Шамайгаа ханажа ябаналби,

Шамгүй байжа яданалби.

«Байгал» гэжэ конкурснын дүн гаргахадда, иимэ бэшээ-

шэдые шангай хуруинуудта дэбжүүлээбди гэбэл: 1-дэхи хуурида - Сима Дмитриева, 2-дохи - Цыбжит Дамдинова, гурбадахи хуурида Майя Цыренова Зоригмаа Замбалова хоёр гараа.

Олон оюутада, хурагшад сүлөөтэ темэдэ бэшэһэн шүлэгүүдээ, рассказыудаа абажа ябаһан байба. Эндэ Н.Дамдиновой нэрэтэ шанда хүртэлсэһэн 3-дахы курсын оюутан Дариима Дулмаевагай (Захааминай Мэлэ нотагай) «Саһан болоходом тодоорой» гэнэн үнэхөөр уран шүлэг тэмдэглээгүйд аргагүй.

Майя Цыренова, Зоригмаа Баяндаева, Туяана Шойропова, Арюуна Мункуева, Соёлмаа Дармаева болон бусад шүлэг бэшэлгын ёһо дурим, оншо оложо ябана. хургуулида хожомдожо ерээд, хүндэтэ шалтаганаар баһа урид ябашан Арюунын Эгэтын-Адагай хургуулин хурагша Норбо Нимаев нотагайнгаа бэлигтэ пост Намжил Нимбуевай нүлөөн доро верлибр гэхэ гү, али сагаан шүлэг «эмээллэхэ» дүйтэй байһанаа харуулаа.

Уран уншалгаар конкурс болоо һэн. Эндэ Цыбжит Дамдинова яаха аргагүй түрүүлээ, Сэсэг Малзурова, Туяана Шойропова удаадахи хуруинууды эзэлээ. Буряад литература, зохёолшоды, зохёолнуудай геройнууды, хэлэнэй баялиг мэдэхэ талаар викторина боложо, Леонид Дамбаевай ударидаһан команда илаа һэн. «Мини-сурхарбаан» гэжэ үдэшэдэ теннисээр, шатараар, дойбод нааддалгаар мүрьсөө. Харин һүүлшын үдэшэ Байгалай эрьедэ түүдэбшын гал тойроод, дүн согсолбод. Хэн ямар шадалтайб, ямар бэлигтэйб, ямар зан абаритайб гэхэ мэтээр тодорхойлолто хэгдэжэ, бэе бэетээ бүри дүтөөр танилсалган болоо бэлэй.

Гол дүнгүүдээ үшөө дахин намартаа гаргахад гэжэ эмхидхэлшэд найдуулба.

Дор үгтэһэн хуудануудта Байгал тухай шүлэгүүд булта оруулагдаагүй. Адинууд болошохо ха юм.

Уран зохёол бэшэхэ шадабарид хургаха хургуули хүдэлмэриэ үргэлжэлүүлһэр байха... Мүнөө жэл Монголһоо, Шэнэхээнһээ (Хитад) эдир залуу зохёолшод ерээжэ шадаагүй.

Хойто жэл ерэхэ бээ гэжэ найдая. Буряадуудай ажаһуудаг бэшэшье орон нотагууд нэрлэгдээ һэн.

Лобсон ТАЙХАЕВ,
Буряадай арадай поэт.

ДАЛИ УРГАН ДЭГЖЭГ ЛЭ»

ДИМИТРИЕВА Сима

Хэжэнгын 2-дохи дунда хургуули 2002 ондо мүнгэн медальтайгаар дүүргээд, Үндэштэнэй гуманитарна институтта ороһон юм. 3-дахи курс дүүргээ. 5-дахи класста нуража байхадаа, «Эжымни» гэнэн түрүүшынгээ шүлэгы «Хэжэнгын гол» гэнэн сониндо хэблүүлээ.

ХҮЛИСЭЛ ГҮЙХАБДИ

Намжаахан зунай дуулим үдэшэ
Намдуухан гэшхэлнэм Байгалай
эрбээр.
Нэгэтэ бэшэ намайе гайхуулһан
Нулимса холжорон нюдэнһөөм унаба.
Элинсэг хулинсагһаа бидэндэ
дамжаһан
Эрдэни далаймнай хэн эзлэхэн бэ?
Эжы абанараймнай захижа
үлөөһэн
Эндэхи баялигнай хэндэ
хүртэхэн бэ?
Алдажа мэдэнгүй түхэрэлһэн
дайдыень
Амаралтын байшангаар бүрхөөхэ
болоо наа,
Ашата далайһаан хэзээшьеб нэгэтэ
Аргадан хүлисэл гуйжа болохобди.

ДАМПИНОВА Цыбжит

Агын Буряадай автономито тойрогой Сахиурта нотагта түрөө. Мүнөө арбадахи класста ороо.

2004 ондо Владимир хотодо Бүхэ-россин хүүгэдэй художественно-поэтическэ фестивалда хабаадалсаһан байна. Энэ фестивалин дипломант болоо гэн.

2005 оной май нарада тойрогойнгоо уран уншагшадай мурьсөөндэ түрүүлһэн габыатай.

БАЙГАЛ ДАЛАЙМНАЙ

Ашата энэ дэлхэй дээрэ
Алта мүнгэнһөө үнэтэй,
Арюун тунгалаг уһатай
Аглаг найхан Байгал далаймнай.
Домог түүхэтэ далайн
Долгинийн халтиран эбхэрнэл.
Наруулан яларма гэрэлдээ
Үнгэ шэнжээ хэлгэнэл.
Мүльһэн мэтэ мүлрэн,
Мүшэн мэтэ толорон,
Мүргэн эрьсэ долгино
Мүнхэхэн Байгал далаймнай.
Орон дэлхэй дээр онсохон,
Одо мүшэдтэй харилсанал.
Заха хизааргүй замбуулиндаа
Заатагүй залиршагүй Байгал
далаймнай.
Үргэн дайдымнай шэмэг
Үнгэ зүһээ хубилгадаг,
Үндэрхэн наһатайшые наа,
Үнжэгэн залуу далаймнай.
Хада уулын хормойдо
Ханхинуур дуугаа эдэлүүлнэл.
Хамаг зоной сэдхэлдэ
Халуун дура түрүүлнэл
Байгал далаймнай.

ДУЛМАЕВА Дарима

1986 ондо Захаамнай аймагай Мэлэ нотагта түрөө гэн. 5-дахи класста шүлэгүүдые зохёожо эхилһэн юм.

2003 ондо хургуулиа дүүргэжэ, үндэштэнэй гуманитарна институтта ороо, мүнөө 3-дахи курсы оюутан болонхой.

САНАН БОЛОХОДОМ, ТОДООРОЙ

Шаюурхан горхотой нотагтаа
Шэхэндэш аалихан шэбэнэхэ,
һэмээхэн хасарыеш таалаха
һэрюухэн һэбшээн болохом гү?

Үүрэй сайхын урдахана
Үншэн хүүхэндэл гансаараа
Аалин сонхоорш шагааха
Алтан нара болохом гү?

Хүгжэмтэ аялга дуунуудаа
Хэтэдэ шамдаа дуулаха
Хоёр жэгүүр далинуудтай
Хөөрхэн булжамуур болохом гү?

Сэнтэй хайрата инагайнгаа
Дулаахан альган дээрэ
Доошоо нийдэхэдэ тогтохо
Хүбэн сана болохом гү?

Һэбшээн болоходом, шэбшээрэй,
нара болоходом, хараарай.
Булжамуур болоходом, шагнаарай,
Сана болоходом, тодоорой.

БҮРЯАД БАСАГАН

Буряад басаган, алтан нараханши,
Буурсагта сэсэгүүдтэ дулаа үгэлши.
Зунай наранай элшэнүүд шэнги
Зөөлэн уян уран гартайлши.

Буряад басаган, одо мүшэхэнши.
Харанхы һүнийн сэлмэг огторгойн
Булгуухан мүшэнэй согтойхон толо
Харахаар байдаг шини нюдэд соо.

Буряад басаган булжамуур
шубууханши.
Аажамхан дайдаар сэнгэн нийдэхэ,
Баабай эжидээ дуугаа бэлэглэхэ
Аятай хонгёо, ирагуухан
хоолойтойлши.

Буряад басаган, хүбүүнэй дуранши.
Хүрин алаг зүрхыень сохилуула,
Баатарай шуһыень бурьялан
бусалгаха
Халуун галай дүлэн шэнгилаши.

ЗАМБАЛОВА Зоригма

Түгнын уужам талада, Хошуун-Үзүүр
нотагта түрөө. 9-дэхи класс болотороо
Хошуун-Үзүүртэе һураа. 10-дахи, 11-дэхи
класснуудаа Суулгада нуража гараһан
байна. Түрүүшын шүлэгөө 3-дахи класста
нуража байхадаа, Нянгар нохой тухайгаа
бэшэһэн юм.

Мүнөө Буряадай гүрэнэй универ-
ситедэй Үндэштэнэй гуманитарна
институдай 3-дахи курсы оюутан
болонхой.

СТАНУ БЕЛОЙ ЧАЙКОЙ

Однажды летним вечером,
Прохладным и безлунным,
Я стану белой чайкой,
Прекрасной и байкальской
Взмахну изящно крыльями
И полечу над морем,
Красивым и загадочным,
Чтоб встретить эту самую
Далекую и чистую
Таинственную силу.

ЦЫРЕНОВА Майя

Захаамнай аймагай Үлэгшэн нотагта
түрөөд, бага наһаяа тэндээ үнгэргөөд,
мүнөө Улаан-Үдын 29-дэхи буряад
гимназида һурана. 11-дэхи класста
оронхой.

6-дахи класста түрэл хэлэн дээрээ
шүлэг бэшэжэ туршадаг. Түрэн нотаг,
үзэсхэлэн байгаали тухайгаа яһала
хурсаар адаглан бэшэжэ гэжэ
тэмдэглэмээр.

ЭХИР ТУГАЛНУУД

Эжын дуратай «Прошка» үхэр
Эхир хоёр тугал асараа.
Урихан, жаахан, зөөлхэн, хөөрхэн,
Ульгам, тобир, малаан тугалууд,
Хоюулан зэргэлжэ унгаридда
унтадаг,
Хүхин, собхорон, уридан
наададаг.

Эхээ утан, хоёр талаһаань
һүүлээ шарбан, хүмбэйгөө
хүхэдэг.
Бэээрээ няалдан, бороонһоо
тэрьлхэдэнь,
Булгадаа энеэлдэн, бахархан
хараабди.

Хоёр анда нүхэд мэтэ
Хүхин, мүргэлдэн уулзадаг ходо.

НАМАРАЙ ШАРАЙ

Намарай ольбон найхан лэ,
Набшаһад хибэс дэлгэнэл даа.
Наранай элшын һуларашые наа,
Налгай мэдэрэл түрүүлнэл даа.

Уһан голнууд номгоржо,
Уһанай урасхал аалиданал даа.
Ургаса тарьян хуряагдажа,
Урматай ажал түгэсэбэл даа.

Адуу, малнууд налгай
Ара үбэрөө хүбөөлнэл даа.
Алим жэмэс, һамар, ургаса -
Ажалша зоной нөөсэл даа.

БАЯНДАЕВА Зоригма

Хориин аймагай Амгаланта нотагта
түрөө. Мүнөө БГУ-гай Үндэштэнэй
гуманитарна институттай 3-дахи курсы
оюутан.

10-дахи класста эхилжэ, түрүү-
шынгээ туршалгануудые хэһэн байна.
Дээдэ хургуулингаа олонитын хэмжээ
ябуулануудта тон эдэбхитэйгээр
хабаадалсадаг.

УРГЫХАН

Үбэлэй хүйтэн үедэ
Сана доро унтһан ургы
Хабарай нэгэ дулаан үдэртэ
Хүхырен гэнтэ һэргэбэ.

Иишэ, тишээ дохин,
Наранай орохолоор нюдөө анин,
Нариихан эшээ годилгон,
Түрүүшын үдэрөө үнгэргэбэ.

найхан дулаан сэдхэлтэн
Түрүүшын намайе утгыт гэнэндэл.
Үүр сайхаһаа эхилээд,
Үргэн талые шэмэглэбэ даа.

Эртын залуу үетэмни
Эрьежэ намайгаа харыт гэнэндэл,
Энеэбхилэн дэлбээе задаража,
Энэ дэлхэйе һэргээбэ даа.

ШИННИ ДУРАН

Шинни дуран -
минни дуран
Газар дэлхэй
хоёр талын дунда гү?
Шинни наһан -
минни наһан
Гал гуламтын
улаахан ошон соо гү?
Шинни нюдэн -
минни нюдэн
Хэзээ нэгэтэ
замби дээрэ уулзаха гү?
Шинни зүрхэн -
минни зүрхэн
Хонхын эдэлээгээр
аалин-аалин сохилхо гү?
Талын дунда наһань,
баяртайбди даа.
Гал гуламтын ошон соо наһань,
жаргалтайбди даа.
Нюдэнэймнай нэгэтэшые уулзаа
юм наһань,
Зүрхэнэймнай аалин сохилоо
юм наһань,
Бидэ хоёрһоо золтой зон
үгы гээшэ даа.

Шойропова Туяана

Хэжэнгын аймагай Эдэрмэг нотагта
түрэн. Дээдэ-Хэжэнгын дунда
хургуули дүүргээд, БГУ-гай Үндэштэнэй
гуманитарна институтта орожо, 3-дахи
курсын оюутан болонхой. Шүлэгүүдынь
«Хэжэнг» сониндо ходо толилогдожо
байдаг. «Ерээдүй руу алхам» гэнэн
конференцидэ хабаадалсадаг.

БУЛАГ

Алтанхан сэсэгүүдээр намаалуулан
Аглагхан талымнай дундахана
Аярхан үнийнэй хүлээгдэһэн
Аршаанхан булаг дэлбэрбэ.
Эмтэйхэн домтойхон булагнай
Элдинхэн дайдымнай умдалуулан,
Бурьялан шармайн урдажа,
Бууралхан Хэжэнгэ руу тэгүүлбэ.
Харьялан урдаһан газартань
Халоуран урһан ногоон соонь
Ханхинуур дуутай гургалдай
Хангюурдан дуугаа дуулаба.
Хонгёохон дууень шагнахадаа,
Ханилан гансатаяа найхашаан,
Аршаан булагтай уһандал
Арюухан дурандаа абтаабди.

ГҮЛЗӨӨРГЭНЭ

Энгэр газарта байратай,
Эгээн түрүүн эдээшэдэг.
Гүрбэлзэмэ уяхан эшэтэй
Гүлзөөргэнэ жэмэс амтатай.

Арюухан хангалтама үнэртэй
Амтатайхан улаан жэмэсыень
Аалихан дүмэн абажа,
Амасан хүртэхэдэ аятай.

МУНКУЕВА Арюуна

Агын тойрогой Дулдаргын аймагай
Зүдхэли тосхондо түрөө. Мүнөө жэл 10-
дахи класс дүүргээ. 6-дахи класста
шүлэг бэшэжэ, «Толон» сониндо
толилуулжа байдаг.

Д.Р.Намжилоной ойн дурасхаалда
зорюулагдан конкурсно 2-дохи нуури
эзэлэ гэн. Д.Х.Митуповагай хүтэлбэри
доро шүлэгөө хуушаншые монголоор
бэшэдэг.

ЭРЭЭХЭН ТУГАЛ

Эрэхэн жаахан тугал
Эбэрээ ёдогонуулан наадана,
Энээгүүр, тэрээгүүр гүйнэ,
Эхээ тойрон тангаршаана.
Эртэ үглөөһөө мөөрөжэ,
Эхынгээ амтатай хүмбэй
Хүхэхээ ехэ яаража,
Хорёо доогуур үлэгэшэнэ.

САГ

Саг түргэн гүйдэлтэй,
Гансал юм даа наһан.
Сагаан найхан сэдхэл -
һанаан бодолой гэрэл.
Үе сагнай жэгтэйхэн
Үнгэрһэн сагай табсан.
Мүнөө саг нюдэндэ элихэн,
Ерээдүй саг - таабарил!

ДАРМАЕВА Соёлма

Агын Буряадай автономито тойрогой
Дулдаргын аймагай Зүдхэли тосхондо
түрэн, тэндэхи хургуулидаа һурана.
Д.Х.Митупова багшынгаа ударидалга
доро хуушан монгол бэшэг шудаланхай.
7-дохи класста шүлэг бэшэнэ.

ДАЙН

Дайн - хорото дайсад,
Дайн - шуһата хөмороон,
Дайн - эритэ тэмсэл,
Дайн - арад зоной уйдхар.
Дайсание дараха хүсэл,
Дайсание дилэхэ зэбсэг,
Дайсание дабаха зориг,
Дайгаа даража, дайсание дилэжэ,
Даагаа һүүлдэбэ, - гэдэг.
Арад зон найрлаба,
Амитан бүгэдэ баясаба,
Аба эжынэр жаргаба,
Аха дүүнэр хүхилдэбэ.

БАЗАРОВА Аюуна

Бэшүүрэй аймагай Дабаата нотагта
түрэн, Ахын аймагай Орлигой дунда
хургуули дүүргэһэн юм. Буряадай
гүрэнэй университетэй Үндэштэнэй
гуманитарна институттай 3-дахи курсы
оюутан. 11-дэхи класста шүлэг бэшэжэ
туршана.

УГЫЛНЭБ

Байгалай манада шэнгэнэн
Үүрэй солбоной толоңдол
Шамайгаа ханажа ябаналби,
Шамгүй байжа яданалби.

Эрьс дээгүүр сэнгэхэдэм,
Дууланал хайлгана шубуухай.
Энхэргэн налгай сэдхэлым
Дайран, уйдхар түрүүлнэ.

Хододоо шамай дурсанаб,
Хасарыеш таалаха ханабан.
Хоёр нодыеш үгылнэб,
Хажуудаш нэнгэхээ тэгүүлнэб.

ЛОДОНОВА Баярма

Агын автономито тойрогой Сахиурта
нотагта түрэн юм. 4-дэхи класста
хойшо шүлэгүүдые бэшэнэ. Мүнөө жэл
9-дэхи класс дүүргээ. «Агын үнэн»,
«Толон» газетэнүүдэй конкурсуудта
хабаададаг, шүлэгүүдээ хэблүүлдэг,
«Сахиурта» гэжэ уран зохёолой
кружогой гэшүүн. Энэ кружогой хү-
тэлбэригшэ Батобологова Дугарма
Батобологовна юм.

ДҮҮХЭЙМНИ

Эрэхэн бэрхээн дүүхэймни
Эдир жаахан Бэлигмаамни.
Хододоо дорюун ябадаг
Хонгёо хоолойгоор хашхардаг.
Олон нүхэдөөрөө наададаг,
Омог найхан зантай,
Охин дунда тэршээхэн
Одоо бэрхэ дүүхэймни.
Харайха, хатарха дуратай,
Хамагые онгилхонь гайхалтай.
«Боли», - гүүлһэндэ бархирдаг,
«Бэрхэ», - гүүлһэндэ баярладаг.

XVII ЖАРНАЙ МОДОН ТАХЯА ЖЭЛ

НАЖАРАЙ НҮҮЛ ХАРАГШАН ХОНИН НАРА

Буряад литэ	5	6	7	8	9	10	11
Европын литэ	11	12	13	14	15	16	17
Гараг Нэрэ Үдэр	Дабаа Һара понед.	Мягмар Марс вторник	Һагба Меркури среда	Пүрбэ Юпитер четверг	Баасан Солдон пятница	Бимба Сатурн суббота	Нима Наран воскр.
Үнгэ Үдэр	улаан бишэн	улаагшан тахья	шара нохой	шарагшан гахай	сагаан хулгана	сагаагшан үхэр	хара бар
Мэнгэ	8 сагаан	7 улаан	6 сагаан	5 шара	4 ногоон	3 хүхэ	2 хара
Һуудал	уһан	уула	модон	хии	гал	шорой	түмэр

Гарагай 2-то шэнын 5 (июлиин 11).

Улаан Бишэн, 8 сагаан мэнгын, уһанда һуудалтай үдэр.

Энэ үдэр бурханда мүргэхэ, бурхадта, үндэр сахюусадта, тэнгэринэртэ, лусуудта үргэл үргэхэ, үри зээлиэ бусааха, сан табиха, амгалан байдалай түлөө ном уншуулаха, бэрин хэрэг бүтээхэ, бурханай ном шудалха, үхибүү үзэгтэ һургаха, далага абаха мэтын үйлэнүүдтэ һайн.

Зүгөөр замда гараха, зага-нашалха, ехэ уһа гаталха, хүншүү хэрбоһо гаргаха мэтын үйлэнүүдтэ муу гэнэ.

Энэ үдэр хүнэй үһэ абаа һаа, эг зөөри арьбажаха.

Гарагай 3-да шэнын 6 (июлиин 12).

Улаагшан Тахья, 7 улаан мэнгын, хада уулада һуудалтай үдэр.

Энэ үдэр бурханда мүргэхэ, бурхадта, сахюусадта үргэл үргэхэ, Наранда, һарада, бусад юртэмсэнүүдтэ шүтэхэ, эм найруулаха, ута наһанай ном уншуулаха, һаад тодхор зайлуулаха, ада шүдхэр дараха мэтын үйлэнүүдтэ һайн.

Гэхэ зуура эм найруулаха, барилга эрхилхэ, замда гараха мэтын үйлэнүүдтэ тэбшэхээр.

Энэ үдэр хүнэй үһэ абаа һаа, үнэр мэдэлгэ муудаха.

Гарагай 4-дэ шэнын 7 (июлиин 13).

Шара Нохой, 6 сагаан мэнгын, модондо һуудалтай үдэр.

Энэ үдэр бурханда мүргэхэ, зальбарха, бурхан, сахюуса, тэнгэри, лусууд тахиха, тангаригаа

болжуулаха, дасан (дуган), субарга бариха, дайсание номгодохо, аян замда гараха, наһа барагшын хэрэг үйлэдэхэ (Нохой үдэрэй хорюулай заһал хүүлээд), модо һуулгаха, балин шатааха, нүгэлөө наманшалха, хюмна абаха мэтын үйлэнүүдтэ һайн.

Зүгөөр модо отолхо, хүниие үзэн ядаха, хани харилсаа тогтоохо, эм найруулаха мэтын үйлэнүүдтэ муу.

Энэ үдэр хүнэй үһэ абаа һаа, хэрүүл шууан болохо.

Гарагай 5-да шэнын 8 (июлиин 14). Дүйсэн үдэр. Отошо бурханай, Махагалын, Дара-эһын үдэр.

Шарагшан Гахай, 5 шара

мэнгын, хийдэ һуудалтай үдэр.

Таринуудые олоор уншаха, дасан (дуган), мүргэл шүтээнэй бусад зүйлнүүдые бүтээхэ, бурханай шэрээдэ Мандал табиха, буян хэхэ, номнол хэхэ, тэрэниие шагнаха, шажанай һайндэр хэхэ, бүлынгөө баярта ушарые тэмдэглэн найрлаха, ном оршуулаха, хэлэ ама намдааха, арга эб олохо, үзэг шудалха, зурхайда һураха, дайсание дараха, ада шүдхэр зайлуулаха мэтын үйлэнүүдтэ һайн.

Харин зохёохы хүдэлмэри эрхилхэ, газарай ажада, модо унагааха мэтын үйлэнүүдтэ муу.

Энэ үдэр хүнэй үһэ абаа һаа, наһан ута болохо.

Гарагай 6-да шэнын 9 (июлиин 15).

Сагаан Хулгана, 4 ногоон мэнгын, гада һуудалтай үдэр.

Хонин һарада Хулгана үдэр тохёолодохо, тон муу, модон хохи шанартай байха юм гэдэг. Иимэ үдэр бэри буулгаа һаа, үрэгүй болохо; наһа утадхабал, ута болохогүй; тарья тарибал, юмэн ургахагүй; мал адууһа суглуулбал, хэрэг боложо үгэхгүй; нэрэ соло абабал, юмэн буруулаха; гэр барибал, түймэртэ шатаха.

Энэ үдэр хүнэй үһэ абаа һаа, үбшэн хүрэхэ.

Гарагай 7-до шэнын 10 (июлиин 16). Бадма-Самбаавын үдэр.

Сагаагшан Үхэр, 3 хүхэ мэнгын, шоройдо һуудалтай үдэр.

Хүндэ ажал эрхилхэ, түмэрөөр дархалха, модо отолхо, лусуудта үргэл хэхэ, уһан балин («чавдор»), лусуудай балин («лудор») гаргаха, номнол хэхэ, тангаригаа болжуулаха, эльбэ дараха, эм найруулаха, эм залаха, холын замда гараха, һахил хуртэхэ, элбэһэн эхэнэртэй хамтарха, амгалан байдалай түлөө үргэл хэхэ мэтын үйлэнүүдтэ һайн.

Гэхын хажуугаар гэрэй һуури табиха, шулуу шорой хүдэлгэхэ, абаһанаа бусааха, модоор эд хэхэ мэтын үйлэнүүд хорюултай.

Энэ үдэр хүнэй үһэ абаа һаа, бэсын юрэнхы тамир һайжарха.

Гарагай 1-дэ шэнын 11 (июлиин 17).

Хутагын хурса үдэр.

Хара Бар, 2 хара мэнгын, түмэртэ һуудалтай үдэр.

Энэ үдэр дасан (дуган), субарга, мүргэл шүтээнэй бусад зүйлнүүдые арамнайлаха, эм найруулаха, бурханай шэрээдэ Мандал табиха, модо сабшаха, далага абаха, абаһанаа бусааха, буян ехээр үйлэдэхэ мэтын үйлэнүүдтэ һайн.

Зүгөөр худаг малтаха, хутага бүлюудэхэ, үхибүү хүлдэ оруулаха, бага хүүгэдые гэрһээ холо эльгээхэ мэтын үйлэнүүд хорюултай байха.

Энэ үдэр хүнэй үһэ абаа һаа, бэсын тамир һайжарха, ухаан хурса болохо.

Недавно в Закаменском районе, в горном селе Дархинтуе, состоялся шаманский тайлган. Его провел сын известного заарин-шамана Буруунай-бөө (Цыденова Цыренжаба) 52-летний шаман Гарма. По традиции, по зову предков - великих заарин-шаманов Хан-Манза-Таабая, Парпаан-Таабая, Буруунай-бөө и других шаманов тайлган проведен в местности «Зу-салан» (летник), где в 1763 году было зарегистрировано село из шести семей, как «Оток» (стойбище), под названием «Маленка Тэртэ» в Армакской инородной родовой управе. Местность очень красивая, у подножья горы «Ехэ-Обоо». Ныне в селе около десяти фермеров. Традиция продолжается ежегодно, в течение более трехсот лет, с того времени, когда великим заарин-шаманом стал единственныи сын Дамбы-Манза, потом прозванный после посвящения в шаманство в Монголии, в Хубсугуевском аймаке, на скалистом берегу реки Эгийн-Гол, у великого бога-сабдака Даян-Дээрхи.

Кстати, после великого заарин-шамана Хан-Манза-Таабая, он прожил более семидесяти лет, тоже великим заарин-шаманом стал его сын Парпаан-Таабай, проходящий посвящение в шаманство у этого великого бога Даян-Дээрхи. С того времени в селе Дархинтуе сменилось тринадцать поколений жителей, но шаманская ветвь продолжается примерно с 1870 года. В строгое советское время, в период коммунистического режима, жестокого атеизма не было никакого перерыва. Последующие шаманы, как Лубсан-Дондог, Гонгор, Буруунай проводили тайлган тайно.

присутствовали более ста человек. Выходцы из Дархинтуя приехали из Улан-Удэ и Закаменска, из районов республики.

Сам шаман Гарма был в исключительно хорошем настроении. Правнук великого заарин-шамана Хан-Манза-Таабая шестидесятисемилетний старик Будажаб говорил, что в этот день у людей особое настроение, у всех присутствующих сегодня здесь, и у людей, находящихся вдали от малой родины.

У меня имеется немало интересных, уникальных литератур, рукописей о шаманизме. Например, шаманские призывания - настоящая поэзия. У меня есть тексты призываний великих заарин-шаманов Хан-Манза-Таабая, Парпаан-Таабая, Буруунай и других. Они были сохранены на старо-монгольском языке у моих родителей. Я их никому не показывал, и не давал, потому что так было завещано! Например, когда мой друг вице-президент Ассоциации Бурятского шаманизма (Бөө мүргэл) Базаров Борис Дугарович, научный сотрудник БНЦ СО РАН, кандидат филологических наук, поэт Бабуев Сергей Дамдинович и другие ученые пишут в своих научных трудах, что шаманство-тяжелый труд, не каждый человек без удха (генетического начала) может стать шаманом. Поэтому шаманизм был, есть и будет одной из древнейших, сильнейших религий мира! Обо всем этом я размышлял на традиционном обоо, молился о благополучии всех сельчан, просил здоровья и счастья каждому.

Дагба ШАГДУРОВ, кандидат исторических наук.

«ЗҮҮН-ҮНДЭРЭЙ» ШАНГУУДТА ХҮРТЭБЭ

Агын тойрогой Дулдаргын аймагай Шандали нютаг хоёр үндэр уулатай: Баруун үндэр баабай (Даша-Дондог, 1174 метр), Зүүн үндэр эмгэй (Һашан-Гасал, 1166 метр). Эдэ хоёр үндэрэй хоорондон Зүрхэн хада тобойжо һуудаг юм. Хоёр үндэрнүүднэй нангин шүтөөнэй газар лэ. Ингэжэ эдэмнэй эхэ-байгаалин шэнжэ шанарые баридаг үргэлтэй, тахилгатай, һахюуһа ехэтэй газар болоно.

Тиин үнгэрэгшэ зуун жэлэй 40-өөд онуудай эхиндэ эдэ хоёр үндэрэй бооридо вольфрам, сагаан туулга малтажа абадаг уурхай байгуулагдаа һэн. 2 мянга гаран хүн гэр бүлөөрөө эндэ нютагжажа, түбхинэн һуурижахадаа, Шандалиин колхозой ажалшадтай эбтэй зөтэйгээр ажаһууһан юм. Эндэһээ малтагдажа абтаһан вольфрам Эсэгын дайнай үедэ Совет орондо бүтээгдэһэн танкнуудай хуяг дуулгада оруулагдаһан байгаа.

«Зүүн-Үндэрэй» шангуудта хүртэхын түлөө футболээр мурьсөөн 25-дахья Шандали нютагта үнгэрэгдэбэ. Краснокаменскын, Забайкальскын, Шерловэ хадын, Бооржын, Первомайскын, Агшаагай, Саһашын, Агын, Могойтын, Дулдаргын болон бусад нютагуудай команданууд эдэ жэлнүүдтэ энэ мурьсөөндэ хабаадаһан байха юм.

Агын тойрогой болон Шэтэ можын захиргаануудай ветерануудай команданууд мурьсөөнэй эхиндэ наадаба. Шанга тэмсэдэ ветеранууд 2:2 тоотойгоор тэнсэбэ.

Шандали нютагай захиргаанай толгойлогшо Ц.Д.Жигмитова, Шэтэ можын футболэй болон хоккей федерациин түрүүлэгшэ Б.И.Кутилин, АБАО-гой спортын наадануудай федерациин президент Б.С.Рыгзинов, Агын тойрогой Дүүмын түрүүлэгшын орлогшо Ц.Б.Цыренов, Дулдаргын аймагай захиргаанай толгойлогшын орлогшо Б.Г.Хабинов гэгшэд үгэ хэлээдээ, мурьсөөндэ хабаадахаая ерэнэн футболистнуудые халуунаар амаршалаад гоё һайхан наада харуулхыень, мэргэжэл шадабарья мүлхыень, тиин үнэн сэхэ тэмсэдэ илалта туйлахыень тэдэндэ үрээбэ.

Хоёр үдэрэй туршада үргэлжэлһэн шанга тэмсэдэ Шандалиин 1-дэхи команда илажа, чемпионууд болоо. Амидхаашын футболистнууд - 2-дохи, Агын «Динамо» 3-дахы һууринуудые эзэлжэ, алтан, мүнгэн, хүрэл медальнуудаар шагнагдаһан байна. 4-дэхиөө 10-дахы һууринуудта гарагшад мүнгэн шангуудта хүртөө.

Нютагай зон спонсорнууд боложо, мүнгэ суглуулба. Москвада, Эрхүүдэ, Улаан-Үдэдэ, Шэтэдэ, Агада ба бусад нютагуудта ажаһуудаг Шандалиһаа гарбалтайшуул мүнгэ зөөрээр туһалһан байха юм.

Б.З.Жигмитов (Шандали), Т.Базаров (Амидхааша), Д.Цындымеев (Ага) эрхим бэрхэ хоригшод гэгдэжэ, тусхай шангуудта хүртэбэ.

Эрдэм Данжинов (Амидхааша) - ехэ ерээдүйтэй наадагша, Тимур Халзанов («Динамо») - футболлой ветеран, Баатар Ломбоев (Амидхааша), Баяр Анандаев («Динамо»), Бата Санданжамсоев (Шандали-2) гэгшэд эгээл олон бүмбэгэ сохижо оруулагшад, Баяр Зыгбеев (Шандали-1) - эрхим довтологшо, Бэлгитэ Ванданов («Динамо») - эрхим хамгаалтада туһалагша, Баатар Жигмитов (Шандали-1), Саяан Дулмажапов (Шандали-2) - эрхим вратер, Бата Анандаев («Динамо»), Түмэнбаяр Ракшаев (Шандали-1), Тимур Базаров (Амидхааша) талмай дээрэ эрхим наадагшад гэгдэжэ, тусхай шангуудаар урмашуулагдаһан байгаа.

Ахамад судья Б.Ж.З.Жигмитов, (Шандали), судьянар Согто Эрдынеев Солдон Цымпилов (хоюулаа Агаһаа), Баяр Санжиев (Дулдарга) гэгшэд һайнаар хүдэлжэ, мурьсөө эмхи гуримтайгаар үнгэрэгбэ.

Ингэжэ «Зүүн-Үндэрэй» шангуудта хүртэхын түлөө футболээр заншалта 25-дахы мурьсөөн һайнаар эмхидхэгдэжэ, түүхэдэ бэшэгдэбэ гээшэ. Спортын мурьсөөнүүд зоной дунда элүүр энхэ байдал нэбтэрүүлжэ, үргэн олонийтын ажаһуудалые болбосон һайн болгоно бшуу.

Дулмадоржо ДУЛМАЖАПОВА, Балма ДАРЖАЕВА.

Агын тойрогой Шандали нютаг.

МАЙДАРИ ХУРАЛ

Ивалгын дасан, июлийн 9-11

Жэл бүри зунай хүүл харын 4-дэ Майдар хурал үнгэргэгдэдэг. Байгша ондо июлийн 10-да энэ үдэр тудана.

Мүнөө галабай Будда Шигэмүнийн Номой хүнэн унтархада, Түшэтын арюун оронхоо Майдари Бурхан манай замби түбидэ буужа ерэхэ зарлигтай юм.

Хуралай түрүүшын үдэр, июлийн 9-дэ, Ганжуурай 108 боти уншагдаха.

Гол үдэрын Майдари Бурханаа залажа урихан, тахиһан, магтаһан уншалгануудыг үргэжэ, Мандал бариханай хүүлээр Майдари Бурханайнгаа хүрэгые Ногоон модон мориндо хүллэһэн тэргэ дээрэ залаад, ламанар, хүзэгшэд бүрээ бэшхүүр, сан хэнгэрэгэй абяануудаар үдэшүүлэн, дасанаа тойрожо гороолдог. Энэмнай ерээдүйдэ манай түбидэ залархадань, Майдари Бурханиее хүр жабхалантайгаар угталгыг хүлдэлнэ гэшэ.

Энэл үдэр эртэ үглөөнһөө хүзэгшэд Этигэлэй Хамбын Мүнхэ Бээдэ мүргэжэ, адис абаха аргатай байха.

Удын хойно дасанай үбэртэ найр наадан, Сурхарбаан болохо.

Гурбан Эрдэни та бүгэдэниие үршөөг! Амгалан лама.

АМАРШАЛГАНУУД

Доржи, Дарима Ангархаевтанда Юһэн үелөө эхитэй Элинсэгүүдэйтэй буян. Юртэмсын шэди боложо, Энэ байдалтайн аза болтогой!

Замбуулинда мүндэлһэн Залуугайтнай дүрэн Голлоор бүхэ байжа, Золоор наһандатнай бадархай!

Эсэгийн нэрие Эбдэнгүй ябаарайт, Эхэн энхэргэн дурые Мартангүй жаргаарайт!

Хэһэн ажалтнай Дэлхэе доһолгохонь болтогой! Үргэһэн үхибүүдтэй Тэнгэри байрлуулхань болтогой!

Эхэ, эсэгийн буянгыг Энэ үедөө арьбажуулаарайт! Аша, зээнэрээ үргэжэ, Арадай хүлдэ нэмээрэйт!

А.ПРУШЕНОВ.

Заха газар Захааминда ажа-хуудаг Игорь Лубсаннимаевич ба Дарима Бодеевна Балдановтаниие түрэнэн үдэрөөрнэ амаршалаад, жара наһанай жаргал эдлэхыетнай хүсэнэбди.

Ажалай хүндэһөө айгаагүй, Хогол түрүү

ябаалта.

Арюухан сэгхэлээ алдангүй,

Хүрбэлта энэ

наһандаа.

Жара гээд тогтонгүй,

Наһаяа саашань тоолыт,

Ерэнэн ой бүхэниие

Хүхюу зугаатай угтан

хуугым гаа.

Хүхибүүд, ашанар.

Ёһо заншал

БУРЯАД ХУБСАНАЯА ЗҮБӨӨР ҮМДЭЭ

Буряад хубсаһан хадаа арадай ажабайдалтай нягта холбоотой. Анхан буряадууд хүдөө, нүүдэл байдалтай, ехэнхи ажалын унаагаар бүтэдэг, морин дээрэ мордожо аянда гараха, малаа адуулаха, тууха, тэрээн дээрэһээ хубсаһан гээшэ дулаан, сомор, хүнгэн, алишыг талаар таарамжатай байдаг байгаа.

Үбэлэй шэрүүн хүйтэндэ нэхы, ута үдхэн үһэтэй арһаар оёһон дэгэл үмдэхэ, барбагар ута үһэтэй ангай (шэлүүһэн, араата) арһаар малгай оёжо үмдэхэ, гартаа баһал нэхы туруу баридаг байгаа. Ехэнхи сагаа хүдөө газар үнгэргэдэг бэһэтэй зон урдахы эбэртээ тамхи, аршуул, энгэрэй хажуу тээхи бишыхан забһарта науса мүнгэн гү, али шухала хэрэгэй саарһа монсогойлоод хэжээр байдаг һэн. Бүхы хүдэлмэрийн унаагаар бүтэдэг һэн тула, хубсаһан ашаанай амитадга сошожо үргэхөөр бэшэ нягта, барааншаг, дууруу үнгэтэй, энэ тэрэ юумэн намилзажа нарбагашанан бэшэ,

сомор байдаг байгаа. Мүнөөшье мал ажалтай зомнай тэрээниие сахидаг. Би монголой буряадуудыг харанан байнаб, эрэ бэһээ бэһэлхэдэ, үзүүрын шангаар хабшуулжа, бултайхагүйгөөр бэһэлдэг.

Мүнөө байдалтай ондоо болоо, хүдөө ябахы мори, сар унахыа болиһонһоо хубсаһанай гоёлой болоо, хүдэһэн дэгэл, нэхы малгай туруун баригдахыа болёо. Тиигэбэ яабашы наань, гоёлойнгоо хубсаһа зүб түхэлтэйгөөр үмдэхэйбди гэжэ ханахаар байдаг.

Ягаан, шара, улаан бэһэ унжуулан хүндэ «Мори унагты» гээд мори дүтэ-лүүлээ наань, үргэжэ, саашаа жүдэхэ жэшээтэй. Тиигээшье эрэ хүнэй хубсаһан намилзаһан бэшэ, габ-саб гэнди байгаа наа, дээрэ. Юумэ намилзуулахыа даа, эхэнэрлиг болоһон шэнги. Ошоо-ходо зун монголой буряадууд Алтарганада ошоһон манай буряадуудыг харанад, хураа бэлэй: «Юундэ танай бэһэтэйшүүл бэһээ хажуу тээшэн унжуулаһанамгад шэнги? - гэхэдэнь: «Буряад

хубсаһаа үсөөн үмдэдэг боложо, зүб бурууень мэдэхгүй дээрэһээ тийнэ гээби даа», - гэббэ.

Эрэ хүн бүлын түшэг, олонитэ зоной урдаа хаража ябахы зон гэшэ. Тэдэмнай гэр бүлээшье хүндэтэй, гүрэн түрын үргэмжтэй ябана. Бүхы хүндэ хүшэр харюусалгатай юумэндэ эршүүлнай түрүүлдэг, бэе дээрэ ажабайдалай ашаае даажа абана. Тиймэ хадань бэһэтэйшүүлэйнгээ хүр хүлдые үргэжэ, нэрэ сольһон гамнажа, үргэжэ ябабалнай, гуримтай зохид байха байна. Эрэ зомнай өөрынгөө талаһаа бээе хайнаар абажа, ухаан бодо-лоороо, абари зангаараа бүхы зондо хүндэтэй ябаг лэ гэжэ хүсөөд, хубсаһа хунараа зүбөөр эдлэхые бэе бээдэе заажа, хүнэй хэлэһэн заабариие тоожо, дүүргэжэ ябабал, хайн байгаа гэжэ хананаб.

Эрэ хүн хутага зүүхэдэ, бэһэдэе оһороорнэ бүгэдэргэлөөд, арадаа хэдэг ёһотой, айдаа ороходоо, хутагаһа баруун ташаа руугаа табяад орохо. Хутагын оһорто жэжэ бүрээ зүүгдэхэ, алшуур, хэтэ зүүн хажууда зүүгдэхэ юм байха. Урдаа хутагаһа зүүһон хүниие: «биб гэжэ бүүдүүрхэб, муу, зүрхюу хүн, юу гаргахыа ханааб» гээд харадаг байгаа.

Тээд мүнөө урданай гоёолтын хомор дээрэһээ бүхы ялайһан юумээе урдаа зүүнэ гүбди даа? Тэрэ буруу. Түрэлхи хэлээрээ зүбөөр дуугарадажа, зүбөөр хубсалжа, ёһо заншалаа сахижа ябаа наамнай, хайн.

Галина ЕШИЖАМСОЕВА, багша, пенсионер.

Урда-Ага.

Расписание хуралов Иволгинского дацана «ХАМБЫН СУМЭ» на июль

1	Юм, Нити, Додигалсан	9 ч.
2	Цедо (за долголетие)	9 ч.
3	Намсарай	11 ч.
4	Һуга намши (за упокой)	9 ч.
5	Арбан Хангал (Гомбо, Гонгор, Шагдар, Шойжал, Лхамо, Сэндэма, Шалши, Намсарай, Жамсаран, Цанба сахюусанууд	8.30 ч.
6	Мандал Шива, (Хурал посвящен 70-летию Его Святейшества Далай ламы XIV)	9 ч.
7	Жадонба	9 ч.
8	Лхарзай	8 ч.
9	Табан Хаан	13 ч.
10	Майдар хурал (Ганжур)	9 ч.
11	Майдар хурал (В этот день верующие могут поклониться Нетленному Телу Хамбо ламы Даши-Доржо Этигэлова)	9 ч.
12	«Эрын гурбан наадан» в Иволгинском дацане	9 ч.
13	Майдар хурал (Гомбо, Лхамо, Жамсаран сахюусан)	9 ч.
14	Банзарагша	9 ч.
15	Отошо, Һуга намши, юроол	9 ч.
16	Цедо (за долголетие)	9 ч.
17	Лусад (ритуал почитания хозяйина воды)	11 ч.
18	Алтан Гэрэл	9 ч.
19	Намсарай	11 ч.
20	Һуга намши (за упокой)	9 ч.
21	Заһалай найман ном	9 ч.
22	Нюнэй хурал (Арьяа Баалын маани)	9 ч.
23	Нюнэй хурал (Арьяа Баалын маани)	9 ч.
24	Ламчог Нинбо	13 ч.
25	Деважин	13 ч.
26	Һуга намши (за упокой)	9 ч.
27	Цедо (за долголетие)	9 ч.
28	Намсарай	11 ч.
29	Һуга намши (за упокой)	9 ч.
30	Сундуй	9 ч.
31	Лусад (ритуал почитания хозяйина воды)	11 ч.
32	Һуга намши (за упокой)	9 ч.
33	Юм, Нити, Додигалсан	9 ч.
34	Алтан Гэрэл	9 ч.

Зунай шүлэг ХҮЛЬХИСӨӨН

Хүльхисөөн нютаг хайхан даа Хүхы шубуун донгодоод, Хүхэ ногоон талмайнь Хүнэй зүрхэ татамаар. Баруун зүгтэ ойрохон Бамба горхон урдана. Балшар жаахан хүүгэд Барандаа бээе угаана. Хүльхисөөн нуурай эрьедэ Хүхилдэн шууяна олоороо Сэбэр уһанда шунгажа, Сэнгэжэ наадана залуушуул. Шара горхон холо даа, Шабарта морид унана.

Шадалтай хүбүүд олон даа Шэрээд тэдэниие бодхооно. Хүхэ сэнхир огторгой Хүбэн мэтэ һырг Хүн зоной амидарал Хүнгэн бэшэ шэмэрүүн. Үбһэ ногоон элбэг, Үнгын сэгсгүүд халбарна. Үхэр малнууд олон Үрдилдэн амтархан эдинэ.

Ж.ЦЫНГУЕВА, Буряадай габыята багша, дайнай ба ажалай ветеран.

ОБЪЯВЛЕНИЕ

Цыдыпова Виктория, 18 лет, нуждается в срочном оперативном лечении в Санкт-Петербургском НИИ нейрохирургии им. Пелленова. Стоимость операции 200 тысяч рублей. Родители обращаются ко всем, кто в состоянии помочь дочери. Реквизиты: ИНН 7707083893 ФИЛИАЛ Бурятское отделение №8601/104 АДРЕС г. Улан-Удэ Корреспондентский счет 30101810400000000604 Расчетный счет 30301810909160601800 БИК 048142604 № лицевого счета Номер Вашего счета, указанный в сберегательной книжке 42307.810.0.0916.5972073 Ваши Фамилия, Имя, Отчество Цыдыпов Зандан Цынденович

Эмхидхэн байгуулагшад - Буряад Республикын Президент, Арадай Хурал болон Правительство

Генеральна директорэй - ахамад редакторай уялганууды дүүргэгшэ Т.В.САМБЯЛОВА. Редактор Г.Х.ДАШЕЕВА.

РЕДАКЦИОННО КОЛЛЕГИ: И.М.ЕГОРОВ, И.Б.ДАГБАЕВ (Буряад Республикын Правительство), Ф.П.БОТОВА, Ц.Э.ДОРЖИЕВ (Буряад Республикын Арадай Хурал), А.А.АНГАРХАЕВ (генеральна директор-ахамад редактор), Д.Б.ГУРОДАРМАЕВА (харюусалгата секретарь), В.Г.ГОМБОЕВА, Н.А.ГОНЧИКОВА, Н.Д.БАДМАРИНЧИНОВ, Б.В.БАЛДАНОВ, А.А.ФАДЕЕВА, В.Д.ДАМДИНОВА.

Манай адрес: 670000, Улаан-Удэ хото, Каландаришвиллин үйлсэ, 23, Хэблэлэй байшан "Буряад үнэн". E-mail: unen@mail.ru

Газетэ хэблэлэй 4 хуудан хэмжээтэй. Индекс 73877. Хамтын хэһэг - 27180. Хэблэлдэ тушаагдаһан саг - 17.00.

"Республиканска типографи" гэхэн ОАО-до бэлэн диагностивүүдһээ газетэ 5530 хэһэгээр хэблэгдээ. Директорэйнь телефон: 21-40-45.

Б-0165-дахы номертойгоор бүрихэлдэ абтанхай.

Хэблэлэй байшанай телефонууд: генеральна директорэй-ахамад редакторай - 21-50-96, приёмнын - 21-54-54 (факс), ген. директорэй 1-дэхи орлогшо - ахамад редакторай орлогшын - 21-68-08, ахамад редакторай орлогшонорой - 21-64-36, 21-33-61, секретариатай - 21-60-21; таһагууд: экономикын болон политикын - 21-63-86; соёлой болон түүхын - 21-54-93; «Морин хуур», «Вершины» журналнуудай редакци - 21-55-97; залуушуулай, оюутадай ажабайдалай болон олонийтын хүдэлмэрийн, «Одон» журналай редакци - 21-54-93; мэдээсэлэй - 21-67-81, спортын - 21-54-93, рекламны - 21-62-62, коммерческэ ажалай - 21-55-97, компьютерна түбэй - 21-66-76, бухгалтерийн - 21-23-67.

Редакцида ороһон материалнууд шүүмжэлэгдэдэггүй, мүн авторнуудтань бусаагдадаггүй.

Тоонуудай, бодото баримтануудай, хүнэй, нютагтай нэрэнүүдэй бэшэлгыс хазагайруулан ушарта авторнуудын харюусалгатай. Редакциин ханамжа автарайхитай адли бэшэ байжа магад.